

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU” TÂRGU-JIU
CENTRUL DE RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE

'DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATE''

Nr. 1/2022

-LUCRĂRI METODICO-ȘTIINȚIFICE, STUDII DE SPECIALITATE, ARTICOLE-

TG-JIU, 2022

COORDONATORI
ANA-MARIA BÎZDOACĂ
ALINA OANA CORNESCU

"DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATE"

Nr. 1/2022

-LUCRĂRI METODICO-ȘTIINȚIFICE, STUDII DE SPECIALITATE, ARTICOLE-

TG-JIU, 2022

**Volumul reunește lucrările prezentate în cadrul CONFERINȚEI
„DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATE”
desfășurată la Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu” Târgu-Jiu
6 iunie 2022**

**CONFERINȚA „DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATE!” ESTE
CUPRINSĂ ÎN CALENDARUL ACȚIUNILOR PROIECTULUI EDUCATIV EXTRAȘCOLAR „ȘI NOI
AVEM DREPTURI!” , avizat I.S.J. GORJ cu nr. 7577/01.04.2022 ȘI ORGANIZAT DE CĂTRE
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU” TÂRGU-JIU - CENTRUL DE
RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE**

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate revine în exclusivitate autorilor

ISSN 2821 - 7624
ISSN-L 2821 - 7624

Cuvânt înainte

Drepturile copilului sunt drepturile omului pentru toate persoanele care nu au împlinit 18 ani. Protecția drepturilor copilului constituie un obiectiv al Uniunii Europene, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (3) din TUE și la articolul 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Consiliul Europei promovează și protejează drepturile omului pentru copii în temeiul Convenției europene a drepturilor omului și al Strategiei privind drepturile copilului (2016-2021), precum și al altor standarde juridice relevante. Potrivit Convenției cu privire la drepturile copilului (CDC) a Organizației Națiunilor Unite, orice persoană cu vârsta sub 18 ani, din întreaga lume, are dreptul la același set de drepturi civile, politice, economice, sociale și culturale, indiferent de etnie, de sex, de religie, de limbă, de abilități, de statutul de migrant, de orientarea sexuală sau de orice alt statut. În această situație se aplică, de asemenea, Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD) și obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite.

Prezentul material privind drepturile copilului este întocmit pentru a evidenția rolul nostru în garantarea exercitării drepturilor universale ale copiilor.

Copiii sunt îndreptățiți să se bucure de drepturi depline. De aceea, materialul de față are ca scop creșterea gradului de conștientizare și îmbunătățirea cunoștințelor privind protecția și promovarea acestor drepturi.

Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) stabilește obligația Uniunii de a promova protecția drepturilor copilului. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (UE), regulamentele și directivele UE, precum și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) au contribuit la rândul lor la reglementarea protecției drepturilor copilului.

În cadrul Consiliului Europei, un număr mare de convenții se axează pe aspecte specifice privind protecția drepturilor copilului, de la drepturile și siguranța lor în spațiul cibernetic până la adopție. Aceste convenții completează protecția acordată copiilor în temeiul Convenției europene a drepturilor omului și al Cartei Sociale Europene, inclusiv în temeiul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) și a deciziilor Comitetului European al Drepturilor Sociale (CEDS).

Copiii sunt cei mai vulnerabili membri ai societății noastre și nu sunt în măsură să combată singuri riscul sărăciei și al excluziunii sociale. Violența împotriva copiilor, sub toate formele sale, este răspândită pe scară largă. Pandemia de COVID-19 a condus la accentuarea anumitor forme de violență, astfel cum raportează poliția și alte servicii de bază, precum liniile de asistență pentru copii din numeroase state membre, care se confruntă cu un număr tot mai mare de cazuri¹. Potrivit datelor Eurostat din 2019, 18 milioane de copii sau 22,2 % din copiii din UE creșteau fiind expuși riscului de sărăcie și de excluziune socială și este probabil ca această cifră să crească ca urmare a consecințelor socioeconomice ale pandemiei². Unul din patru copii din UE crește în familii aflate în situații precare, ce au nevoie de sprijin pentru a întrerupe ciclul sărăciei intergeneraționale.

Drepturile copiilor trebuie abordate în sfere-cheie de influență care afectează bunăstarea copiilor și a familiilor acestora. Responsabilii de elaborarea politicilor ar trebui **să integreze în mod sistematic drepturile copiilor**, pentru a evalua impactul unei inițiative care poate afecta copiii și drepturile acestora.

„VIITORUL COPIILOR, PRIORITATEA NOASTRĂ”

¹ OMS Europa, *The rise and rise of interpersonal violence – an unintended impact of the COVID-19 response on families* (2020)

² UNICEF, *Supporting Families and Children Beyond COVID-19 – Social protection in high-income*

PROF. ALINA- OANA CORNESCU

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT "MIHAI EMINESCU" TG- JIU

Motto: "Nu există nicio ființă atât de solid fortificată încât să nu găsești un loc de pătrundere spre ea, dacă ești destul de iscusit și inteligent"- "A treia existență a lui Joseph Kerboven" – WASSERMAN JAKOB

Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la grădiniță, fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare.

La fiecare început de an școlar, atunci când o nouă serie de copii pășește pragul grădiniței, îmi amintesc comparația pe care, un important pedagog și scriitor american, Kay Kuzma, o făcea referindu-se la copii. El spunea că merele pot să ne ajute să ne înțelegem copiii. Ele ni se înfațesează în culori diferite, în forme și mărimi variate, având arome specifice. La fel și copiii diferă în ceea ce privește „firea, dispoziția sufletească, unii fiind dulci, alții fără un gust prea evident, iar alții de-a dreptul acri. Unii pot părea puțin cam stricați pe deasupra și mulți poate că au deja un mic vierme înăuntru!”. În pofida acestor deosebiri, există o similitudine esențială –toți au o inimă și sunt, fiecare în parte, valoroși în felul lor, tot așa cum în mijlocul fiecărui mărmărar vom găsi, tăind mărmărașul pe orizontală, o stea minunată, aceea care ne trimite cu gândul la orientarea noastră creștină.

Menirea noastră de dascăli este aceea de a descoperi în fiecare copil energia care să-l ajute să crească și să devină un om fericit, competent, curajos și demn. Respectându-l, iubindu-l, înțelegându-l, ajutându-l, învățându-l să se descopere și nu în ultimul rând respectându-i drepturile, demersul nostru va fi unul eficient. Înțelegând că fiecare copil are un caracter unic și un comportament puternic influențat de etapa de dezvoltare pe care o parcurge, de mediul familial în care crește putem aborda copilul ca pe „o mică comoară care are însă nevoie de șlefuire”.

”Sol lucet omnibus - Soarele strălucește pentru toți” – dicton prin care se înțelege că oamenii se nasc egali în fața vieții, că bunurile pământului sunt hărăzite tuturor, că drepturile naturale, drepturile cetățenești, legile sunt făurite spre a fi deopotrivă pentru toată lumea, aidoma razelor soarelui. Un suflet tânăr ca cel al unui copil este ca o pasăre care dorește să își ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngrădit sau restricționat, el dorește să fie liber să poată să atingă imensitatea albastrului de o claritate orbitoare. Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul este compromis, nu mai poate să atingă înălțimi nemărginite, este reprimat, iar aripile îi vor fi frânate, la fel și spiritul.

Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viață existent, nu doar o concepție care pare imposibil de atins din cauza unor lucruri minore care în ochii unora iau proporții colosale. Nu avem voie să uităm că și copiii sunt ființe umane și așadar drepturile omului se aplică și în cazul lor, ba chiar cu condiții speciale. Cum am putea să le luăm aceste drepturi unor ființe atât de nevinovate, care păcătuiesc prin inocență? Un sistem incluziv recunoaște dreptul copiilor de a fi educați împreună și consideră că educația tuturor copiilor este la fel de importantă. Educația împotriva discriminării trebuie să înceapă încă din perioada preșcolară. Este important ca adulții, cadrele didactice să aibă atitudini pozitive față de diferențe, așa încât, în loc să dezvolte sentimente negative, copiii să crească fiind conștienți că și oamenii care sunt diferiți de ei sunt interesați, atractivi, sunt colegi de joacă plăcuți. Un alt aspect important a fost participarea tuturor copiilor la programul educativ.

În activitățile de predare-învățare am pus accentul pe progresul individual și mai puțin pe comparațiile cu alții. O altă preocupare cu caracter permanent este utilizarea metodelor activ-participative care încurajează învățarea prin cooperare, astfel încât copiii să-și poată ajuta colegii, să-și dezvolte spiritul de echipă. Am organizat periodic serbări, întreceri sportive, expoziții cu lucrări pentru a demonstra că grădinița este mândră de performanțele obținute de către aceștia.

Pentru ca fiecare copil să-și atingă potențialul maxim în dezvoltarea psihofizică și intelectuală, am recurs la tehnici de adaptare individuală.

Copiii cu deficiențe CES au acces în școlile publice și pot beneficia de servicii de sprijin care să le faciliteze acest tip de integrare. Reforma sistemului educației speciale este cu atât mai amplă cu cât ea trebuie să includă atât principiile noi abordate de școlile obișnuite cât și principiile noi dezvoltate de educația specială din lume.

Grădinița constituie o etapă fundamentală în dezvoltarea copilului, nu doar prin conținutul științific al procesului instructiv – educativ, ci și prin libertatea de acțiune a preșcolarului, care-i stimulează interesele de cunoaștere și contribuie la lărgirea câmpului de relații sociale.

În grădinița noastră am asigurat accesul la educație și instruire al garantării unor drepturi și șanse egale pentru toți copiii indiferent de gradul și de tipul de dizabilitate.

În acest sens toți părinții care au solicitat înscrierea copilului lor la grădinița noastră au fost primiți cu căldură și s-au bucurat de multă atenție din partea cadrelor didactice.

Adesea, când explorăm universul ființei umane ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul grupelor noastre ne pun în situația de a căuta mereu soluții la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluțiile cele mai bune pentru copii. Uneori suntem însă puse în dificultate de complexitatea problemelor. Ce este bine pentru copilul în cauză? Dar pentru ceilalți copii din grupă? Avem resurse suficiente pentru a depăși problemele apărute?

Orice copil se confruntă, la un moment dat cu o situație specială care necesită o intervenție personalizată.

Educația pentru toți poate să fie un mijloc de îmbunătățire a educației în general prin reconsiderarea sprijinului ce se acordă anumitor copii. În orice instituție există o manieră de a împărți copiii în categorii determinate, datorită particularităților de dezvoltare și învățare a acestora.

Educația pentru toți pornește de la premisa că orice copil este o persoană care învață într-un anumit ritm și stil și deci poate avea nevoia de un sprijin diferit.

Pentru a se adresa tuturor copiilor și a deveni deschisă, flexibilă, adaptată și orientată spre fiecare și pentru toți, educația trebuie să presupună în practică o schimbare de optică și anume o nouă orientare care pune accentul pe cooperare, parteneriat, învățare socială și valorizare a relațiilor pozitive, umaniste în educație.

Școala incluzivă se referă în sens restrâns la integrarea/ includerea tuturor copiilor indiferent de capacitățile și competențele de adaptare și deci de învățare, într-o formă de învățământ.

În sens larg, ea înseamnă ca fiecare copil să fie sprijinit și să se lucreze în beneficiul tuturor. Fiecare copil este înțeles ca un participant activ la învățare și predare pentru că aduce cu sine: o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparține.

De la cea mai fragedă vârstă conștiința copiilor trebuie formată și dezvoltată, învățându-i că primirea celor „diferiți” alături de ei înșiși trebuie făcută nu doar din obligație sau milă, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la acțiuni comune care să conducă la dezvoltarea lui ulterioară și la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Toți copiii trebuie să înțeleagă că o persoană instruită are o șansă în plus pentru o viață mai bună, mai sănătoasă, când se va afla în situația de a lua propriile decizii și a-și decide singură drumul în viață.

Acceptarea necondiționată a diversității într-un grup și stimularea toleranței este o adevărată provocare pentru educatori. Ei trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoașterea și discutarea diverselor obiceiuri, tradiții, valori. Desigur că rezultatele nu se văd imediat, ci în urma multor activități educative având la bază obiective clar precizate și accesibile copiilor preșcolari.

Incluziunea preșcolară vizează implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și formare a comportamentelor copiilor în sprijinul toleranței și nediscriminării, al acceptării și oferirii de șanse egale pentru toți. Aceasta presupune pregătirea celorlalți copii în

vederea acceptării copiilor cu cerințe speciale și de alte etnii în mod firesc, pentru a nu face diferențe în manifestarea comportamentală sau verbală.

Evaluarea inițială ne dă nouă, educatoarelor, posibilitatea de a analiza nivelul de cunoștințe al copiilor precum și modul de socializare al lor la grupul respectiv, în vederea elaborării unei optime strategii de intervenție.

Ca atare am încercat să fac un inventar al cunoștințelor copiilor preșcolari despre colegii lor „diferiți”, despre problemele acestora și cum reacționează ei în situațiile „diferite” întâlnite.

Astfel, în grupă am un băiețel cu deficiență de intelect și limbaj („elemente de autism”) din cei 18 copii cu dezvoltare normală specific 4-5 ani. După apartenență la etnie: 4 copii de etnie rromă și 12 sunt români. După apartenența religioasă: 3 copii catolici, 13 copii ortodocși.

Unii copii știu din familie că nu au voie să se joace cu copii de altă etnie, spunând despre ei că nu știu să vorbească frumos, că le iau jucăriile, că se poartă altfel, că nu-și spun rugăciuni, etc. Sau nu au voie să stea să se joace cu „handicapați” că pot imita comportamentul lor, îi agită și tensionează, bruschează, etc

Discutând cu părinții individual am reușit să-i determin să înțeleagă faptul că la grădiniță, trebuie să se comporte civilizat și să se respecte unii pe alții.

De atunci cei patru copii de etnie rromă, băiatul cu deficiență de intelect sunt acceptați în grupul de joacă: relaționează, cooperează și se ajută reciproc.

Prin activități educative folosind diferite strategii, punând accent pe metodele și tehnicile interactive, am reușit să-i învăț pe copii ce înseamnă toleranța. Prin tema de discuție „Diferiți dar egali”, care a avut și suport intuitiv și anume: reviste, cărți, albume ilustrând viața copiilor din alte țări, am reușit să-i familiarizez pe copii cu diversitatea oamenilor (de culoare, de aspect, de deficiență) în general.

Le-am relatat întâmplări din viața de zi cu zi punându-i în situația de a spune și ei alte întâmplări auzite și cum ar fi procedat în astfel de situații. Nu mică mi-a fost mirarea când am sesizat că anumiți copii pornesc de la prejudecăți învățate în familie.

În grupuri de 3-4 copiii au sortat după preferință imagini cu copii „diferiți”, dar pe care i-ar alege ca prieteni. Fiecare grup a motivat alegerea făcută și a alcătuit o poveste intitulată „Așa vreau să fie prietenul meu!”. După fiecare expunere, copiii din alte grupuri trebuiau să găsească un alt sfârșit poveștii. Am sesizat că în urma celor discutate se pot reduce prejudecățile copiilor prin diminuarea concentrării atenției asupra diferențelor intergrupale și creșterea atenției asupra relevării individualităților.

Am antrenat copiii în povestiri create de ei cu tema: „O faptă bună pentru prietenul meu aflat în dificultate”, pe care le-am analizat împreună: În ce a constat fapta bună?, Tu cum ai fi procedat?, Ce alte fapte bune se mai pot face?, Consideri că ... a procedat bine?. Tot împreună cu ei am tras următoarele concluzii: indiferent de rasă, aspect fizic, deficiență toți copiii au aceleași drepturi.

Dar oare își mai amintesc ce drepturi au? În mijlocul unei coli de hârtie am desenat câte „un copil cu deficiență” diferită și fiecărui copil i-am cerut să deseneze (sau să lipească din autocolant) 3 elemente cu tot ceea ce crede el că are nevoie acel copil desenat. Am folosit tehnica Brainwriting (6/3/5). Cum am procedat? Grupul este format din 6 copii. Fiecare primește o foaie cu un „copil cu deficiență” diferită. Trebuie să deseneze trei elemente (să lipească din autocolant) fiecare într-un timp de 5 minute. Pentru scurgerea timpului am folosit clepsidra. Apoi foaia se transmite colegului din dreapta, care și el va desena alte trei elemente (să lipească din autocolant) și așa mai departe până ce foaia revine la copilul inițial. După ce timpul a expirat, copiii s-au grupat și au comparat desenele (colajele). Un reprezentant al fiecărui grup a prezentat ideile comune rezultate din desene (colaje) pe care le-am notat în jurnalul clasei și care îi vor ajuta și la alte activități.

Din această activitate copiii au învățat că indiferent de „deficiență”, toți au elemente comune: au părinți, jucării, iubesc natura, au o casă, au dreptul să învețe (o fetiță a desenat o carte), au o țară.

La apariția unor incidente neplăcute care se ivesc uneori zilnic, în grupă, am folosit și folosesc brainstorming-ul. Această metodă îi determină pe copii să elaboreze soluții personale pentru problemele identificate în diverse situații.

Atunci când în grupă s-a petrecut un incident prin care s-a încercat îndepărtarea unui copil dintr-un grup sau o altă situație neplăcută, le-am amintit copiilor regulile discutate despre drepturile fiecăruia, despre modul în care trebuie să ne comportăm unii cu alții. Fiind în grupuri de 4-5 copii, le-am cerut să se gândească și să găsească soluții la incidentul produs. Notându-le toate ideile în lista de opinii le-am citit pe rând, le-am analizat împreună, căutând soluția cea mai bună pentru toți. Cei care greșeau își schimbau opiniile, acestea devenind pozitive.

Poveștile reprezintă un izvor de rezolvare a situațiilor conflictuale și abordare a lor din perspectiva „câștig-câștig”. În acest sens am ales povești cunoscute de copii, cu personaje pozitive și negative aflate într-un conflict permanent. Lucrând tot pe grupuri, copiii trebuiau să identifice conflictul personajelor negative. Ajutați de întrebările: Cine este fericit/nefericit la sfârșitul poveștii? De ce?, Au fost încălcate drepturile vreunui personaj?, De către cine?.

Le-am cerut copiilor să recreeze povestea din punctul de vedere al personajului negativ care este pedepsit de obicei de către autor. I-am încurajat să explice atitudinea și comportamentul personajelor negative (de exemplu, toate animalele râdeau de vocea groasă a lupului, bunicuța sforăia tare și de aceea s-a hotărât lupul să-i pedepsească). Copiii trebuie să găsească întotdeauna soluții de rezolvare pașnică a tuturor situațiilor conflictuale astfel încât toate personajele să fie mulțumite.

Desigur că acestea sunt câteva exemple din activitatea noastră. Modelând copiii de la cea mai fragedă vârstă avem avantajul că anumite prejudecăți învățate în familie pot fi diminuate, iar ideea de apartenență etnică nu este încă formată. Dar, putem spune că munca noastră a avut succes, dacă se implică și familia în propria formare a copiilor.

La orice copil, în mod particular la copiii cu cerințe speciale, gradul de interes și de colaborare al părinților este direct proporțional cu rezultatele și evoluția copiilor. Psihopedagogia modernă, centrată pe copil, se bazează pe convingerea că familia este primul educator și are cel mai mare potențial de modelare.

Rolul educatoarei este acela de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă față greutăților cu care ele se confruntă.

În concluzie: dacă avem întrebări în legătură cu copiii de la grupele noastre este bine să ne adresăm organelor abilitate. Este mult mai bine să cerem informații și sprijin atunci când este nevoie, decât să evităm copiii cu probleme sau mai grav, să îi îndepărtăm de la grupele noastre. Este bine să ne alegem cele mai eficiente strategii în activitatea instructiv - educativă ținând cont de particularitățile individuale și de vârstă ale copiilor.

Educația incluzivă este un act responsabil, asumat de personalul grădiniței, de comunitate, de familie și trebuie perceput ca un proces în asigurarea calității vieții persoanelor aflate în dificultate și ca o măsură de conștientizare a rolului de instituție publică a grădiniței, în care toți au dreptul să aibă acces, ca și cetățeni cu drepturi egale ai comunității.

O societate bună este o societate în care fiecare membru se simte inclus, valorizat și în care fiecare participă. Educația incluzivă este educația pentru o astfel de societate. Grădinița incluzivă este o grădiniță deschisă tuturor, cu un curriculum care reprezintă diversitatea, în care fiecare copil beneficiază de acces egal la o educație de calitate.

”Dacă copilul trăiește într-un mediu în care se manifestă acceptare și prietenie, el învață să găsească dragostea în lume.” - „Ce anume învață copilul tău?” Dorothy Law Nolte

BIBLIOGRAFIE :

Csorba, Diana „Școala pentru diversitate, școala pentru toți” suport curs psihoped sp, Credis 2008

Gherguș, A. „Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată”, Ed. Polirom, Iași, 2001

- M.E.C., UNICEF, "Ghid managerial-dezvoltarea practicilor incluzive în școli", București, 1999
- Mușu, I., Taflan A., "Terapia educațională integrată", Editura Fundației Humanitas, București; 1997
- Popovici D.V., - „Elemente De Psihopedagogia Integrării”, București, Ed. Pro-Humanitate, 1999.
- Ungureanu, D. „Educația integrată și școala incluzivă”, Editura de Vest, Timișoara, 2000
- Verza E.- „Tratat De Logopedie – Volumul I”, Editura Fundației Humanitas
- Verza, E. „Psihopedagogie specială” – manual pentru cls. XIII școli Normale, E.D.P., București, 1995
- Vrășmaș, T. „Școala și educația pentru toți”, Editura Miniped, București 2004

DREPTURILE COPILULUI

**PROF. ÎNV. PREȘC. BÎLGĂR OTILIA
G.P.P. „LUMEA COPILOR” TG-JIU, GORJ**

Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei.

Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. În România, preocuparea pentru problema copilului abuzat și neglijat este relativ recentă. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva oricărei forme de abuz. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicări, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului nu e de ajuns să semnezi documente internaționale, ci trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor. Toate drepturile copilului nu sunt altceva decât nevoi înțelese și recunoscute de către societăți preocupate de un viitor mai bun" (A. Muntean - Raport, p.31).

Deși România a fost printre primele state ce a ratificat Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, situația privind abuzul copilului este confuză, cazul legislativ lipsește, și nu este definită clar noțiunea de abuz, nici chiar în rândul specialiștilor. Din păcate, în școli, în instituții, în familie, sunt prezente toate formele de abuz (fizic, emoțional, sexual).

Tema copilului și a copilariei a devenit, în special după adoptarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, o prezență constantă atât în discursul politic actual, cât și în abordările științifice, culturale, educaționale - la nivel internațional, regional și național.

S-au constituit alianțe internaționale, ale organismelor non-guvernamentale, care presează guvernele să respecte drepturile copilului. Cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă, opinia publică de masă este sensibilizată în legătură cu situația dramatică a copiilor din diverse colțuri ale lumii.

Ultimul deceniu al secolului trecut a fost asumat de reprezentanții statelor și guvernelor prezenți la summit-ul internațional pentru copii, din septembrie 1990 , ca "deceniu al copilului". Cu aceasta

ocazie s-a adoptat „Declarația Internațională cu privire la Supraviețuirea, Protecția și Dezvoltarea Copilului”.

În România, au fost create instituții specializate la nivel național și local menite să monitorizeze implementarea și respectarea drepturilor copilului. S-au dezvoltat programe de parteneriat stat-organisme private - naționale și internaționale - în acest scop, al ameliorării protecției copilului și copilăriei. Prin intermediul cooperării internaționale, în special țările subdezvoltate și în curs de dezvoltare, printre care și România, beneficiază de asistență tehnico-științifică și financiară în domeniul implementării și protecției drepturilor copilului.

Și totuși cât de conștienți sunt copiii de zbuciumul omeniilor de a le garanta drepturile? Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiza anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată ca cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor.

*Dreptul la sănătate - un copil are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă. Acesta trebuie să beneficieze de un mediu adecvat- un spațiu de locuit, hrana necesară precum și haine specifice fiecărui anotimp.

*Dreptul la educație - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală).

*Dreptul la opinie - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă. Nu sunt puține la număr situațiile în care o problemă, văzută prin ochii unui adult este lipsită de importanță, iar privită din perspectiva unui copil, este o adevărată tragedie.

*Dreptul de a nu fi discriminat - un copil are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură și discriminarea privind orientarea sexuală (în rândul adolescenților).

*Dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare - fiecare copil are dreptul de a fi protejat de către părinți sau de către alți reprezentanți legali, de a nu fi supus abuzului (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare (cerșetorie, exploatare prin muncă, exploatare sexuală etc).

Copiii încă le este încălcat dreptul de a se dezvolta normal și de a avea o copilărie fericită, iar atât timp cât există copii supuși abuzului, trebuie să existe și semnale de alarmă asupra acestui fenomen.. În fiecare zi descoperi mai mult decât ți-ai imagina și cu fiecare copil abuzat cu care intri în contact realizezi că există toate șansele ca răul făcut copilului de azi să se răsfângă asupra copiilor de mâine. Efectul de domino se aplică întocmai ... Nu este un lucru care să ne bucure, ci dimpotrivă, ne îngrijorează. Credem că este important să oferim explicații copiilor, și nu doar lor, ce înseamnă, cu exemple concrete, încălcarea drepturilor copilului.

În cadrul școlii copiii trebuie învățați și încurajați să rămână la fel de sinceri, de deschiși, de dornici de a se lăsa ajutați și de a discuta despre problemele cu care se confruntă, indiferent de natura lor! Este important să cunoască faptul ca au drepturi, că există o lege care îi protejează și că au responsabilitatea la rândul lor să acționeze/reacționeze în virtutea lor.

Adulții trebuie atenționați să fie deschiși la problemele copiilor, să le ia opiniile în serios, insuflându-le respectul pentru ei și pentru ceilalți, transformându-i în adulți responsabili, capabili de decizii înțelepte.

O temă controversată, mult discutată atât de mass-media cât și în toate subiectele legate de educația copilului este cea a pedepsei corporale.

Opiniile părinților vis-a-vis de disciplină și pedeapsă par să nu depindă de clasele sociale sau de grupul cultural de apartenență. O mare parte din atitudinea noastră este influențată de propria experiență de copil. Problemele pe care le acuză majoritatea părinților țin de dificultatea pe care o întâmpina în a-și aminti cum era când a fost copil.

Este mult mai simplu să reacționezi la ceea ce a făcut copilul tău decât să încerci să înțelegi semnificația actelor sale. Este cu mult mai ușor să te porți ca un părinte ce "își acordă un timp de gândire" înainte de a lua o atitudine față de copilul aflat în culpă - dacă la rândul tău ai fost un copil cu astfel de părinți - deși foarte mulți părinți depun un efort conștient de a face din copiii lor ceea ce proprii părinți nu au făcut pentru ei, în copilărie. Uneori aceasta dorință se traduce prin hotărârea de a nu aplica o "corecție fizică", pentru ca aceasta îți readuce în minte spaima pe care tu însuși ai trăit-o.

Alți părinți gândesc: "n-a fost nici o nenorocire că am luat câte o bataie, din când în când". Adevăratul sens al acestei afirmații este că, în calitate de adulți, nu putem accepta că părinții noștri n-au fost perfecțiunea întruchipată. A accepta imperfecțiunea propriilor părinți și a conștientiza în același timp calitățile pentru care îi iubim și îi admirăm reprezintă o cale mai ușoară pentru noi de a deveni părinți ce "gândesc", conștienți de propriile imperfecțiuni. Acest lucru ne va îngădui să-i permitem copilului să ne contrazică, atunci când greșim.

Bătaia regulată reprezintă un mod de a folosi forța de adult pentru a înspăimânta și a obliga un copil să se supună. Copilul nu poate învăța prin bătaie; cum să înțeleagă de ce anumite comportamente sunt cerute. El poate înțelege, dar să nu le manifeste. Doar înțelegând motivul pentru care îi sunt cerute anumite comportamente și motivul pentru care nu are voie să se comporte de o anumită manieră poate ajunge la autodisciplină, care poate fi însușită. Când batem un copil, adulți fiind, înseamnă că am încetat să gândim. Pur și simplu comportamentul lor ne deranjează sau ne jenează. Chiar când suntem obligați să corectăm rapid o atitudine, abia apoi având timp de reflecție, încercarea de a explica, de a face apel la rațiune va răsplăti eforturile pe care le depunem, chiar dacă durează mai mult.

Uneori copiii care sunt bătuți cu regularitate se transformă în ființe dependente, subordonate; ei par să se aștepte mereu să fie loviți și sunt victime sigure ale săcăielilor provocate de ceilalți copii sau de adulți. Țipetele sau măsurile extreme ca amenințarea că nu-i vom mai iubi și nu vom mai avea încredere în ei au același impact devastator asupra copiilor.

Copiii sunt cea mai mare resursă umană a oricărei culturi. Modul în care sunt crescuți contribuie la formarea concepției fundamentale despre ei înșiși.

Educația părinților în ceea ce privește comunicarea cu copilul este un element esențial în viața de familie și ca în societatea noastră contemporană este necesară o asemenea intervenție. Informarea și educarea părinților pot preveni multe conflicte în viața de familie și pot contribui la respectarea drepturilor copilului.

Părinții, de multe ori, nu pot accepta copilul lor așa cum este el, doresc să fie numai "copil de 10" fapt ce duce de multe ori la un copil stresat, plin de retineri, complexe, chinuit, situație care exclude încrederea, siguranța și de multe ori pacea din familia, fiind în călcate fără a conștientiza multe din drepturile copilului, inclusiv dreptul la joacă.

Metodele de cunoaștere pot ajuta eficient la descoperirea situațiilor conflictuale și pot veni prin rezultatul lor în ajutorul copilului mic care nu este vinovat din cauza că: părinții sunt concentrați asupra carierei, sunt preocupați mai mult de telenovele și vicii decât de propriul copil, doresc de la copilul lor imposibilul. Multe dintre mame gândesc astfel: "copilul meu să realizeze ceea ce eu nu am reușit să realizez", "aș vrea să-mi găsesc fericirea în el", altele văd în copilul lor un "ajutor" în singurătatea lor, fiind divorțate.

Părerile sus menționate oglindesc autocompătimirea mamelor și tocmai de aceea când copilul lor ajunge într-o colectivitate, le creează surprize, chiar probleme. Atunci ele se simt înșelate, părăsite, sau unele se simt rușinate de atitudinea copilului lor.

În prezent societatea noastră poate fi caracterizată prin lipsă de încredere și necredință. Nu credem în politicieni, în instituțiile financiare, în vecini, în educatori.

Situația economică a țării, a lumii, sărăcia, scăderea nivelului de trai și creșterea șomajului a schimbat și viața familiei, implicit și viața copilului. Goana nesfârșită după binele material distrage atenția de la educația, creșterea corectă a copiilor. Ei pot deveni în foarte multe cazuri victime ale mediului în care trăiesc și nu de rareori devin victime în propriile familii. Părinții nu cunosc și nu respectă drepturile copiilor, iar în familii domină "legea" intimității.

În aceste situații instituțiile sociale trebuie să intervină și să ia parte în sprijinirea familiei la creșterea și educarea copiilor, numai ca acest sprijin nu poate fi realizat decât cu o colaborare eficientă cu instituțiile școlare.

Motivul ar fi, că adesea cadrele didactice sesizează prima dată problemele socio-umane, la copiii de 3 ani, veniți prima dată într-o instituție de educație unde câteva ore nu sunt cu părinții.

Aceste probleme pot fi descoperite cu ușurință, mai ales în jocul liber a copiilor când se joacă "de a familia" sau la desenele lor, apar deseori pete imense de negru, la copiii care bâlbâie din cauza unor agresiuni a părinților sau alte probleme asemănătoare. Educatorul este primul "străin" care poate identifica neregulile care pot intra în competența asistenței sociale.

Instituția școlară, care, în virtutea misiunii sale, cultivă cu grijă statornicia, dezvoltă judecata, promovează simțul valorilor, pregătește pentru viața profesională și generând relații de prietenie între copii de firi și condiții diferite, favorizează spiritul de bună înțelegere. Pe lângă acestea, ea constituie un centru la a cărui activitate și dezvoltare trebuie să participe familiile.

Prin pregătirea psiho-pedagogică cadrul didactic poate efectua o serie de teste psiho-pedagogice de cunoaștere a copiilor cu probleme, chiar și a părinților și poate într-o fază foarte mică prevenii sau corecta problemele.

Părinții care au luat participat la diferite întâlniri organizate cu scopul de a afla drepturile fundamentale ale copiilor, au conștientizat cu ușurință existența anumitor nereguli în creșterea și educarea copiilor. Discuțiile cu părinții și exercițiile rezolvate la aceste întâlniri au ajutat la asumarea responsabilității față de creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii, îndeplinirea îndatoririlor părintești, la rezolvarea situațiilor dificile apărute pe parcursul educației.

O astfel de intervenție oferă posibilitatea părinților de a reflecta asupra relației cu propriul copil, motivarea părintelui de a face cât mai bună relația, iar acest lucru se poate realiza numai respectând copilul și drepturile sale.

Este necesară și extrem de importantă organizarea unor programe educative părinților pentru a preveni relele tratamente și oferirea de sprijin pentru acei părinți care se confruntă cu probleme în educația copiilor.

Bibliografie:

*Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Ed. Al Beck, 2001, București

*Coord. Șerban Ionescu -, „Copilul maltratat”, 2001, București

*Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București

*<http://www.scribte.com/sociologie/asistență-socială>

DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATE

Drepturile copiilor în România

CHIPER ELENA-COSMINA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT ‘MIHAI EMINESCU’, TG- JIU

Copiii sunt îndreptățiți să se bucure de drepturi depline. În dreptul UE, nu există o definiție oficială unică a termenului „copil” în tratate, legislație sau jurisprudență. Această definiție poate

varia considerabil în legile UE, în funcție de contextul reglementării. De exemplu, legislația care reglementează dreptul la liberă circulație al cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora definește copiii drept „descendenții direcți în vârstă de cel mult 21 de ani sau care se află în întreținere”², adoptând practic o noțiune bazată pe relații biologice și economice, și nu pe ideea de minoritate.

Strategia pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2022-2027 “Copii protejați, România sigură” a fost elaborată pe baza unui strâns proces de colaborare dintre Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adoptie (ANPDCA) și ministerele de linie, instituțiile publice responsabile cu implementarea politicilor în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, organizații reprezentative ale copiilor și elevilor, organizații neguvernamentale care oferă servicii de sprijin pentru copii, precum și organizații internaționale active în promovarea drepturilor copilului și reprezentanți ai sectorului academic. În trecut, drepturile copilului au fost abordate în mod fragmentar în UE. Legislația avea ca scop principal reglementarea aspectelor unor inițiative economice și politice mai vaste care afectau în mod specific copiii, de exemplu în domeniul protecției consumatorului¹¹ și al liberei circulații a persoanelor¹². Însă în ultima perioadă drepturile copilului au fost abordate ca parte a unei agende UE mai co-ordonate, pe baza a trei etape majore.

Copiii nu sunt plasați în centrul politicilor de dezvoltare la nivel național, iar pentru multe familii cu resurse precare, creșterea copiilor reprezintă o provocare majoră, serviciile de sprijin fiind insuficiente. Așa cum arată evaluarea strategiei anterioare și analiza situației care fundamentează prezenta strategie, disponibilitatea și calitatea serviciilor pentru copii sunt de multe ori limitate, iar anumite îmbunătățiri așteptate în ciclul anterior de planificare strategică au fost uneori modeste sau au întârziat să apară.

În situația socială actuală, dată fiind intensitatea stresului la care sunt supuse familiile, mulți copii sunt expuși unor variate forme de pericole, unele din ele fiind specifice sărăciei (abandonul, instituționalizarea, vagabondajul), altele fiind dependente de formule inadecvate de creștere a copiilor de către proprii părinți (diferite tipuri de abuz și neglijare). Din conștientizarea tuturor acestor probleme rezultă nevoia sporită de intervenție în favoarea copiilor. Schimbările care se întrevăd a fi necesare din punctul de vedere al integrării euro-atlantice presupun centrarea societății în mai mare măsură pe toți copiii ei și vizează o mai sensibilă raportare a comunităților locale, a politicienilor și a guvernării în favoarea copiilor și a familiilor lor, dar și o mai mare profesionalizare a serviciilor sociale. În protecția copilului este o provocare deosebită să înțelegi modul cum este implicată cultură, pentru a nu menaja comportamente parentale cu risc crescut pentru copii sub pretextul diversității culturale și

pentru a nu interveni în situații aparent diferite de normalul dintr-o colectivitate, dar fără un risc crescut pentru dezvoltarea copilului.

Diferențele culturale sunt săbii cu două tăișuri în protecția copilului, deoarece înțelegerea lor poate contribui la stimularea competențelor sociale, dar și la manifestări de discriminare sau de stigmatizare în asistarea copiilor și a familiilor lor.

În România putem să remarcăm dilemele etice care provin din confruntarea cu diferențele culturale mai ales în cazurile copiilor romi. Lipsa unor intervenții adecvate poate plasa copiii romi neglijăți de părinții lor în situații de risc grav, care poate face ca să se ajungă uneori la cazuri de deces. În diferențele de practici instituționale miturile despre caracteristicile unor etnii cu rezistență crescută la vicisitudini par să dețină un rol important (Se pot auzi adesea de la personalul medical sau cel implicat în protecția copilului exprimări de genul: „copiii Țigani pot umbla toată iarna desculți și nu au nimic”).

Spațiul social, în sens de distanță socială utilizată în interacțiunile superficiale a fost definit de acest studiu ca spațiul clasei. Este adevărat, în acest spațiu apar și interacțiuni ce țin de distanța personală, însă acestea țin de opțiunea subiectului. Totuși, cel puțin la nivel superficial, copilul are interacțiuni cu toți membrii acestui spațiu formal (colegii de clasă), interacțiuni pe care nu le poate evita cu ușurință. Participanții la cercetare au fost întrebați ce părere ar avea dacă, printre colegii de clasă, s-ar afla copii din categoriile enumerate anterior.

Mediul digital devine din ce în ce mai important în majoritatea aspectelor vieții copiilor, inclusiv în perioadele de criză, deoarece toate aspectele societății, inclusiv educația, serviciile guvernamentale și comerțul ajung să se bazeze treptat pe tehnologiile digitale. Acesta oferă noi oportunități pentru realizarea drepturilor copiilor, dar prezintă, de asemenea, riscurile încălcării sau abuzării acestora.

BIBLIOGRAFIE

1. Balahur, Doina, Protecția drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale, București, Editura All Beck, 2001;
2. www.romanalibera.ro
3. www.salvaticopiii.ro
4. www.unicef.org

MODALITĂȚI EFICIENTE DE FAMILIARIZARE A PREȘCOLARILOR CU DREPTURILE COPIILOR

**Profesor pentru învățământul preșcolar ANA-MARIA BÎZDOACĂ
Grădinița cu Program Prelungit „MIHAI EMINESCU” Târgu-Jiu, Gorj**

Cunoașterea drepturilor copiilor este înainte de orice respectul diferențelor, iar în același timp trebuie să învățăm, să cunoaștem ceea ce ne leagă, ceea ce ne face asemănători, ceea ce ne apropie. În grădiniță, educatoarea are sarcina de a ajuta copiii să crească, să-și dezvolte spiritul, sensibilitatea, creativitatea, să învețe copiii să trăiască împreună unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni europeni.

Interesul pentru drepturile copilului a apărut în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când a luat naștere prima mișcare preocupată de aspecte referitoare la dezvoltarea copilului, care pleda pentru protecția copilului împotriva neglijării, exploatării și a violenței. Pentru ca toți copiii din lume să ducă o viață liniștită, lipsită de griji, Organizația Națiunilor Unite, a elaborat la 20 noiembrie 1989 Convenția cu privire la drepturile copilului, ce conține drepturile de care trebuie să se bucure toți copiii. Acest document obligă toate țările să-i ocrotească și să-i ajute pe copii, pentru ca aceștia să se dezvolte și să se bucure de copilăria lor. România a ratificat Convenția pe 28 septembrie 1990 prin Legea nr. 18/1990 și s-a inspirat din aceasta atunci când a elaborat Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Conform legii, copiii trebuie să beneficieze de toate drepturile omului, la care suntem toți îndreptățiți încă din momentul nașterii. Drepturile omului înseamnă să îi tratezi pe ceilalți așa cum ți-ar placea ție să fii tratat și anume cu demnitate, respect, egalitate și dreptate și se aplică fără deosebire de cetățenie, naționalitate, rasă, etnie, limbă, sex, orientare sexuală, abilități sau orice alt statut.

Educația pentru drepturile copilului poate fi cel mai mult formată în perioada copilăriei, dat fiind curiozitatea și receptivitatea specifice primelor etape din educația copiilor. Inițierea copiilor în practicarea unui comportament activ, responsabil, capabil de toleranță și respect față de sine și de ceilalți, conștient de drepturi și de datorii, liber și deschis spre alte culturi reprezintă o sarcină atât a grădiniței cât și a familiei, a comunității în general. Strategia educațională bazată pe metoda proiectelor impune realizarea demersului didactic printr-o îmbinare eficientă a activității frontale, pe microgrupuri și individuale, pentru a respecta ritmul propriu de învățare al fiecărui copil, pentru a valorifica interesele de cunoaștere ale acestora. În acest context se înscrie și demersul nostru educațional, respectiv abordarea proiectului educațional „Deși sunt mic și eu am drepturi”. Nu vom urmări prin acest proiect însușirea unor reguli rigide, ci vom face un permanent exercițiu de aplicare, vom pune în joc metode active de cunoaștere a propriilor drepturi ale copiilor.

Printr-o paletă largă de activități, precum jocuri, povestiri, convorbiri, poezii, studii de caz, discuții spontane, concursuri, întâlniri cu diferite personalități, copiii vor fi familiarizați cu drepturile și îndatoririle lor având posibilitatea să împărtășească și altora, învățând să se exprime, să comunice și să iubească. Scopul l-a reprezentat cunoașterea, promovarea și respectarea drepturilor copiilor, iar obiective specifice au fost:

- să cunoască drepturile fundamentale ale copiilor și a instituțiilor care se ocupă de protecția lor.
- să-și folosească drepturile în sala de grupă și în afara grădiniței.
- să manifeste solidaritate față de copiii ale căror drepturi au fost încălcate.
- să-și dezvolte abilități de relaționare cu ceilalți copii și cu adulții.
- să cunoască și să respecte reguli de securitate și sănătate personală și colectivă.

Inventarul de activități derulate:

1. **„Drepturile copiilor sunt lege”** - educație pentru drepturile copiilor ce presupune lansarea oficială a proiectului către părinți și familiarizarea copiilor cu noțiunea de drept și cu Declarația Drepturilor copiilor;
2. **„Cine sunt eu?”** - dreptul la identitate, stimularea curiozității pentru investigație, dezvoltarea capacității de cunoaștere a propriei persoane, a identității sale prin convorbirea „De ce trebuie să avem un nume?” și realizarea autoportretului prin scurte descrieri sau prin desen;
3. **„Familia mea fericită”** - dreptul de a avea o familie prin lectura după imagini „În familie”, „O zi cu familia mea”, prezentarea unor fotografii de familie;
4. **„Știu să mănânc sănătos”** – dreptul la o alimentație sănătoasă prin educarea copiilor pentru un stil de viață sănătos și întâlnire cu asistentă medicală;
5. **„Lumină sfântă în sufletul copiilor”** – dreptul la religie, verificarea cunoștințelor despre importanța religiei în viața omului și cunoașterea semnificației sărbătorilor religioase importante: Crăciun, Paște, Sf. Maria, Sf. Nicolae prin vizită la biserica din cartier și împărtășirea copiilor de Sf. Paște și de Crăciun, precum și realizarea unor felicitări cu ocazia sărbătorilor;
6. **„Sunt singur, ajută-mă!”** - dreptul la securitate, cunoașterea și respectarea normelor de comportare în viața socială, a regulilor de securitate și protecție prin realizarea unui album cu titlul „Așa da, așa nu” privind respectarea drepturilor copiilor și întâlnire cu polițistul;
7. **„Întelegi și iubirea mea e jocul!”** (Lucian Blaga) - dreptul copiilor la joc, jocuri de rol, jocuri de creație, minidramatizări, jocuri inițiate de copii în sala de grupă;
8. **„Suntem diferiți, dar prieteni!”** – educarea în spiritul incluziunii, acceptarea diversității prin vizite, confecționarea unor măștișoare și mici daruri pentru copiii nevoiași;
9. **„Românașii”** - dreptul la cetățenie, la țară, cunoașterea apartenenței persoanei la popor, țară, dar și a elementelor reprezentative ale poporului român: steag, stemă, imn prin audiere a imnului de stat al României, confecție „Stegulețe tricolore”;
10. **„Cartea-prietenă copiilor”** - dezvoltarea capacității de exprimare artistică, creativă și înțelegerea importanței educației în formarea copiilor ca viitori cetățeni;
11. **„Copilarie fericită”** - formarea sentimentului de solidaritate față de toți copiii lumii și evaluarea activităților proiectului.

Desfășurarea în acest mod a activităților pune în valoare caracterul integrat, precum și abordarea complexă a conținuturilor, procesul educațional devenind creativ și interdisciplinar, stimulând dezvoltarea pe multiple planuri a personalității în curs de formare a copilului. Evaluarea s-a realizat prin:

- discuții cu copiii și părinții privind impactul proiectului asupra lor;
- alcătuirea unui album cu fotografii din perioada proiectului;
- expoziție cu lucrări realizate de copii;
- prezentarea unor spectacole și organizarea unor concursuri pe această tematică.

În concluzie, cunoașterea drepturilor copilului constituie o necesitate în societățile democratice și are rolul de a pregăti viitorii cetățeni în așa fel încât ei să știe să se orienteze în

contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori, să înțeleagă că toți vom fi cetățeni ai Europei și ai lumii.

Bibliografie:

1. Cojocaru, Ștefan, Metodologia elaborării proiectelor, Editura Expert Project, Iași, 2003;
2. Cucoș, Constantin, Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași, 2000;
3. Lespezeanu, Monica, Tradițional și modern în învățământul preșcolar, Editura Omfal Esențial, București, 2006;
4. ***Ghid pentru proiecte tematice-activități integrate pentru preșcolari 3-5 ani, Editura Didactica Publish House, București, 2009;
5. ***M.E.C.I. Curriculum pentru învățământul preșcolar. Prezentare și explicitări, Editura Didactica Publish House, București, 2009.

DREPTURILE COPIILOR

**PROF. CONSTANTINESCU ALEXANDRA NICOLETA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”**

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX la evoluția umanității. Nimic nu apare ca fiind mai firesc pentru un secol pe care la începuturile sale Helen Key îl anunța ca fiind “secolul copilului”, decât numeroasele dezbateri și discuții referitoare la natura drepturilor ce trebuiau asociate copilului și copilăriei.

A existat o unanimă recunoaștere a nevoii speciale de protecție a copilului datorită vulnerabilității sale în raport cu societatea. Vulnerabilitatea a fost interpretată prioritar în legătură cu anumite incapacități, prin urmare copilul a fost mai curând tratat ca obiect al actelor de caritate decât ca o ființă umană individuală, cu propriile sale drepturi. Elaborarea deciziilor cu privire la copil a avut loc de cele mai multe ori în absența copilului.

În cea de-a doua jumătate a secolului XX a început să crească gradul de înțelegere a nevoilor psihologice ale copiilor și recunoașterea copilăriei ca o valoare în sine. În același timp, a apărut evident faptul că, uneori, interesul copiilor este diferit de cel al protectorilor săi – mulți copii fiind supuși unor tratamente inacceptabile în chiar familiile lor. Toate aceste constatări au exercitat presiuni pentru elaborarea unei convenții care să plece de la nevoile reale și specifice ale copilului și să trateze independent drepturile copilului mai curând decât să le includă în drepturile omului.

Dreptul fundamental al omului înscris în orice act internațional referitor la drepturile omului, și care este afirmat și în Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, este dreptul la viață : art.6,al.1. “Statele părți recunosc dreptul la viață al fiecărui copil.”.Dreptul la viață este condiționat în mare măsura de dezvoltarea economică a țării, a comunității locale.În această lume

destul de diversă copilul trebuie să supraviețuiască, să aibă acces la servicii sociale, la educație, la bunăstare. Copiii sunt vulnerabili deoarece ei nu își pot asigura mijloacele de existență (adăpost, hrană, etc.). De asemenea, copiii nu sunt vinovați de situația familiei sau a societății careia aparțin. Acești copii nu au acces în mod normal la serviciile educative, medicale, ce să mai zicem de cele culturale. De aceea majoritatea devin adulți nepregătiți pentru viață, pentru a munci, fiind expuși riscului izolării sociale, ce par a fi prinși într-un cerc vicios, neputând oferi copiilor lor o altă alternativă.

Dreptul la identitate presupune dreptul de a primi un nume, o cetățenie, o naționalitate. Un copil fără identitate nu există oficial. El nu poate beneficia de drepturile sale legale la educație, la îngrijiri medicale sau asistență socială. De aceea se desfășoare multe acțiuni prin care se urmărește reducerea persoanelor, în special al copiilor abandonați, sau al copiilor ai căror părinți nu le-a oferit șansa de a avea o identitate oficială, prin eliberarea actelor ce le atestă identitatea, certificat de naștere, carte de identitate și altele. Dreptul la cetățenie se referă la faptul că membrul unui stat devine cetățean prin naștere sau naturalizare, el beneficiind astfel de toate drepturile și de protecția acordată de statul respectiv.

Dreptul la familie este unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului. Pentru majoritatea dintre ei, ne-am bucura dacă am putea spune vreodată că pentru toți, familia este locul protector în care se nasc, care le asigură existența și afecțiunea de care au nevoie pentru a supraviețui, a crește, a-și dezvolta personalitatea. Ce este familia ? Sunt multe răspunsuri posibile, dar din punctul de vedere al Convenției, familia reprezintă un grup de persoane legate între ele prin rudenie, prin căsătorie, prin descendență sau adopție, prin interese comune. Oricum ar fi, extinsă, primară, mono-parentală, familia are drepturi și obligații în creșterea și educarea copilului. Acei copii, care din diferite motive au fost adoptați, se bucură de aceleași drepturi, iar familia adoptivă are aceleași responsabilități ca și familiile biologice. Există însă și copii fără familie, fie ca au fost abandonați sau au părăsit familia care nu le oferea sprijin și afecțiune. Comunitatea locală și statul sunt obligate să ofere sprijin acestor copii, și să le găsească o familie. Familia are rolul de a asigura copilului mediul potrivit de viață, afecțiune, dragoste, siguranță, să reprezinte modelul de viață pe care copilul începe să și-l însușească.

Următorul drept important în viața copilului este cel la educație. Mediul familial, afecțiunea și grija acestuia constituie prima școală pentru copil. Apoi grupul de prieteni, comunitatea, societatea contribuie la transmiterea de informații, de cunoștințe, de atitudini și comportamente. Acestea oferă copilului un suport practic în fața problemelor zilnice, însă sunt insuficiente viitorului adult. Școala, instituție specializată în educație, preia și continuă educația începută în familie. Copilul primește informații în funcție de vârsta sa și de capacitățile ce trebuie formate. Învăță să comunice cu ceilalți, descoperă lumea cu realitățile ei complexe și în continuă schimbare. Învăță să-și folosească cunoștințele, să pună probleme, să rezolve probleme, să devină o ființă independentă și creatoare. Statul este obligat să asigure exercitarea acestui drept pe baza egalității de șanse pentru toți copiii.

Convenția, prin art.28-29, definește scopurile educației, după cum urmează: “Orice copil are dreptul la educație. Educația trebuie să pregătească copilul pentru viață, să-i dezvolte respectul pentru drepturile omului și să-l formeze în spiritul înțelegerii, păcii și toleranței.”. Disciplina școlară, regulamentul de ordine interioară trebuie să respecte demnitatea copilului. Statele, prin ratificarea Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului, își asumă răspunderea de a asigura dreptul la educație tuturor copiilor, indiferent de sex, rasă, de religie, de condiție materială.

Succesul în educație este asigurat atât de condițiile create de familie, de stat, prin instituțiile de învățământ, prin accesul la activități recreative, culturale, sportive, cât și de participarea activă și de responsabilitatea copiilor față de educație..

Articolul 31 din Convenție ne trimite la următorul drept, și anume dreptul copiilor la joacă și recreere : “Statele părți recunosc copilului dreptul la odihnă și la vacanță, dreptul de a practica activități recreative proprii vârstei sale, de a participa liber la viața culturală și artistică.” . De ce se regăsește jocul printre drepturile copilului ? Răspunsul ar fi faptul că jocul este modalitatea copilului de a descoperi lumea, de a se integra în aceasta. Jocul este o activitate de învățare, de

cunoaștere, de recreere, o modalitate de exprimare și dezvoltare a personalității umane. Prin joc copilul se desprinde din lumea sa și intra în a celorlalți, părăsește egocentrismul acceptându-i pe ceilalți în jurul său, tolerându-i, recunoscându-le meritele. Învăță să respecte regulile, să experimenteze diferite roluri în grup, de lider, de coechipier, de organizator. Deci nimeni nu ar putea contesta locul jocului între drepturile copilului, și chiar ale omului.

Deși toate drepturile sunt importante în dezvoltarea copilului, unele necesită o atenție mai mare, deoarece pot avea consecințe mai grave asupra evoluției copilului. De aceea ultimul drept ce îl vom discuta va fi cel de protejare împotriva oricărei forme de abuz și violență. Abuzul este o manifestare a violenței față de copil, profitându-se de diferența de forță (fizică, psihică, economică) dintre adult și copil, provocând intenționat afectarea fizică și/sau psihică a acestuia. Abuzul poate lua diverse forme: abuz fizic, emoțional sau sexual, însă nu se poate realiza o delimitare precisă între ele, deoarece se întrepătrund. Efectele abuzului sunt profunde și au reverberații de-alungul întregii vieți. Comportamentul de tip abuziv se bazează pe de cele mai multe ori pe o formă de educație moștenită, preluată de la părinții noștri, uitând de ce e bine și ce e rău pentru copil. Pedepsa corporală aplicată copiilor încalcă dreptul fundamental la demnitate și integritate fizică afectând evoluția armonioasă a copilului. Copilul este o persoană și învață mai bine din îndrumări și încurajări decât din pedepse. De asemenea, să nu uităm ca principala formă de învățare a copilului la început este imitația, așa că să nu pedepsim copiii pentru propriile noastre defecte. Dacă veți vedea un copil bătând o păpușă întrebați-vă dacă nu noi am generat acest comportament, sau alți adulți din jurul lui, înainte a-l pedepsi.

Bibliografie :

- Convenția cu privire la Drepturile Copilului, Salvați Copiii, București, 2004 ;
- Drepturile Copilului, manual clasa a-VI-a, material realizat în cadrul proiectului “Drepturile copilului”, desfășurat de Organizația Salvați Copiii în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării ;
- Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, România.

DREPTURILE COPIILOR ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ

**PROF. ÎNV. PRIMAR COVERCĂ VALENTINA-IRINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 95 BUCUREȘTI**

În Convenția Europeană a Drepturilor Omului sunt incluse mai multe prevederi, care, alături de instrumente internaționale și regionale apără drepturile copiilor. Ele au fost create pentru a oferi copiilor o protecție suplimentară și acoperă fiecare aspect al vieții copiilor și adolescenților.

Drepturile copiilor pot fi împărțite în următoarele categorii:

- ✓ drepturi de supraviețuire: dreptul la viață și la satisfacerea nevoilor de bază (standard de viață corespunzător, adăpost, mâncare, tratament medical);
- ✓ drepturi de dezvoltare: drepturile le oferă copiilor posibilitatea de a-și atinge întregul potențial (educație, joacă și timp liber, activități culturale, acces la informații și libertate de gândire, conștiință și religie);

- ✓ drepturi de participare: drepturi care le permit copiilor și adolescenților să aibă un rol activ în comunitățile din care fac parte (libertatea de a-și exprima opiniile, de a avea un cuvânt de spus în probleme care le afectează propriile vieți, de a face parte din asociații);
- ✓ drepturi de protecție: drepturi care sunt esențiale pentru protejarea copiilor și a adolescenților de toate formele de abuz, neglijare și exploatare (grijă specială pentru copiii refugiați și protejarea împotriva implicării în conflicte armate, a exploatării prin muncă, a exploatării sexuale, a torturii și a abuzului de droguri).

Ca dascăl, mă preocupă respectarea dreptului la educație al copiilor din clasa la care predau. Deoarece, în ultimii ani, am observat tendința unor familii de a nu trimite copiii la școală, din diverse motive, a trebuit să caut și să găsesc soluții pentru ca toți elevii mei să frecventeze școala și să beneficieze de o educație de calitate.

Conform Articolului 26 din Declarația Universală a Drepturilor Omului:

(1) Orice persoană are dreptul la învățătură. Învățământul trebuie să fie gratuit, cel puțin în ceea ce privește învățământul elementar și general. Învățământul elementar trebuie să fie obligatoriu. Învățământul tehnic și profesional trebuie să fie la îndemâna tuturor, iar învățământul superior trebuie să fie de asemenea egal, accesibil tuturor, pe bază de merit.

(2) Învățământul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activității Organizației Națiunilor Unite pentru menținerea păcii.

(3) Părinții au dreptul de prioritate în alegerea felului de învățământ pentru copiii lor minori.

Cu toate acestea, din păcate, constatăm că în România crește rata abandonului școlar. Mulți părinți, din diferite motive, nu își trimit copiii la școală. Fie că încearcă să găsească un loc de muncă mai bine plătit în străinătate și ia copiii cu ei fără să îi înscrie la școală sau îi lasă în grija rudelor, fie din cauza sărăciei, fie că sunt lăsați în grija bunicilor sau rudelor din diverse alte motive, etc. tot mai mulți copii români nu mai frecventează școala.

Dascălii sunt cei care identifică aceste cazuri în clasele la care predau și cu ajutorul DGASPC, consilierului școlar și a altor instituții abilitate încearcă găsirea unei soluții în favoarea copilului și a evitării abandonului școlar. Când sunt identificate astfel de cazuri se organizează o echipă multidisciplinară care se implică activ în rezolvarea problemelor care îl împiedică pe copil să meargă zilnic la școală. Din această echipă fac parte învățătorul sau dirigintele clasei, consilierul școlar, directorul școlii, psihologul, reprezentanți ai DGASPC, mediatorul școlar, uneori chiar preotul din comunitate. După alegerea managerului de caz se parcurg etapele managementului de caz: identificarea, evaluarea inițială și preluarea cazurilor; evaluarea detaliată a situației beneficiarului; planificarea serviciilor și intervențiilor; furnizarea serviciilor și intervențiilor; monitorizarea și reevaluarea periodică; închiderea cazului. De cele mai multe ori, după implicarea echipei multidisciplinare, copilul frecventează și finalizează cu bine școala.

Educația, una dintre cele mai importante laturi ale existenței umane, este privită atât ca drept al omului în sine, dar și ca un mod indispensabil de a beneficia de celelalte drepturi ale omului. Un sistem educațional care adoptă o abordare bazată pe drepturi va fi mai bine poziționat pentru a-și îndeplini misiunea fundamentală de a asigura tuturor o educație de calitate superioară.

Fie că vorbim despre educația făcută în școli, acasă sau chiar cea oferită în mod pasiv de societate, importanța educației în evoluția societății este covârșitoare. În opinia mea, când discutăm despre educația din țara noastră, cele mai importante reglementări se găsesc de fapt în cadrul Legii numărul 1/2011, Legea educației naționale. Această lege asigură cadrul pentru exercitarea dreptului constituțional al copiilor din România la învățătură. Prin Constituția României, care a intrat în vigoare acum zece ani, cetățenilor români li se asigură dreptul la învățătură prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și

prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.

Educația nu trebuie privită ca un proces obligatoriu și istovitor, ci ca pe o oportunitate de evoluție, de dezvoltare personală, de a atinge noi limite ale umanității. Faptul că statele lumii recunosc dreptul la învățătură și oferă fiecărui copil posibilitatea de a primi o educație de calitate este un lucru nobil.

În România, este nevoie de soluții urgente pentru îmbunătățirea sistemului educațional, pornind de la alocarea a 6% din produsul intern brut al anului respectiv pentru educație, așa cum este de fapt stipulat în lege; regândirea sistemului de notare; reabilitarea și dotarea școlilor cu tehnologie de ultimă generație și materiale didactice performante, atât de necesare unui act educativ de calitate, etc. Astfel, toți copiii își vor exercita dreptul la educație, vor frecventa cu interes și plăcere școala și se vor implica activ în dezvoltarea lor personală.

Un lucru îmbucurător este faptul că, încă din anii de grădiniță copiii află despre drepturile și îndatoririle copilului, își consolidează aceste cunoștințe în orele de dezvoltare personală și educație civică la clasele primare, apoi la gimnaziu și la liceu. Fiecare copil află, așadar, de la vârste fragede ce drepturi au și pot să tragă un semnal de alarmă sau să ceară ajutor când simte că aceste drepturi nu îi sunt respectate.

Bibliografie:

- ✓ Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Editura Al Beck, 2001, București
- ✓ Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București
- ✓ *Convenția cu privire la drepturile copiilor*
- ✓ *Legea Educației Naționale*

DREPTUL COPILULUI LA PROTECȚIE ȘI ÎNGRIJIRE

**Prof.înv.preșcolar: LUNGULESCU GABRIELA-ELENA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR.1 MOTRU**

„Dată fiind lipsa sa de maturitate fizică și intelectuală, copilul are nevoie de protecție și îngrijire specială, inclusiv de o protecție juridică adecvată, atât înainte cât și după nașterea sa.”

-Declarația Drepturilor Copilului-

Copiii nu s-au bucurat dintotdeauna de locul pe care îl ocupă în prezent în societate. În întreaga istorie a omenirii, ideea de a le acorda protecție reprezenta cel mult o preocupare a părinților și nicidecum un obiectiv al societății și instituțiilor sale. Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. În România, preocuparea pentru problema copilului abuzat și neglijat este relativ recentă. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva oricărei forme de abuz. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicări, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului nu e de ajuns să semnezi documente internaționale, ci trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor. Există pretutindeni copii lipsiți de căldura și dragostea căminului, copii maltratați și neglijăți, copii care muncesc din greu pentru a supraviețui - într-un cuvânt „copii fără copilarie.” Plasarea copilului în centrul preocupărilor unei societăți trebuie să constituie o proprietate a tuturor factorilor implicați și responsabili cu protecția lui.

Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei. Copiii sunt cea mai mare resursă umană a oricărei culturi. Modul în care sunt crescuți contribuie la formarea concepției fundamentale despre ei înșiși.

Educația părinților în ceea ce privește comunicarea cu copilul este un element esențial în viața de familie și ca în societatea noastră contemporană este necesară o asemenea intervenție. Informarea și educarea părinților pot preveni multe conflicte în viața de familie și pot contribui la respectarea drepturilor copilului.

Părinții, de multe ori, nu pot accepta copilul lor așa cum este el, doresc să fie numai "copil de 10" fapt ce duce de multe ori la un copil stresat, plin de retineri, complexe, chinuit, situație care exclude încrederea, siguranța și de multe ori pacea din familia, fiind în călcate fără a conștientiza multe din drepturile copilului, inclusiv dreptul la joacă.

Metodele de cunoaștere pot ajuta eficient la descoperirea situațiilor conflictuale și pot veni prin rezultatul lor în ajutorul copilului mic care nu este vinovat din cauza că: părinții sunt concentrați asupra carierei, sunt preocupați mai mult de telenovele și vicii decât de propriul copil, doresc de la copilul lor imposibilul. Multe dintre mame gândesc astfel: "copilul meu să realizeze ceea ce eu nu am reușit să realizez", "aș vrea să-mi găsesc fericirea în el", altele văd în copilul lor un "ajutor" în singurătatea lor, fiind divorțate. Instituția școlară, care, în virtutea misiunii sale, cultivă cu grijă statornicia, dezvoltă judecata, promovează simțul valorilor, pregătește pentru viața profesională și generând relații de prietenie între copii de firi și condiții diferite, favorizează spiritul de bună înțelegere. Pe lângă acestea, ea constituie un centru la a cărui activitate și dezvoltare trebuie să participe familiile.

Bibliografie:

*Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Ed. Al Beck, 2001, București

*Coord. Șerban Ionescu -, „Copilul maltratat”, 2001, București

*Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București

DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPACTUL LOR ÎN SOCIETATE

BLIDEA ALBERTIBA-ELENA
TABACU ELENA-LILIANA
GRĂDINIȚA P.P. „MIHAI EMINESCU” TG-JIU

Introducere

„Este foarte clar că salvarea copiilor din întreaga lume nu reprezintă o imposibilitate inerentă. Acest lucru devine imposibil doar dacă refuzăm să-l realizăm.”

Cuprins

Drepturile copiilor sunt drepturile tuturor persoanelor cu vârsta sub 18 ani. Scopul acestora este să protejeze copiii și tinerii: ei trebuie să fie tratați și respectați ca oameni, beneficiind de acces deplin la drepturile omului care sunt conferite tuturor oamenilor. Însă drepturile copiilor recunosc și faptul că vulnerabilitatea lor, o consecință a vârstei fragede și lipsei de maturitate a acestora, ne impun să acordăm o atenție aparte nevoilor de protecție și îngrijire speciale ale copiilor.

□Drepturile copiilor includ dreptul tinerilor de a fi tratați cu demnitate și respect, la protecție împotriva oricărei forme de discriminare, de a le fi satisfăcute nevoile primare - cum ar fi hrană, siguranță, îngrijire medicală, educație, precum și de a juca un rol activ în societate. Aceste drepturi sunt consfințite în Convenția ONU cu privire la drepturile copilului (denumită în cele ce urmează CNUDC), instrument care a fost acceptat de toate statele din Europa și de aproape toate țările lumii. Respectul drepturilor omului și al demnității umane constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume. Întreaga omenire este responsabilă de asigurarea drepturilor omului în general și al copilului în special.

Copiii trebuie să beneficieze de drepturile generale ale omului, la care suntem toți îndreptățiți încă din momentul nașterii. Drepturile omului înseamnă să îi tratezi pe ceilalți așa cum ți-ar plăcea ție să fii tratat, și anume cu demnitate, respect, egalitate și dreptate, și se aplică fără deosebire de cetățenie, naționalitate, rasă, etnie, limba, sex, orientare sexuală, abilități sau orice alt statut.

Este copilul un mic cetățean? Este prea mic ca să fie cetățean? Are el dreptul la opinie? Este un cetățean mic pe care nu-l bagă nimeni în seama? Îi ascultă cineva punctul de vedere, poate să aibă o părere? Îl ia în considerație cineva? Are copilul drepturi? Adulții cunosc drepturile copilului? Este bine ca majorii să cunoască drepturile copilului? Este rău că au copiii drepturi?

Largul interes de care se bucura astăzi problematica drepturilor copilului , constituie de astfel, o recunoaștere de netăgăduit a complexității și originalității acestei instituții juridice , dar și faptul că fără aceste drepturi nu se poate înfaptui o societate democratică ,condiție firească a afirmării fiecărui individ , dar nici realizarea cadrului juridic normal indispensabil națiunilor. Așadar, drepturile copilului se localizează în cadrul ramurii de drept , alcătuită din totalitatea normelor juridice ce reglementează drepturile omului.

Dar se atrage atenția în mod explicit asupra necesității acordării unei asistențe și susțineri speciale pentru copil. În articolul 25 al acestei Declarații, la alin. 2 se stipulează că „toți copiii, fie că sunt născuți în cadrul căsătoriei sau în afara acesteia, se bucură de aceeași protecție socială”. În plus, copiii sunt ființe umane, așadar drepturile omului se aplică și în cazul lor. La aceste întrebări răspunsul pare simplu, deși e atât de complicat. Declarativ, toți sunt plini de bune intenții, dar, la fața locului, copilul rămâne o ființă neajutorată, de care uneori uită adulții, sau și mai rău, o supun relor tratamente, care culmea, în concepția lor, fac bine copilului. Deoarece copilul este o ființă vulnerabilă care are nevoie de îngrijire și asistență specială pentru dezvoltarea sa armonioasă, a fost necesară elaborarea unui document care să cuprindă drepturile sale specifice. La 20 noiembrie 1989, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat legea în care prevalează principiu superior al copilului în toate activitățile care-l privesc. România a ratificat Convenția prin Legea 18 din 27 septembrie 1990.O dată cu intrarea în vigoare a Constituției, în anul 1991,un principiu important impus de Convenție a fost inclus printre principiile constituționale care garantează liberă dezvoltarea personalității umane; articolul 45 din Constituție dispune: ' Copiii si tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.' Ca urmare a armonizării legislației României cu cea europeană, la 21 iulie 2004, Parlamentul

României adoptă Legea 272 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Această lege stabilește drepturile și libertățile civile ale copilului, protecția împotriva oricărei forme de abuz, neglijență sau de exploatare economică, dreptul la o dezvoltare armonioasă într-un mediu propice.

1.3.Drepturile fundamentale ale copilului

Diferite calitativ de cele ale adulților , drepturile copilului fac obiectul a numeroase documente, cu sau fără forță juridică , cu caracter universal sau regional , ce enunță principiile, standardele și normele ce trebuie respectate de state în raporturile cu cei mai tineri cetățeni sau resortanți ai săi .

Copilul are dreptul sa fie informat asupra drepturilor sale precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora.

Declarația Drepturilor Copilului adoptată cu unanimitate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în anul 1959 prevede un număr de 10 drepturi fundamentale :

- 1.Dreptul la egalitate fără deosebire sau discriminare de rasă, de religie, de origine sau de sex.*
- 2.Dreptul la ocrotire socială care îi permite dezvoltarea sănătoasă și normală pe plan fizic, intelectual, moral, spiritual și social.*
- 3.Dreptul la un nume si la o naționalitate.*
- 4.Dreptul la o alimentatie sănătoasă, la o locuință și la îngrijire medicală.*
- 5.Dreptul la îngrijire specială în caz de invaliditate.*
- 6.Dreptul la dragoste, înțelegere, protecție.*
- 7.Dreptul la o educație gratuită, la activitatea recreative si de timp liber.*
- 8.Dreptul la securitate imediată în caz de catastrofe.*
- 9.Dreptul la protecție împotriva oricărei forme de neglijență, cruzime si exploatare.*
- 10.Dreptul la protecție si dreptul la o educație in spiritul prieteniei între popoare, al paxii, al fraternității.*

Convenția cu privire la drepturile copilului,adoptată de Adunarea Generala a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989 a dezvoltat aceste drepturi fundamentale în 54 articole(art.6--art.41).Aceasta Convenție fost adoptata de majoritatea țărilor lumii.

DREPTURILE COPIILOR

**PROF. ÎNV. PRIMAR SASU PERSIDA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN SĂVOIU”**

Cele 42 de drepturi ale copilului, așa cum se regăsesc în „Convenția privind Drepturile Copilului”, sunt strâns legate unele de celelalte și au toate aceeași importanță.

Copiii nu s-au bucurat dintotdeauna de locul pe care îl ocupă în prezent în societate. În întreaga istorie a omenirii, ideea de a le acorda protecție reprezenta cel mult o preocupare a părinților, nicidecum un obiectiv al societății și instituțiilor sale. Recunoașterea copilului ca ființă umană cu drepturi depline, pentru care adulții au obligații corelative, începe să devină realitate în secolul XX. Doctorul Janusz Korczak (1878-1942), pedagog, pediatru și scriitor, supranumit ”marele prieten” al copiilor, a regândit educația și statutul lor, considerând că aceștia nu sunt persoane în devenire, ci personalități complete care trebuie tratate cu respect și ale căror opinii trebuie luate în considerare, participarea lor la decizii care îi privesc în mod direct fiind fundamentală.

Ideea elaborării unui document internațional care să cuprindă drepturile copilului, extrem de important în mobilizarea comunității internaționale, îi aparține lui Eglantyne Jebb (1876-1928), care a fondat prima organizație „Salvați Copiii” în 1919, la Londra. Prin perseverență și implicare activă, Eglantyne Jebb a conceput și a promovat adoptarea, în 1924, de către Liga Națiunilor (astăzi, Organizația Națiunilor Unite) a Declarației Drepturilor Copilului, primul document internațional prin care comunitatea internațională a afirmat urgența protecției copiilor împotriva abuzurilor și neglijenței, cerând statelor membre să-și asume responsabilitatea și să aloce resurse în acest sens. Această Declarație, alături de forma sa extinsă din 1959, reprezintă sursele de inspirație folosite la redactarea Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului din anul 1989.

România a fost printre primele state care au ratificat Convenția ONU, în anul imediat următor adoptării sale în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite, prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990. În anul 2004, a fost adoptată și o lege specială pentru protecția și promovarea drepturilor copilului (Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

Copiii au nevoie de drepturi speciale deoarece trebuie să li se asigure o protecție aparte, de care adulții nu au nevoie. Copiii depind de oamenii din jurul lor, pe parcursul copilăriei. În această perioadă, au nevoie de protecție specială, care să-i ajute să se dezvolte și să devină adulți independenți. Trebuie, totodată, ca la rândul lor să respecte drepturile celor mai vulnerabili decât ei.

Niciun drept nu e mai important decât restul, ci toate au aceeași importanță. Mai mult, drepturile se află în strânsă legătură, depinzând unele de celelalte. O țară nu poate alege să respecte doar două sau trei drepturi, ignorându-le pe restul.

Iată unele principii care stau la baza Convenției și care arată legătura dintre drepturi:

-Drepturile se asigură TUTUROR copiilor. Așadar, de aceste drepturi trebuie să se bucure toți copiii, de toate rasele, indiferent de limba vorbită, de naționalitatea lor, de cultura sau religia din care fac parte. Nu contează dacă au sau nu o dizabilitate, ce opinii au sau exprimă, din ce familie fac parte, sau unde locuiesc. Nu contează nici dacă sunt băieți sau fete, ori dacă sunt bogați sau săraci. Toți copiii au drepturi!

-Toți trebuie să identifice ce este cel mai bine pentru copil. Când adulții iau hotărâri, trebuie să se gândească atent ce impact vor avea aceste decizii asupra copiilor. Acest lucru se aplică mai ales în cazul celor care fac legi și adulților care au putere. Când ne referim la ce este cel mai bine pentru un copil, putem folosi și expresia „interesul superior al copilului”.

-Supraviețuire, dezvoltare și protecție. Copiii trebuie să primească hrană suficientă, apă curată și adăpost. Copiii trebuie să beneficieze de îngrijire, protecție și de posibilitatea de a învăța, crește și a se dezvolta.

-Copiii trebuie să participe. Copiii au dreptul să spună ce gândesc, inclusiv despre ce ar trebui să se întâmple în privința lor. Copiii au dreptul ca opiniile lor să fie luate în considerare.

Fiecare copil din România are o serie de drepturi reglementate de „Convenția asupra Drepturilor copilului,” care a propus o serie de drepturi valabile pentru fiecare copil până la vârsta de 18 ani.

Cele mai importante drepturi ale copiilor în România sunt următoarele:

-Fiecare copil are dreptul la viață;

-Drepturile fiecărui copil trebuie să fie respectate, indiferent de rasa, etnia sau naționalitatea fiecăruia, pigmentarea pielii, religia din care fac parte. Copiii nu trebuie să fie discriminați sub nicio formă;

-Fiecare copil are dreptul de a avea o identitate proprie, fiindu-i înregistrat numele în baza de date încă din primele zile ale nașterii sale. Părinții sunt cei care îi aleg numele și prenumele;

-Fiecare copil, care trece printr-un divorț al părinților are dreptul de a menține relații de prietenie cu ambii părinți; relațiile lor se pot menține prin: dreptul de vizită, dreptul de a cunoaște diverse informații personale etc. Judecătorul este cel care va alege un program de vizită în funcție de vârsta copilului și toate nevoile acestuia (educație, îngrijire, relația dintre el și părinți etc.), și în funcție de părintele la care își dorește să rămână în custodie;

-Fiecare copil are dreptul la educație, care îi va permite dezvoltarea fizică și psihică frumoasă și armonioasă, având dreptul de a merge la școală, care este un sistem de învățământ gratuit, indiferent de tipul etniei, rasei etc. La noi în România, învățământul obligatoriu gratuit este de 11 clase, conform Legii educației naționale nr. 1/2011. Părinții care nu își lasă copiii să meargă la școală comit o infracțiune gravă, fiind pedepsită penal;

-Fiecare copil are dreptul la primirea serviciilor medicale gratuite, pentru a avea parte de o stare de sănătate cât mai bună. Și părinții au un rol foarte mare în acest sens, deoarece trebuie să fie foarte atenți în ceea ce privește starea de sănătate a copiilor lor, ca să știe când e momentul să îi ducă la un medic pentru a fi consultați;

-Copiii trebuie protejați împotriva abuzurilor, exploatării, violențelor (fizice și verbale);

-Copiii ce suferă de diverse handicapuri au dreptul la îngrijire specială, specifică dificultăților lor;

-Copiii au dreptul de a-și exprima propriile păreri, opinii, atitudini și puncte de vedere;

Cu ocazia împlinirii vârstei de zece ani, fiecare copil are dreptul să fie ascultat, din punct de vedere judiciar și administrativ, existând necesitatea de a fi informat și sfătuit în ceea ce privește alegerea anumitor decizii și consecințele tuturor lucrurilor pe care le săvârșesc;

-Fiecare copil are dreptul la vacanță și odihnă;

-Copilul are dreptul de a crește într-o atmosferă familială, plină de dragoste, afecțiune, înțelegere și armonie;

-Copiii au dreptul de a depune plângeri în cazul în care le-au fost încălcate drepturile. De exemplu, în cazul în care părinții sunt violenți, atât verbal, cât și fizic. Direcția generală de asistență socială și protecția copilului au pus la dispoziție telefonul copilului în mod special pentru anunțarea a diverse cazuri de abuz, violență, neglijare;

-Copiii au dreptul de a se împrieteni și de a-și menține toate aceste relații de prietenie cu surorile, frații, bunicii, verișorii și toate rudele, oamenii alături de care se simte fericit...

Bibliografie:

<https://www.salvaticopiii.ro>

<https://copiisinguriacasă.ro>

<https://bebee.ro> > cele-mai-importante-drepturi-ale-copiilor

DREPTURILE COPILULUI - NEVOI ÎNȚELESE DE CĂTRE SOCIETĂȚI PREOCUPATE DE UN VIITOR MAI BUN

**PROF. BUTIȘEANU LILIANA
GRĂDINIȚA CU P.P. „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU**

Există pretutindeni copii lipsiți de căldura și dragostea căminului, copii maltratați și neglijăți, copii care muncesc din greu pentru a supraviețui - într-un cuvânt „copii fără copilarie.” Plasarea copilului în centrul preocupărilor unei societăți trebuie să constituie o proprietate a tuturor factorilor implicați și responsabili cu protecția lui.

Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei.

Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. În România, preocuparea pentru problema copilului abuzat și neglijat este relativ recentă. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva oricărei forme de abuz. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicări, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului nu e de ajuns să semnezi documente internaționale, ci trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor. **Toate drepturile copilului nu sunt altceva decât nevoi înțelese și recunoscute de către societăți preocupate de un viitor mai bun**" (A. Muntean - Raport, p.31).

Deși România a fost printre primele state ce a ratificat Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, situația privind abuzul copilului este confuză, cazul legislativ lipsește, și nu este definită clar noțiunea de abuz, nici chiar în rândul specialiștilor. Din păcate, în școli, în instituții, în familie, sunt prezente toate formele de abuz (fizic, emoțional, sexual).

Tema copilului și a copilariei a devenit, în special după adoptarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, o prezență constantă atât în discursul politic actual, cât și în abordările științifice, culturale, educaționale - la nivel internațional, regional și național.

S-au constituit alianțe internaționale, ale organismelor non-guvernamentale, care presează guvernele să respecte drepturile copilului. Cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă, opinia publică de masă este sensibilizată în legătură cu situația dramatică a copiilor din diverse colțuri ale lumii.

Ultimul deceniu al secolului trecut a fost asumat de reprezentanții statelor și guvernelor prezenți la summit-ul internațional pentru copii, din septembrie 1990 , ca "deceniu al copilului". Cu aceasta ocazie s-a adoptat „Declarația Internațională cu privire la Supraviețuirea, Protecția și Dezvoltarea Copilului ‘.

În România, au fost create instituții specializate la nivel național și local menite să monitorizeze implementarea și respectarea drepturilor copilului. S-au dezvoltat programe de parteneriat stat-organisme private - naționale și internaționale - în acest scop, al ameliorării protecției copilului și copilariei. Prin intermediul cooperării internaționale, în special țările subdezvoltate și în curs de dezvoltare, printre care și România, beneficiază de asistență tehnico-științifică și financiară în domeniul implementării și protecției drepturilor copilului.

Și totuși....cât de conștienți sunt copiii de zbuciumul omeniilor de a le garanta drepturile? Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiză anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată ca cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor.

*Dreptul la sănătate - un copil are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă. Acesta trebuie să beneficieze de un mediu adecvat- un spațiu de locuit, hrana necesară precum și haine specifice fiecărui anotimp.

*Dreptul la educație - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală).

*Dreptul la opinie - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă. Nu sunt puține la număr situațiile în care o problemă, văzută prin ochii unui adult este lipsită de importanță, iar privită din perspectiva unui copil, este o adevărată tragedie.

*Dreptul de a nu fi discriminat - un copil are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură și discriminarea privind orientarea sexuală (în rândul adolescenților).
*Dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare - fiecare copil are dreptul de a fi protejat de către părinți sau de către alți reprezentanți legali, de a nu fi supus abuzului (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare (cerșetorie, exploatare prin muncă, exploatare sexuală etc).

20 noiembrie este, din păcate, o zi în care ne amintim că drepturile copiilor încă sunt încălcate, uneori chiar de către părinți. Copiilor încă le este încălcat dreptul de a se dezvolta normal și de a avea o copilărie fericită, iar atât timp cât există copii supuși abuzului, trebuie să existe și semnale de alarmă asupra acestui fenomen. În fiecare zi descoperi mai mult decât ți-ai imagina și cu fiecare copil abuzat cu care intri în contact realizezi că există toate șansele ca răul făcut copilului de azi să se răsfrângă asupra copiilor de mâine. Efectul de domino se aplică întocmai....Nu este un lucru care să ne bucure, ci dimpotriva, ne îngrijorează. Credem că este important să oferim explicații copiilor, și nu doar lor, ce înseamnă, cu exemple concrete, încălcarea drepturilor copilului.

În cadrul școlii copiii trebuie învățați și încurajați să rămână la fel de sinceri, de deschiși, de dornici de a se lăsa ajutați și de a discuta despre problemele cu care se confruntă, indiferent de natura lor! Este important să cunoască faptul că au drepturi, că există o lege care îi protejează și că au responsabilitatea la rândul lor să acționeze/reacționeze în virtutea lor.

Adulții trebuie atenționați să fie deschiși la problemele copiilor, să le ia opiniile în serios, insuflându-le respectul pentru ei și pentru ceilalți, transformându-i în adulți responsabili, capabili de decizii înțelepte.

Pedeapsa corporală - un tabu în educația copilului, încălcarea dreptului de a fi protejat

O temă controversată, mult discutată atât de mass-media cât și în toate subiectele legate de educația copilului este cea a pedepsei corporale.

Opiniile părinților vis-a-vis de disciplină și pedeapsă par să nu depindă de clasele sociale sau de grupul cultural de apartenență. O mare parte din atitudinea noastră este influențată de propria experiență de copil. Problemele pe care le acuză majoritatea părinților țin de dificultatea pe care o întâmpina în a-și aminti cum era când a fost copil.

Este mult mai simplu să reacționezi la ceea ce a făcut copilul tău decât să încerci să înțelegi semnificația actelor sale. Este cu mult mai ușor să te porți ca un părinte ce "își acordă un timp de gândire" înainte de a lua o atitudine față de copilul aflat în culpă - dacă la rândul tău ai fost un copil cu astfel de părinți - deși foarte mulți părinți depun un efort conștient de a face din copiii lor ceea ce proprii părinți nu au făcut pentru ei, în copilărie. Uneori aceasta dorință se traduce prin hotărârea de a nu aplica o "corecție fizică", pentru ca aceasta îți readuce în minte spaima pe care tu însuși ai trăit-o.

Alți părinți gândesc: "n-a fost nici o nenorocire că am luat câte o bataie, din când în când". Adevăratul sens al acestei afirmații este că, în calitate de adulți, nu putem accepta că părinții noștri n-au fost perfecțiunea întruchipată. A accepta imperfecțiunea propriilor părinți și a conștientiza în același timp calitățile pentru care îi iubim și îi admirăm reprezintă o cale mai ușoară pentru noi de a deveni părinți ce "gândesc", conștienți de propriile imperfecțiuni. Acest lucru ne va îngădui să-i permitem copilului să ne contrazică, atunci când greșim.

Bataia regulată reprezintă un mod de a folosi forța de adult pentru a înspăimânta și a obliga un copil să se supună. Copilul nu poate învăța prin bătaie; cum să înțeleagă de ce anumite comportamente sunt cerute. El poate înțelege, dar să nu le manifeste. Doar înțelegând motivul

pentru care îi sunt cerute anumite comportamente și motivul pentru care nu are voie să se comporte de o anumită manieră poate ajunge la autodisciplină, care poate fi însușită. Când batem un copil, adulți fiind, înseamnă că am încetat să gândim. Pur și simplu comportamentul lor ne deranjează sau ne jenează. Chiar când suntem obligați să corectăm rapid o atitudine, abia apoi având timp de reflecție, încercarea de a explica, de a face apel la rațiune va răsplăti eforturile pe care le depunem, chiar dacă durează mai mult.

Uneori copiii care sunt bătuți cu regularitate se transformă în ființe dependente, subordonate; ei par să se aștepte mereu să fie loviți și sunt victime sigure ale sâcâielilor provocate de ceilalți copii sau de adulți. Țipetele sau măsurile extreme ca amenințarea că nu-i vom mai iubi și nu vom mai avea încredere în ei au același impact devastator asupra copiilor.

Copiii sunt cea mai mare resursă umană a oricărei culturi. Modul în care sunt crescuți contribuie la formarea concepției fundamentale despre ei înșiși.

Educația părinților în ceea ce privește comunicarea cu copilul este un element esențial în viața de familie și ca în societatea noastră contemporană este necesară o asemenea intervenție. Informarea și educarea părinților pot preveni multe conflicte în viața de familie și pot contribui la respectarea drepturilor copilului.

Părinții, de multe ori, nu pot accepta copilul lor așa cum este el, doresc să fie numai "copil de 10" fapt ce duce de multe ori la un copil stresat, plin de retineri, complexe, chinuit, situație care exclude încrederea, siguranța și de multe ori pacea din familia, fiind în călcatе fără a conștientiza multe din drepturile copilului, inclusiv dreptul la joacă.

Metodele de cunoaștere pot ajuta eficient la descoperirea situațiilor conflictuale și pot veni prin rezultatul lor în ajutorul copilului mic care nu este vinovat din cauza că: părinții sunt concentrați asupra carierei, sunt preocupați mai mult de telenovele și vicii decât de propriul copil, doresc de la copilul lor imposibilul. Multe dintre mame gândesc astfel: "copilul meu să realizeze ceea ce eu nu am reușit să realizez", "aș vrea să-mi găsesc fericirea în el", altele văd în copilul lor un "ajutor" în singurătatea lor, fiind divorțate.

Părerile sus menționate oglindesc autocompătimirea mamelor și tocmai de aceea când copilul lor ajunge într-o colectivitate, le creează surprize, chiar probleme. Atunci ele se simt înșelate, părăsite, sau unele se simt rușinate de atitudinea copilului lor.

În prezent societatea noastră poate fi caracterizată prin lipsă de încredere și necredință. Nu credem în politicieni, în instituțiile financiare, în vecini, în educatori.

Situația economică a țării, a lumii, sărăcia, scăderea nivelului de trai și creșterea șomajului a schimbat și viața familiei, implicit și viața copilului. Goana nesfârșită după binele material distrage atenția de la educația, creșterea corectă a copiilor. Ei pot deveni în foarte multe cazuri victime ale mediului în care trăiesc și nu de rareori devin victime în propriile familii. Părinții nu cunosc și nu respectă drepturile copiilor, iar în familii domină "legea" intimității.

În aceste situații instituțiile sociale trebuie să intervină și să ia parte în sprijinirea familiei la creșterea și educarea copiilor, numai ca acest sprijin nu poate fi realizat decât cu o colaborare eficientă cu instituțiile școlare.

Motivul ar fi, că adesea cadrele didactice sesizează prima dată problemele socio-umane, la copiii de 3 ani, veniți prima dată într-o instituție de educație unde câteva ore nu sunt cu părinții.

Aceste probleme pot fi descoperite cu ușurință, mai ales în jocul liber a copiilor când se joacă "de a familie" sau la desenele lor, apar deseori pete imense de negru, la copiii care bâlbâie din cauza unor agresiuni a părinților sau alte probleme asemănătoare. Educatorul este primul "străin" care poate identifica neregulile care pot intra în competența asistenței sociale.

Instituția școlară, care, în virtutea misiunii sale, cultivă cu grijă statornicia, dezvoltă judecata, promovează simțul valorilor, pregătește pentru viața profesională și generând relații de prietenie între copii de firi și condiții diferite, favorizează spiritul de bună înțelegere. Pe lângă acestea, ea constituie un centru la a cărui activitate și dezvoltare trebuie să participe familiile.

Prin pregătirea psiho-pedagogică cadrul didactic poate efectua o serie de teste psiho-pedagogice de cunoaștere a copiilor cu probleme, chiar și a părinților și poate într-o fază foarte mică prevenii sau corecta problemele.

Părinții care au luat participat la diferite întâlniri organizate cu scopul de a afla drepturile fundamentale ale copiilor, au conștientizat cu ușurință existența anumitor nereguli în creșterea și educarea copiilor. Discuțiile cu părinții și exercițiile rezolvate la aceste întâlniri au ajutat la asumarea responsabilității față de creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii, îndeplinirea îndatoririlor părintești, la rezolvarea situațiilor dificile apărute pe parcursul educației.

O astfel de intervenție oferă posibilitatea părinților de a reflecta asupra relației cu propriul copil, motivarea părintelui de a face cât mai bună relația, iar acest lucru se poate realiza numai respectând copilul și drepturile sale.

Bibliografie:

*Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Ed. Al Beck, 2001, București

*Coord. Șerban Ionescu -, „Copilul maltratat”, 2001, București

*Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București

*<http://www.scribube.com/sociologie/asistență-socială>

COPILII ȘI DREPTURILE LOR

**PROF.ÎNV.PREȘCOLAR GIUBEGAN EUGENIA ADRIANA
GRĂDINIȚA CU P.P ”MIHAI EMINESCU”, TG-JIU**

„Dată fiind lipsa sa de maturitate fizică și intelectuală, copilul are nevoie de protecție și îngrijire specială, inclusiv de o protecție juridică adecvată, atât înainte cât și după nașterea sa.”

Declarația Drepturilor Copilului

Copilul, ca oricare alt om, este o ființă umană rațională și sensibilă. Dar, spre deosebire de restul oamenilor, copilul este extrem de vulnerabil, fiind aproape în totalitate lipsit de apărare. Din acest motiv, oamenii au convenit să le ofere un statut special, prin care să-i protejeze și să le asigure condițiile optime de trai și dezvoltare. Toate acestea au fost reunite în niște reguli, numite „Drepturile copilului”.

Unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului este acela de a crește alături de părinții săi. Pentru cei mai mulți dintre copii, faptul că sunt crescuți de părinți este suficient pentru a beneficia de celelalte drepturi. Orice părinte care-și iubește copiii se va îngriji de sănătatea și securitatea acestora, de asigurarea unui climat propice dezvoltării, din care nu lipsește accesul la educație, la vacanțe, precum și la perioade de relaxare. Cu siguranță, acești părinți se vor asigura și că odraslele lor au parte de o viață demnă, iar furnizarea hranei de zi cu zi, precum și oferirea unui acoperiș deasupra capului sunt chestiuni care nu pot fi puse la îndoială.

Deși majoritatea drepturilor copilului sunt lucruri de bun-simț și orice părinte ar trebui să se preocupe de respectarea acestor drepturi, nu întotdeauna se întâmplă întocmai. Din motive diverse, unii adulți nu știu sau uită care sunt condițiile necesare pentru ca un copil să crească în condiții normale. Acestora, societatea, prin lege, le reamintește că un copil are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, neglijență, abuz sau rele-tratamente. Atmosfera în care trebuie să fie crescut copilul trebuie să fie plină de afecțiune și de securitate materială și morală. Totodată, are dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare și nu poate fi constrâns să efectueze munci care i-ar putea dăuna sănătății fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

Cu toate că părinții au obligația de a le asigura copiilor lor informațiile, explicațiile și sfaturile de care au nevoie, în funcție de vârsta și gradul de înțelegere al acestora, trebuie să le fie permis să-și exprime punctul de vedere, ideile și opiniile proprii. Copilul, ca orice adult, are dreptul la libertatea de exprimare, la libertatea de gândire, de conștiință și religie. Un alt drept al copilului

foarte important, care dacă este respectat va marca pozitiv viața acestuia, este dreptul la instruire. Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale. Dar acest drept trebuie să țină cont de dreptul copilului la odihnă și vacanță. În același timp, copilul nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante, indiferent de motivul care ar putea fi invocat. Din aceeași categorie de drepturi face parte și dreptul copilului la viață intimă, privată și familială, fiind interzise orice acțiuni care ar putea afecta imaginea publică a copilului.

Pentru a se putea bucura de toate aceste drepturi, copilul trebuie să fie în cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge. În acest sens, copilul are dreptul la asistență și servicii medicale, precum și la condiții de recuperare, astfel încât dreptul la sănătate să poate fi transpus în practică.

Simpla enumerare a tuturor acestor drepturi ale copilului nu înseamnă și că ele sunt respectate de toți părinții sau adulții care intră în contact cu copiii. Din acest motiv, este important să cunoaștem aceste drepturi pe care societatea umană civilizată le garantează copiilor, iar dacă observăm situații în care aceste drepturi sunt încălcate, total sau parțial, să cerem negreșit ajutor din partea persoanelor calificate, care sunt în măsură să oblige la respectarea acestor drepturi.

Bibliografie:

- Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Ed. Al Beck, 2001 ,București;
- Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București

DREPTURILE COPILULUI ȘI IMPORTANȚA LOR ÎN SOCIETATE

PROF. ÎNV.PRIMAR GRECU NICULINA
PROF . ÎNV. PREȘCOLAR VÎLCEANU MARIA COSMINA
ȘCOALA GIMN.NR.1 VĂGIULEȘTI

" Iubirea este necesară, deoarece pentru fiecare dintre noi nu este suficient faptul de a exista. Un copil poate să traiască fericit numai atunci când știe că este iubit. Numai atunci devine complet el însăși. (Luigi Verdi)

În cea de-a doua jumătate a secolului XX a început să crească gradul de înțelegere a nevoilor psihologice ale copiilor și recunoașterea copilăriei ca o valoare în sine. În același timp, a apărut evident faptul că, uneori, interesul copiilor este diferit de cel al protectorilor săi – mulți copii fiind supuși unor tratamente inacceptabile în chiar familiile lor. Toate aceste constatări au exercitat presiuni pentru elaborarea unei convenții care să plece de la nevoile reale și specifice ale copilului și să trateze independent drepturile copilului mai curând decât să le includă în drepturile omului

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei.

Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. În România, preocuparea pentru problema copilului abuzat și neglijat este relativ recentă. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva oricărei forme de abuz. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicari, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului nu e de ajuns să semnezi documente internaționale, ci trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor. „Toate drepturile copilului nu sunt altceva decât nevoi înțelese și recunoscute de către societăți preocupate de un viitor mai bun” (A. Muntean - Raport, p.31).

În România, au fost create instituții specializate la nivel național și local menite să monitorizeze implementarea și respectarea drepturilor copilului. S-au dezvoltat programe de parteneriat stat-organisme private - naționale și internaționale - în acest scop, al ameliorării protecției copilului și copilăriei. Prin intermediul cooperării internaționale, în special țările subdezvoltate și în curs de dezvoltare, printre care și România, beneficiază de asistență tehnico-științifică și financiară în domeniul implementării și protecției drepturilor copilului.

Și totuși....cât de conștienți sunt copiii de zbuciumul omeniilor de a le garanta drepturile?

Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiza anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată ca cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor.

*Dreptul la sănătate - un copil are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă. Acesta trebuie să beneficieze de un mediu adecvat- un spațiu de locuit, hrana necesară precum și haine specifice fiecărui anotimp.

*Dreptul la educație - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală).

*Dreptul la opinie - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă. Nu sunt puține la număr situațiile în care o problemă, văzută prin ochii unui adult este lipsită de importanță, iar privită din perspectiva unui copil, este o adevărată tragedie.

*Dreptul de a nu fi discriminat - un copil are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură și discriminarea privind orientarea sexuală (în rândul adolescenților).

*Dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare - fiecare copil are dreptul de a fi protejat de către părinți sau de către alți reprezentanți legali, de a nu fi supus abuzului (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare (cerșetorie, exploatare prin muncă, exploatare sexuală etc).

Deși România a fost printre primele state ce a ratificat Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, situația privind abuzul copilului este confuză, cazul legislativ lipsește, și nu este definită clar noțiunea de abuz, nici chiar în rândul specialiștilor. Din păcate, în școli, în instituții, în familie, sunt prezente toate formele de abuz (fizic, emoțional, sexual).

Tema copilului și a copilăriei a devenit, în special după adoptarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, o prezență constantă atât în discursul politic actual, cât și

în abordările științifice, culturale, educaționale - la nivel internațional, regional și național.

S-au constituit alianțe internaționale, ale organismelor non-guvernamentale, care presează guvernele să respecte drepturile copilului. Cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă, opinia publică de masă este sensibilizată în legătură cu situația dramatică a copiilor din diverse colțuri ale lumii.

Ultimul deceniu al secolului trecut a fost asumat de reprezentanții statelor și guvernelor prezenți la summit-ul internațional pentru copii, din septembrie 1990 , ca "deceniu al copilului". Cu aceasta ocazie s-a adoptat „Declarația Internațională cu privire la Supraviețuirea, Protecția și Dezvoltarea Copilului ‘’.

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX la evoluția umanității. Nimic nu apare ca fiind mai firesc pentru un secol pe care la începuturile sale Helen Key îl anunța ca fiind “secolul copilului”, decât numeroasele dezbateri și discuții referitoare la natura drepturilor ce trebuiau asociate copilului și copilăriei.

A existat o unanimă recunoaștere a nevoii speciale de protecție a copilului datorită vulnerabilității sale în raport cu societatea. Vulnerabilitatea a fost interpretată prioritar în legătură cu anumite incapacități, prin urmare copilul a fost mai curând tratat ca obiect al actelor de caritate decât ca o ființă umană individuală, cu propriile sale drepturi. Elaborarea deciziilor cu privire la copil a avut loc de cele mai multe ori în absența copilului.

20 noiembrie este, din păcate, o zi în care ne amintim ca drepturile copiilor încă sunt încălcate, uneori chiar de către părinți. Copiilor încă le este încălcat dreptul de a se dezvolta normal și de a avea o copilărie fericită, iar atât timp cât există copii supuși abuzului, trebuie să existe și semnale de alarmă asupra acestui fenomen. În fiecare zi descoperi mai mult decât ți-ai imagina și cu fiecare copil abuzat cu care intri în contact realizezi că există toate șansele ca răul făcut copilului de azi să se răsfângă asupra copiilor de mâine. Efectul de domino se aplică întocmai....Nu este un lucru care să ne bucure, ci dimpotriva, ne îngrijorează. Credem că este important să oferim explicații copiilor, și nu doar lor, ce înseamnă, cu exemple concrete, încălcarea drepturilor copilului.

În cadrul școlii copiii trebuie învățați și încurajați să rămână la fel de sinceri, de deschisi, de dornici de a se lăsa ajutați și de a discuta despre problemele cu care se confruntă, indiferent de natura lor! Este important să cunoască faptul că au drepturi, că există o lege care îi protejează și că au responsabilitatea la rândul lor să acționeze/reacționeze în virtutea lor.

Adulții trebuie atenționați să fie deschiși la problemele copiilor, să le ia opiniile în serios, insuflându-le respectul pentru ei și pentru ceilalți, transformându-i în adulți responsabili, capabili de decizii înțelepte.

Bibliografie:

- *Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Ed. Al Beck, 2001, București
- *Coord. Șerban Ionescu -, „Copilul maltratat”, 2001, București
- *Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București
- Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, România.

COPILĂRIE FĂRĂ VIOLENȚĂ

PROF. MARINESCU CARMEN MONICA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.1, TÂRGU JIU

Fiecare copil are drepturi care trebuie respectate, unul dintre ele fiind dreptul la protecție împotriva violenței.

Abordarea copilului ca o persoană cu drepturi egale, cu capacitatea de a avea opinii și de a și le exprima, este calea cea mai sigură către dezvoltarea optimă a copilului, din punct de vedere fizic, mental, emoțional.

Jocul ajută copilul să se destindă și să se relaxeze nu numai fizic, ci și moral. Nimic nu este mai plăcut pentru un copil decât să se joace! Orice copil are dreptul la joc, odihnă, recreere și la activități cultural-artistice potrivite vârstei sale.

Violența amenință nu doar sănătatea copiilor, ci și bunăstarea lor emoțională și viitoarele perspective. Actele de violență, la care un copil este supus sau martor, la o vârstă fragedă, atunci când se află în dezvoltare, pot provoca daune pe tot parcursul vieții. Acestea afectează sănătatea

fizică și mintală a copiilor, le compromit capacitatea de a învăța și a socializa, și le subminează dezvoltarea ca adulți funcționali și părinți buni, în societate.

Neglijarea emoțională, poate cea mai frecventă și cea mai insidioasă formă de neglijare și se manifestă prin lipsa atenției din partea adultului pentru copil, a semnelor de afecțiune, a cuvintelor de apreciere. Efectele psihologice imediate ale neglijării sunt teama, izolarea și incapacitatea de a avea încredere în cineva. Copiii neglijăți sunt mai predispuși la comportamente antisociale, tulburări de personalitate și comportament violent.

Este important ca părintele să fie disponibil pentru copil, să fie cu copilul atunci când solicită atenția, ajutorul, afecțiunea, să-i ofere ce are nevoie.

Se cunosc șase motive esențiale pentru care nu trebuie să lovești copilul: violența modelează, la rândul ei, violența; copilul bătut se simte dezapreciat și îi scade stima de sine; bătaia nu corectează comportamentul copilului; părinții își pierd respectul de sine; bătaia lasă urme în memoria copilului.

Pentru eficiență, instrucțiunile trebuie formulate pozitiv și să descrie clar comportamentul dorit din partea copilului. În loc de „Nu alerga pe stradă!”, este de preferat să-i spunem „Mergi încet pe stradă!”, care îi spune copilului ce comportament este dorit de la el. Pot fi folosite și argumente care îi explică și consecințele unui comportament nepotrivit, ca de exemplu „Mergi încet pe stradă, dacă fugi te poți împiedica și răni!”.

În concluzie, este necesar ca disciplinarea să fie pozitivă și trebuie să-l învețe pe copil auto-controlul și încrederea în sine.

Bibliografie:

1. Curelaru, M., *Violența în școală. Repere pentru analiză și intervenție*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2013
2. Salavastu, D., *Violența în mediul școlar*, Ferreol, G., Neculau, A., Editura Polirom, Iași, 2003
3. Șoitu, L., Hăvârneanu, C. (coord.), *Agresivitate în școală*, Editura Institutul European, Iași, 2001.

DREPTURILE COPILULUI

MERCUREAN IOANA OTILIA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU

Interesul pentru copil ca ființă umană cu drepturi depline este unul din principalele aporturi ale secolului XX la evoluția umanității. Nimic nu apare ca fiind mai firesc pentru un secol pe care la începuturile sale Helen Key îl anunța ca fiind „secolul copilului”, decât numeroasele dezbateri și discuții referitoare la natura drepturilor ce trebuiau asociate copilului și copilăriei.

A existat o unanimă recunoaștere a nevoii speciale de protecție a copilului datorită vulnerabilității sale în raport cu societatea. Vulnerabilitatea a fost interpretată prioritar în legătură cu anumite incapacități, prin urmare copilul a fost mai curând tratat ca obiect al actelor de caritate decât ca o ființă umană individuală, cu propriile sale drepturi. Elaborarea deciziilor cu privire la copil a avut loc de cele mai multe ori în absența copilului.

În cea de-a doua jumătate a secolului XX a început să crească gradul de înțelegere a nevoilor psihologice ale copiilor și recunoașterea copilăriei ca o valoare în sine. În același timp, a apărut evident faptul că, uneori, interesul copiilor este diferit de cel al protectorilor săi – mulți copii fiind supuși unor tratamente inacceptabile în chiar familiile lor. Toate aceste constatări au exercitat

presiuni pentru elaborarea unei convenții care să plece de la nevoile reale și specifice ale copilului și să trateze independent drepturile copilului mai curând decât să le includă în drepturile omului.

La 20 noiembrie 1989 Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite adoptă cele 54 de articole ale Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. România ratifică Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului prin Legea 18 din 27 septembrie 1990. Acesta a reprezentat momentul de pornire al unui întreg proces de schimbări legislative și de politică socială, ajungându-se la momentul actual la importante progrese legiferați prin adoptarea Legii nr.272/ 2004 cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului și multe altele. Dintre noutățile aduse de Legea 272/2004 ar fi de menționat faptul că responsabilitatea primă revine părinților și apoi instituțiilor, intervenția statului este complementară activităților întreprinse de familie. De asemenea, art.2, alin.1 din lege subordonează orice act juridic din acest domeniu principiului general al Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, și anume principiul interesului superior al copilului. Pe baza acestui principiu statele și-au asumat răspunderea de a acorda prioritate problemelor copiilor și de a folosi toate resursele materiale și umane în limite maxime pentru a asigura supraviețuirea și dezvoltarea acestora. Astfel, se constată o diversificare a serviciilor pe plan local, asigurarea de asistență specială copilului pentru a se evita separarea acestuia de familie.

Dreptul fundamental al omului înscris în orice act internațional referitor la drepturile omului, și care este afirmat și în Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, este dreptul la viață : art.6, al.1. "Statele părți recunosc dreptul la viață al fiecărui copil." Dreptul la viață este condiționat în mare măsură de dezvoltarea economică a țării, a comunității locale. În această lume destul de diversă copilul trebuie să supraviețuiască, să aibă acces la servicii sociale, la educație, la bunăstare. Copiii sunt vulnerabili deoarece ei nu își pot asigura mijloacele de existență (adăpost, hrană, etc.). De asemenea, copiii nu sunt vinovați de situația familiei sau a societății careia aparțin. Acești copii nu au acces în mod normal la serviciile educative, medicale, ce să mai zicem de cele culturale. De aceea majoritatea devin adulți nepregătiți pentru viață, pentru a munci, fiind expuși riscului izolării sociale, ce par a fi prinși într-un cerc vicios, neputând oferi copiilor lor o altă alternativă.

Dreptul la identitate presupune dreptul de a primi un nume, o cetățenie, o naționalitate. Un copil fără identitate nu există oficial. El nu poate beneficia de drepturile sale legale la educație, la îngrijiri medicale sau asistență socială. De aceea se desfășoară multe acțiuni prin care se urmărește reducerea persoanelor, în special al copiilor abandonați, sau al copiilor ai căror părinți nu le-a oferit șansa de a avea o identitate oficială, prin eliberarea actelor ce le atestă identitatea, certificat de naștere, carte de identitate și altele. Dreptul la cetățenie se referă la faptul că membrul unui stat devine cetățean prin naștere sau naturalizare, el beneficiind astfel de toate drepturile și de protecția acordată de statul respectiv.

Dreptul la familie este unul dintre cele mai importante drepturi ale copilului. Pentru majoritatea dintre ei, ne-am bucura dacă am putea spune vreodată că pentru toți, familia este locul protector în care se nasc, care le asigură existența și afecțiunea de care au nevoie pentru a supraviețui, a crește, a-și dezvolta personalitatea. Ce este familia ? Sunt multe răspunsuri posibile, dar din punctul de vedere al Convenției, familia reprezintă un grup de persoane legate între ele prin rudenie, prin căsătorie, prin descendență sau adopție, prin interese comune. Oricum ar fi, extinsă, primară, mono-parentală, familia are drepturi și obligații în creșterea și educarea copilului. Acei copii, care din diferite motive au fost adoptați, se bucură de aceleași drepturi, iar familia adoptivă are aceleași responsabilități ca și familiile biologice. Există însă și copii fără familie, fie ca au fost abandonați sau au părăsit familia care nu le oferea sprijin și afecțiune. Comunitatea locală și statul sunt obligate să ofere sprijin acestor copii, și să le găsească o familie. Familia are rolul de a asigura copilului mediul potrivit de viață, afecțiune, dragoste, siguranță, să reprezinte modelul de viață pe care copilul începe să și-l însușească.

Următorul drept important în viața copilului este cel la educație. Mediul familial, afecțiunea și grija acestuia constituie prima școală pentru copil. Apoi grupul de prieteni, comunitatea, societatea contribuie la transmiterea de informații, de cunoștințe, de atitudini și comportamente.

Acestea oferă copilului un suport practic în fața problemelor zilnice, însă sunt insuficiente viitorului adult. Școala, instituție specializată în educație, preia și continuă educația începută în familie. Copilul primește informații în funcție de vârsta sa și de capacitățile ce trebuie formate. Învăță să comunice cu ceilalți, descoperă lumea cu realitățile ei complexe și în continuă schimbare. Învăță să-și folosească cunoștințele, să pună probleme, să rezolve probleme, să devină o ființă independentă și creatoare. Statul este obligat să asigure exercitarea acestui drept pe baza egalității de șanse pentru toți copiii.

Convenția, prin art.28-29, definește scopurile educației, după cum urmează: “Orice copil are dreptul la educație. Educația trebuie să pregătească copilul pentru viață, să-i dezvolte respectul pentru drepturile omului și să-l formeze în spiritul înțelegerii, păcii și toleranței.”. Disciplina școlară, regulamentul de ordine interioară trebuie să respecte demnitatea copilului. Statele, prin ratificarea Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului, își asumă răspunderea de a asigura dreptul la educație tuturor copiilor, indiferent de sex, rasă, de religie, de condiție materială.

Succesul în educație este asigurat atât de condițiile create de familie, de stat, prin instituțiile de învățământ, prin accesul la activități recreative, culturale, sportive, cât și de participarea activă și de responsabilitatea copiilor față de educație.

Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului este primul document care conține prevederi specifice referitoare la dreptul copilului la opinie și exprimare. Conform articolului 12, copilul are dreptul să se exprime în orice decizie care îl privește : educație, sănătate, mediul în care trăiește etc. Deciziile copilului trebuie analizate și luate în considerare în funcție de vârsta și nivelul lui de maturitate. Această prevedere trebuie respectată în toate mediile în care se dezvoltă copilul: familie, școală, comunitate. Dreptul este valabil pentru orice copil, fără nici o restricție de vârstă. Familia și școala au un rol important în pregătirea copiilor pentru a-și exprima liber opinia. Părinții și profesorii trebuie să-i trateze pe copii ca pe un partener real și nu ca pe un beneficiar static al îngrijirilor sau eforturilor educative. Copilului trebuie să i se ofere informații, dar și învățat să le caute singur. Copilul are dreptul să știe, dar adultul trebuie să-l ajute să-și dezvolte propria gândire, să învețe să gândească singur. De asemenea, el trebuie învățat să se apere de efectul negativ al informației, să o selecteze. Dacă sunt ajutați, copiii se vor dezvolta armonios, vor învăța să se autoevalueze obiectiv, să-și asume responsabilități.

Articolul 31 din Convenție ne trimite la următorul drept, și anume dreptul copiilor la joacă și recreere : “Statele părți recunosc copilului dreptul la odihnă și la vacanță, dreptul de a practica activități recreative proprii vârstei sale, de a participa liber la viața culturală și artistică.” . De ce se regăsește jocul printre drepturile copilului ? Răspunsul ar fi faptul că jocul este modalitatea copilului de a descoperi lumea, de a se integra în aceasta. Jocul este o activitate de învățare, de cunoaștere, de recreere, o modalitate de exprimare și dezvoltare a personalității umane. Prin joc copilul se desprinde din lumea sa și intra în a celorlalți, părăsește egocentrismul acceptându-i pe ceilalți în jurul său, tolerându-i, recunoscându-le meritele. Învăță să respecte regulile, să experimenteze diferite roluri în grup, de lider , de coechipier, de organizator. Deci nimeni nu ar putea contesta locul jocului între drepturile copilului, și chiar ale omului.

Deși toate drepturile sunt importante în dezvoltarea copilului, unele necesită o atenție mai mare, deoarece pot avea consecințe mai grave asupra evoluției copilului. De aceea ultimul drept ce îl vom discuta va fi cel de protejare împotriva oricărei forme de abuz și violență. Abuzul este o manifestare a violenței față de copil, profitându-se de diferența de forță (fizică, psihică, economică) dintre adult și copil, provocând intenționat afectarea fizică și/sau psihică a acestuia. Abuzul poate lua diverse forme : abuz fizic, emoțional sau sexual, însă nu se poate realiza o delimitare precisă între ele, deoarece se întrepătrund. Efectele abuzului sunt profunde și au reverberații de-alungul întregii vieți. Comportamentul de tip abuziv se bazează pe de cele mai multe ori pe o formă de educație moștenită, preluată de la părinții noștri, uitând de ce e bine și ce e rău pentru copil. Pedepsa corporală aplicată copiilor încalcă dreptul fundamental la demnitate și integritate fizică afectând evoluția armonioasă a copilului. Copilul este o persoană și învață mai bine din îndrumări și încurajări decât din pedepse. De asemenea, să nu uităm ca principala formă de învățare a copilului la început este imitația, așa că să nu pedepsim copiii pentru propriile

noastre defecte. Dacă veți vedea un copil bătând o păpușă întrebați-vă dacă nu noi am generat acest comportament, sau alți adulți din jurul lui, înainte a-l pedepsi.

Bibliografie :

1. „Convenția cu privire la Drepturile Copilului”, Salvați Copiii, București, 2004 ;
2. „Drepturile Copilului”, manual clasa a-VI-a, material realizat în cadrul proiectului
3. „Drepturile copilului”, desfășurat de Organizația Salvați Copiii în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării ;
4. Legea nr.272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, România.

DREPTURILE COPILULUI

PROF. ÎNV. PRIMAR BĂLAȘA CAMELIA
PROF. ÎNV. PRIMAR GOGELSCU-BĂDIȚA ANA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "POMPILIU MARCEA" TG. JIU

Există pretutindeni copii lipsiți de căldura și dragostea căminului, copii maltratați și neglijăți, copii care muncesc din greu pentru a supraviețui - într-un cuvânt „copii fără copilărie.” Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei.

În România, au fost create instituții specializate la nivel național și local menite să monitorizeze implementarea și respectarea drepturilor copilului.

Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiză anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată că cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor.

***Dreptul la sănătate** - un copil are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă. Acesta trebuie să beneficieze de un mediu adecvat- un spațiu de locuit, hrana necesară precum și haine specifice fiecărui anotimp.

***Dreptul la educație** - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală).

***Dreptul la opinie** - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă. Nu sunt puține la număr situațiile în care o problemă, văzută prin ochii unui adult este lipsită de importanță, iar privită din perspectiva unui copil, este o adevărată tragedie.

***Dreptul de a nu fi discriminat** - un copil are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură și discriminarea privind orientarea sexuală (în rândul adolescenților).

***Dreptul de a fi protejat** împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare - fiecare copil are

dreptul de a fi protejat de către părinți sau de către alți reprezentanți legali, de a nu fi supus abuzului (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare (cerșetorie, exploatare prin muncă, exploatare sexuală etc).

Copiilor încă le este încălcat dreptul de a se dezvolta normal și de a avea o copilarie fericită, iar atât timp cât există copii supuși abuzului, trebuie să existe și semnale de alarmă asupra acestui fenomen. În fiecare zi descoperi mai mult decât ți-ai imagina și cu fiecare copil abuzat cu care intri în contact realizezi că există toate șansele ca răul făcut copilului de azi să se răsfrângă asupra copiilor de mâine. Nu este un lucru care să ne bucure, ci dimpotriva, ne îngrijorează. Credem că este important să oferim explicații copiilor, și nu doar lor, ce înseamnă, cu exemple concrete, încălcarea drepturilor copilului.

În cadrul școlii copiii trebuie învățați și încurajați să rămână la fel de sinceri, de deschiși, de dornici de a se lăsa ajutați și de a discuta despre problemele cu care se confruntă, indiferent de natura lor! Este important să cunoască faptul că au drepturi, că există o lege care îi protejează și că au responsabilitatea la rândul lor să acționeze/reacționeze în virtutea lor.

Adulții trebuie atenționați să fie deschiși la problemele copiilor, să le ia opiniile în serios, insuflându-le respectul pentru ei și pentru ceilalți, transformându-i în adulți responsabili, capabili de decizii înțelepte.

Este necesară și extrem de importantă organizarea unor programe educative părinților pentru a preveni relele tratamente și oferirea de sprijin pentru acei părinți care se confruntă cu probleme în educația copiilor.

Bibliografie:

- *Balahur Doina, „Protectia drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale”, Ed. Al Beck, 2001 ,București
- *Coord. Șerban Ionescu -, „Copilul maltratat”, 2001, București
- *Boros Maximilian, „Părinți și copii”, 1992, București
- *<http://www.scribte.com/sociologie/asistență-socială>

ȘI NOI AVEM DREPTURI!

BÎRCĂ NADOLU CLAUDIA
TOROPU CLAUDIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN SĂVOIU”

Cunoașterea, importanța și respectarea drepturilor copilului

Dreptul la educație este unul dintre drepturile universale ale omului. Este un drept esențial pentru fiecare ființă umană care trăiește într-o societate. Este dreptul de a fi educat și de a avea acces la cunoștințe. Poate fi găsit pe diferite tratate naționale și internaționale, cum ar fi [Declarația universală a drepturilor omului](#) din 1948 sau [Convenția privind drepturile copilului](#) din 1989.

Fiecare om are dreptul să învețe să scrie și să citească și, datorită cunoștințelor transmise de educație, să înflorească în viața sa adultă și să dobândească o dezvoltare morală și civică în cadrul societății. Educația copilului permite, de asemenea, dezvoltarea socială, economică și culturală a unei societăți.

Dreptul la educație are nevoie de trei protagoniști cheie:

- **Guvernul:** furnizor și / sau partener financiar în educația publică.
- **Copilul:** Principalul beneficiar al dreptului la educație. El trebuie să se angajeze să urmeze învățământul obligatoriu.
- **Părinții copilului:** sunt primii educatori. Ei sunt liberi să aleagă ce tip de educație este oferită copiilor lor, care este unul dintre pilonii dreptului la educație, deși obligația statului cu privire la drepturile omului este una dintre ele. Cu toate acestea, părinții nu au dreptul să le refuze copiilor dreptul la educație, deoarece această alegere nu este legitimă. Dacă există un conflict între alegerea părintească și interesul superior al copilului, acesta din urmă are avantajul. Pentru a împiedica statul să exercite un monopol asupra educației copilului și pentru a proteja pluralismul, libertatea de alegere a educației aparține părinților.

Este, de asemenea, prezent în [Carta Socială Europeană](#) a [Consiliului Europei](#) și în jurisprudența europeană care definește „educația copiilor” ca „(...) suma proceselor prin care, în orice societate, adulții încearcă să însușească celor mai tineri convingerile, obiceiurile și alte valori ale acestora „în timp ce [predarea](#) sau [instruirea](#) vizează „ în special transmiterea cunoștințelor și pregătirea intelectuală ” . Iar [statul membru](#) , „în îndeplinirea funcțiilor care intră în competența sa în educație și predare, trebuie să se asigure că informațiile și cunoștințele care apar în program sunt furnizate într-un mod obiectiv, critic și pluralist. Dacă nu ar fi cazul, autoritățile publice ar avea obligația de a acorda copiilor o scutire totală de educația în cauză, în conformitate cu convingerile religioase sau filosofice ale părinților ” . Dreptul de acces la învățământul superior (chiar și în închisoare) este un drept civil în sensul articolului 6 al Convenției. Statul membru, dacă legislația sa internă o permite, în fața părinților care doresc să-și ofere propria educație pentru copiii lor acasă poate impune „școlarizarea obligatorie a copiilor, fie în instituții publice. Fie prin instituții private a căror calitate îndeplinește cerințele sale de calitate” .

Un drept recunoscut la nivel internațional

Conform [Convenției privind drepturile copilului](#) , educația este un drept garantat de [state](#) și trebuie să aibă următoarele obiective:

- Încurajează dezvoltarea personalității copilului și dezvoltarea darurilor și abilităților sale mentale și fizice, în cea mai mare măsură a potențialului lor;
- Să însușească copilului respectul pentru [drepturile omului](#) și [libertățile fundamentale](#) și pentru principiile consacrate în [Carta Națiunilor Unite](#) ;
- Să însușească copilului respect pentru părinții săi, identitatea sa, limba și valorile sale culturale, precum și respectul pentru valorile naționale ale țării în care trăiește, țara din care ar putea proveni și alte civilizații decât al ei ;
- Pregătiți copilul pentru a-și asuma responsabilitățile vieții într-o societate liberă, într-un spirit de înțelegere, pace, toleranță, egalitate de gen și prietenie între toate popoarele și grupurile etnice, naționale și religioase și cu oamenii de origine indigenă;
- Pentru a insufla copilului respect pentru [mediul natural](#) .

Articolul 26 din Declarația universală a drepturilor omului

„Fiecare persoană are dreptul la o educație. Educația trebuie să fie gratuită, cel puțin în ceea ce privește educația elementară și de bază. Învățământul elementar este obligatoriu. Învățământul tehnic și vocațional trebuie generalizat; accesul la învățământul superior trebuie să fie deschis pe deplină egalitate pentru toți pe baza meritelor lor.

DREPTURILE COPIILOR

TUDORAȘCU OANA-NICULINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”, TÂRGU-JIU

"Nu există nici o încredere mai sacră decât cea pe care cineva din lume o păstrează pentru copii. Nu există nici o datorie mai importantă decât cea de a ne asigura că drepturile lor sunt respectate, că bunăstarea lor este protejată, și că viețile lor sunt eliberate de frică și nevoi, iar ei pot crește în pace."
(Kofi Annan)

Includerea copiilor în spațiul valorilor democratice și ale drepturilor omului constituie unul dintre principalele fundamente ale educației încă de la o vârstă fragedă.

Una dintre principalele teme care a devenit deosebit de importantă după adoptarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, este tema copilului și a copilăriei, o prezență constantă atât în discursul politic actual, cât și în abordările științifice, culturale, educaționale - la nivel internațional, regional și național.

Astfel că, Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei, întrucât psihopedagogia contemporană consideră că familia este primul și cel mai important educator al copilului.

Drepturile copiilor sunt drepturi ale omului adaptate specific copiilor întrucât ele iau în considerare fragilitatea lor, particularitățile lor și nevoile potrivite vârstei lor.

Amintim principalele drepturi ale copiilor: dreptul la sănătate (copilul are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă și să beneficieze de un mediu adecvat), dreptul la educație (fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal), dreptul de a nu fi discriminat (copilul are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie și cultură), dreptul la opinie (copilul are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă).

Așadar, drepturile copiilor au drept scop asigurarea nevoilor esențiale pentru buna lor dezvoltare.

DREPTURILE COPILULUI ÎN SOCIETATE

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR SECELEANU LĂCRĂMIOARA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT "MIHAI EMINESCU", TG JIU

Încă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea a început să apară interesul pentru protecția copilului împotriva neglijării, exploatării și a violenței.

Pe 20 noiembrie 1989, s-a adoptat Convenția ONU cu privire la drepturile copilului. Aceasta a intrat în vigoare în septembrie 1991 și a fost ratificată de majoritatea țărilor din lume, cu Excepția Statelor Unite ale Americii și a Somaliei.

România a ratificat Convenția pe 28 septembrie 1990 prin Legea nr.18/1990 și s-a inspirat din aceasta atunci când a elaborat Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Copiii nu s-au bucurat dintotdeauna de locul pe care îl ocupă în prezent în societate. În întreaga istorie a omenirii protecția copiilor reprezenta cel mult o preocupare a părinților, nicidecum un obiectiv al societății și instituțiilor sale.

Copiii trebuie să beneficieze de drepturile generale ale omului, la care suntem toți îndreptățiți încă din momentul nașterii. Drepturile omului înseamnă să-i tratezi pe ceilalți așa cum ți-ar plăcea ție să fii tratat, și anume cu demnitate, respect, egalitate și dreptate, și se aplică fără deosebire de cetățenie, naționalitate, rasă, etnie, limbă, sex, orientare sexuală, abilități sau orice alt statut.

Pe de altă parte, copiii diferă de adulți. Ei sunt vulnerabili, trebuie să se joace, sunt în proces de dezvoltare și au nevoie de oarecare autonomie. De aceea ei au nevoie de drepturi proprii, cu caracter special.

Drepturile copilului pot fi grupate în trei categorii:

I. Drepturile de protecție - se referă la protecția împotriva oricărei forme de abuz fizic sau emoțional, precum și împotriva oricărei forme de exploatare:

- 1)-oricărui forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență;
- 2)-transferul ilicit în străinătate și a nereturnării;
- 3)-exploatării economice;
- 4)- exploatării sexuale și avioolenței sexuale;
- 5)-folosirii ilicite de stupefianțe și substanțe psihotrope;
- 6)-răpirii și traficării în orice scop și sub orice formă;
- 7)-pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante;
- 8)- lipsirii, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele dintre acestea;
- 9)- Copilul este înregistrat imediat după naștere și are de la aceasta dată; dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, dacă este posibil, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia;
- 10)- de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijiți și educați de aceștia ;
- 11)- a nu fi separați de părinți împotriva voinței acestora, cu excepția cazurilor expres și limitativ prevăzute de lege;
- 12)- la protecție alternativă;
- 13)- de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;

II. Drepturile de dezvoltare - se referă la disponibilitatea și accesul la toate tipurile de servicii de bază, precum educația și serviciile de îngrijire medicală;

- 1)-Copiii au dreptul de a primi o educație care să le permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității lor;
- 2)-Copiii au dreptul să crească alături de părinții lor. Ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor;
- 3)-Copiii au dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o pot atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept;
- 4)-Copiii au dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să le permită dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială;
- 5)-Copiii au dreptul de a beneficia de asistență socială și de asigurări sociale;
- 6)-Copiii au dreptul la odihnă și vacanță;

III. Drepturile de participare - dreptul copilului de a fi implicat în deciziile care îl privesc:

- 1)-să-și exprime liber opinia asupra oricărei probleme care îi privește;
- 2)-dreptul de a fi ascultat îi conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește;
- 3)-la libertatea de exprimare, de gândire, de conștiință și de religie;

4)-la libera asociere în structuri formale si informale, precum și libertatea de întrunire pașnică, în limitele prevăzute de lege;

5)-Copilul aparținând unei minorități naționale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viața culturală proprie, la declararea apartenenței sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum și dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care face parte;

6)-la împlinirea vârstei de 14 ani, copilul poate cere încuviințarea instanței judecătorești de a-și schimba felul învățaturii și al pregătirii profesionale;

7)- să conteste modalitățile și rezultatele evaluării și de a se adresa în acest sens conducerii unității de învățământ, în condițiile legii.

Atât în societatea noastră cât și în întreaga lume drepturile omului deci implicit, ale copiilor, sunt încălcate frecvent și grav.

Dreptul la viață, dreptul la hrană, dreptul la joacă ,dreptul la a-și spune opinia și poate continua până la epuizarea acestora, enumerarea drepturilor ce le sunt încălcate copiilor în fiecare zi, în țara noastră și în lume.

Este adevărat că s-au făcut schimbări majore după anul 1990, în acest sens, iar copiii sunt protejați de către multe instituții ale statului create tocmai pentru a-i ajuta.

Apărarea drepturilor copiilor depinde și de noi, de fiecare prin adoptarea unor comportamente pro-sociale, cum ar fi :cooperarea; sprijinul; toleranța.

Un exemplu dramatic de încălcare a drepturilor omului și implicit ale copiilor din imediata apropiere de țara noastră, are loc în Ucraina.

Românii au arătat că ne-am păstrat sufletul curat, că știm să sărim în ajutor persoanelor vulnerabile ,cum sunt femeile și copiii, că știm să le apărăm dreptul la o viață normală, în care să se joace fără grijă, bucurându-se de copilărie.

Dacă noi, oamenii, întâlnim comportamente antisociale, precum încălcări ale drepturilor copilului și nu rămânem în fața acestora, doar în calitate de observatori pasivi, ci ne unim priceperea și forțele pentru a le acorda sprijin când situația o cere, atunci copiii vor fi protejați iar drepturile lor vor fi respectate.

SUNT COPIL ȘI AM DREPTUL LA UN MEDIU CURAT!

PROF. TUDOSIE DIANA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.1, MOTRU

Mediul este format din cadrul natural în care trăim și spațiile construite de către oameni dar, în sens mai larg, mediul se referă la oameni și relațiile dintre aceștia. Cu toții avem dreptul la un mediu curat care influențează implicit evoluția firească a societății. Viața însăși este strâns legată de condițiile de mediu.

„Trebuie să protejăm mediul nostru natural cu marea sa varietate a vieții, cu frumusețea și resursele sale, cu tot ceea ce face viața oamenilor mai bună, acum și în viitor. Vom face tot ce putem pentru protecția copiilor împotriva dezastrelor naturale și problemelor de mediu” – extras din concluziile participanților la Sesiunea Specială ONU privind drepturile copilului, din luna mai 2002.

Numai păstrarea unui mediu curat și sănătos asigură dezvoltarea fizică și morală normală a tuturor membrilor societății, de aceea este important ca toți oamenii și în mod special copiii să fie educați pentru păstrarea mediului, pentru stabilirea unui echilibru între dezvoltarea economică și mediu. Fără ocrotirea mediului, nu se poate asigura o dezvoltare durabilă iar aceasta include protejarea mediului.

Ca obiective ecologice, pot fi amintite copiilor următoarele:

- copiii trebuie să cunoască, să ocrotească și să protejeze natura;
- copilul trebuie să devină prieten al naturii, nu dușman al ei, deoarece natura este un bun al tuturor și trebuie să folosim rațional toate resursele ei. De sănătatea mediului depinde viața omului.

Educația ecologică este eficientă atunci când sensibilizezi interesul cognitiv al copilului și când desfășori cu copiii acțiuni accesibile – cunoașterea aspectelor naturii în toate anotimpurile prin diferite modalități:

- acțiuni prin care să ocrotim și să protejăm natura (munca la colțul ecologic, în curtea școlii, în parc, în zonele de locuit, etc...);
- acțiuni prin care să formăm și să educăm comportamentele ecologice (plantăm flori în ghivece în clasă, acasă, în curtea școlii, pe ronduri special amenajate, îngrijim plantele, le stropim, le săpăm, le curățăm de frunze uscate...), nu aruncăm gunoaie pe jos la întâmplare, ci numai în locurile special amenajate, nu aruncăm resturi menajere în apele curgătoare, lacuri, bălți, căci poluăm apa și omorâm viețuitoarele, colectăm deșeurile refolosibile într-un mod selectiv, nu călcăm iarba, nu rupem florile, nu scrijelim scoarța copacilor, nu omorâm insectele.

Mediul sănătos este un mediu nepoluat, curat și echilibrat, corespunzător dezvoltării fizice și intelectuale a omului, absolut necesar existenței vieții pe Planetă.

Considerat ca un ecosistem complex aflat în strânsă interacțiune cu natura, omul este valoarea supremă ce trebuie ocrotită prin toate mijloacele, inclusiv cele juridice, fapt ce presupune recunoașterea unanimă și garantarea acestui drept fundamental.

Dreptul la un mediu sănătos este acum prevăzut la art. 35 din capitolul II, intitulat „Drepturile și libertățile fundamentale” în Constituție. De aici, rezultă în mod evident, dreptul la mediu sănătos este un drept fundamental, garantarea acestuia fiind deci obligatorie.

Bibliografie

1. Meiroșu, E., Chimia Mediului și a Calității Vieții, Ed. Crepuscul, 2000;
2. Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, Editată de Organizația “Salvați Copiii”;
3. Organizația “Salvați Copiii”, Drepturile copilului – manual pentru clasa a VI-a, Ed. Speed Promotion, București 2003.

SUNT MIC DAR AM DREPTURI!

**PROF. ÎNV. PREȘCOLAR TEOADER TALIDA IOLANDA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT ‘MIHAI EMINESCU’, TG- JIU**

"Fiecare copil merită o șansă la o viață plină cu dragoste, râs, prieteni și familie."
Marlo Thomas

Există pretutindeni copii lipsiți de căldura și dragostea căminului, copii maltratați și neglijăți, copii care muncesc din greu pentru a supraviețui - într-un cuvânt „copii fără copilarie.” Plasarea copilului în centrul preocupărilor unei societăți trebuie să constituie o proprietate a tuturor factorilor implicați și responsabili cu protecția lui.

Dacă vom înțelege copilul ca o persoană care are nevoie de respect, de dragoste, îndrumare și sprijin, vom putea vorbi de o reală respectare a drepturilor lui și de asigurarea unei protecții corespunzătoare.

Convenția Drepturilor Copilului, atrage încă de la început, atenția asupra vulnerabilității copiilor care au nevoie de condiții speciale de îngrijire și protecție, punând un accent deosebit pe responsabilitatea familiei.

Astăzi se manifestă o atenție crescută față de copiii abuzați și neglijăți chiar în casele lor și de propria lor familie. În România, preocuparea pentru problema copilului abuzat și neglijat este relativ recentă. Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului, este dreptul fiecărui copil să fie protejat împotriva oricărei forme de abuz. Rareori copiii abuzați au șansa de a cere ajutor, fiind lăsați să se apere singuri. De aceea, este extrem de important ca autoritățile și serviciile sociale să se implice în identificarea și monitorizarea copiilor abuzați, neglijăți și acolo unde este necesar, să intervină pentru protejarea lor. În lipsa acestei implicări, abuzul poate avea consecințe dezastruoase asupra copilului.

Pentru a respecta drepturile copilului trebuie să știi și să înțelegi nevoile copilului și efectul pe timp îndelungat al satisfacerii sau al neglijării lor.

Toate drepturile copilului nu sunt altceva decât nevoi înțelese și recunoscute de către societăți preocupate de un viitor mai bun" (A. Muntean - Raport, p.31).

Din păcate, în școli, în instituții, în familie, sunt prezente toate formele de abuz (fizic, emoțional, sexual).

Tema copilului și a copilariei a devenit, în special după adoptarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, o prezență constantă atât în discursul politic actual, cât și în abordările științifice, culturale, educaționale - la nivel internațional, regional și național. S-au constituit alianțe internaționale, ale organismelor non-guvernamentale, care presează guvernele să respecte drepturile copilului. Cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă, opinia publică de masă este sensibilizată în legătură cu situația dramatică a copiilor din diverse colțuri ale lumii.

Începând chiar cu o vârstă fragedă, de la care poate conștientiză anumite lucruri, fiecare copil trebuie să își cunoască drepturile, trebuie să fie informat, pentru a se evita eventuale situații de abuz, într-un cadru extins fie spus: încălcarea drepturilor copilului. Experiența ne arată ca cei mici sunt de multe ori mult prea conștienți de responsabilitățile pe care le au și prea puțin de drepturile lor.

***DREPTUL LA SĂNĂTATE** - un copil are dreptul la un stil de viață sănătos, care să îi permită o dezvoltare armonioasă. Acesta trebuie să beneficieze de un mediu adecvat- un spațiu de locuit, hrana necesară precum și haine specifice fiecărui anotimp.

***DREPTUL LA EDUCAȚIE** - fiecare copil are dreptul să beneficieze atât de o educație informală, care vine din partea familiei, cât și de o educație acordată într-un cadru formal (grădiniță, școală).

***DREPTUL LA OPINIE** - fiecare copil are dreptul de a-și exprima opinia și de a-i fi tratate cu seriozitate toate problemele cu care se confruntă.

***DREPTUL DE A NU FI DISCRIMINAT** - un copil are dreptul de a fi acceptat și respectat de către cei din jur și de a nu fi discriminat, fie că este vorba despre discriminarea de gen, naționalitate, etnie, religie, cultură și discriminarea privind orientarea sexuală (în rândul adolescenților).

***DREPTUL DE A FI PROTEJAT** împotriva oricărei forme de abuz, violență, exploatare - fiecare copil are dreptul de a fi protejat de către părinți sau de către alți reprezentanți legali, de a nu fi supus abuzului (emoțional, fizic, prin neglijare, sexual) sau actelor de violență, precum și formelor de exploatare (cerșetorie, exploatare prin muncă, exploatare sexuală etc).

Bibliografie:

1. Doina Balahur, „*Protecția drepturilor copilului ca principiu al asistenței sociale*”, Editura All Beck, București, 20001;
2. Irina Moroianu Zlătescu, Emil Marinache, Rodica Șerbănescu (coordonatori) „*Drepturile Copilului și tânărului*”, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București;

3. Toma Mareș (coordonator), *Evoluția apărării și respectării drepturilor copilului aflat în dificultate*, Editat de FICE, România, București, 1998.

„EDUCAȚIE PENTRU TOȚI, EDUCAȚIE PENTRU FIECARE !!!”

**PROF. ILEANA LASTOVIETCHI
GRĂDINIȚA P.P. „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU, GORJ**

MOTTO:

„Toate ființele umane sunt născute libere și egale în demnitate și în drepturi.”

(Declarația Universală a Drepturilor Omului)

Educația este un drept fundamental al omului (toți copiii trebuie să aibă dreptul la o educație gratuită și de calitate), ce permite fiecăruia să dobândească cunoștințele necesare pentru a înțelege lumea de astăzi și pentru a putea participa în mod activ la aceasta. Ea contribuie la păstrarea valorilor, stă la baza învățării de-a lungul vieții, creează încredere, te face mai independent și totodată conștient de drepturile și posibilitățile proprii. Ea îl învață pe individ cum să se comporte în calitate de cetățean responsabil și informat.

Grădinița, constituie o etapă fundamentală în dezvoltarea copilului, nu doar prin conținutul științific al procesului instructiv – educativ, ci și prin libertatea de acțiune a preșcolarului, libertate care-i stimulează interesele de cunoaștere și contribuie la lărgirea câmpului de relații sociale.

Adesea, când explorăm universul ființei umane, ne confruntăm cu o mare diversitate.

În demersul lor de investigare a universului ființei umane, cadrele didactice se confruntă cu o mare diversitate, care constă în aceea că, sunt puse în situația de a căuta mereu noi soluții la problemele ridicate de copiii care ne trec pragul grupelor instituției de învățământ.

De cele mai multe ori, găsim soluțiile cele mai bune pentru copii. Uneori suntem însă puse în dificultate de complexitatea problemelor cu care ne confruntăm și anume : *Ce este bine pentru copilul în cauză? Ce este bine pentru ceilalți copii din grupă? Resursele de care dispunem, sunt suficiente pentru a depăși problemele apărute?*

În concordanță cu Convenția pentru Drepturile Copilului și luând în considerare principiul nondiscriminării, drepturile copiilor trebuie respectate indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, indiferent de originea lor națională, etnică sau socială, de situația lor materială, de incapacitatea lor sau de altă situație.

Educația incluzivă, are ca principiu fundamental – **un învățământ pentru toți, împreună cu toți** – care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepti și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare / incluziune.

Orice copil se poate confrunta la un moment dat cu o situație specială, care necesită o intervenție personalizată, o tratare diferențiată.

Educația pentru toți, poate să fie un mijloc de îmbunătățire a educației în general, prin reconsiderarea sprijinului ce se acordă anumitor copii.

În **Declarația de la Salamanca**, se spune că „Școala obișnuită cu o orientare incluzivă, reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunități primitoare, construiesc o societate incluzivă și oferă educație pentru toți; mai mult, ele asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența și până la urmă, chiar și rentabilitatea sistemului de învățământ.”

„Educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități”. (MEN&UNICEF 1999).

Educația pentru toți, a fost definită (Salamanca, 1994), ca *acces la educație și calitatea acesteia, pentru toți copiii.*

Principiile educației pentru toți:

- ☞ Viitorul societății depinde de modul în care creștem și educăm azi toți copiii. Pentru dezvoltarea viitoare a societății este nevoie să valorizăm și să sprijinim fiecare copil.
- ☞ Fiecare copil este unic. Diversitatea copiilor, determinată de particularitățile fiecăruia de dezvoltare nu este o piedică în educație, ci o resursă de învățare și dezvoltare pentru toți.
- ☞ Fiecare copil este important pentru familia lui, dar și pentru întreaga societate.
- ☞ Fiecare copil poate învăța.
- ☞ Fiecare copil are dreptul la educație și la sprijin adecvat pentru a participa la procesul educativ.
- ☞ Pentru procesul educațional este esențială folosirea adecvată a resurselor materiale, umane, metodologice și spirituale.

Pentru a se adresa tuturor copiilor și a deveni deschisă, flexibilă, adaptată și orientată spre fiecare și pentru toți, educația trebuie să presupună în practică o schimbare de optică și anume o nouă orientare care pune accentual pe cooperare, parteneriat, învățare socială și valorizare a relațiilor pozitive, umaniste în educație.

La nivelul învățământului preșcolar, educația pentru toți, nu se poate face decât într-o grădiniță incluzivă.

Grădinița incluzivă, se referă în sens restrâns la integrarea / includerea tuturor copiilor indiferent de capacitățile și competențele de adaptare și deci de învățare, într-o formă de învățământ. În sens larg, ea înseamnă ca fiecare copil să fie sprijinit și să lucreze în beneficiul tuturor. Fiecare copil, este înțeles ca un participant activ la învățare și predare, pentru că aduce cu sine: o experiență, un stil de învățare, un stil de viață, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural sau social căruia îi aparține.

Atunci când ne gândim la integrare, acest aspect se referă la:

- ☞ *Să educăm copiii cu cerințe speciale în grădinițe obișnuite, alături de copii normali*
- ☞ *Să asigurăm servicii de specialitate – recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială, etc.*
- ☞ *Să permitem accesul efectiv al copiilor cu cerințe speciale la programul și resursele grădiniței obișnuite*
- ☞ *Să încurajăm relațiile de prietenie și comunicarea între toți copiii din grupă*
- ☞ *Să educăm și să ajutăm toți copiii pentru înțelegerea și acceptarea diferențelor dintre ei*
- ☞ *Să ținem cont de părerile și opiniile părinților, încurajându-i să se implice în viața grădiniței*
- ☞ *Să asigurăm programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerințe speciale*
- ☞ *Să acceptăm schimbări în organizarea activităților instructiv-educative.*

Realizarea educației incluzive, presupune **existența și aplicarea principiilor incluziunii:**

- ☞ *principiul drepturilor egale;*
- ☞ *principiul nondiscriminării;*
- ☞ *principiul egalizării șanselor în educație, principiul centrării pe copil;*
- ☞ *principiul intervenției timpurii;*
- ☞ *principiul educației de bază pentru toți copiii;*
- ☞ *principiul asigurării serviciilor de sprijin;*
- ☞ *principiul cooperării și parteneriatului.*

De la cea mai fragedă vârstă, conștiința copiilor trebuie formată și dezvoltată, învățându-i că primirea copiilor „diferiți” alături de ei înșiși, trebuie făcută nu doar din obligație sau milă, ci pentru că fiecare individ are dreptul de a participa la acțiuni comune care să conducă la dezvoltarea lui ulterioară și la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Toți copiii trebuie să înțeleagă că o persoană instruită, are o șansă în plus pentru o viață mai bună, mai sănătoasă, până când se va afla în situația de a lua propriile decizii și a-și hotărî singur, drumul în viață.

Acceptarea necondiționată a diversității într-un grup și stimularea toleranței, este o adevărată provocare pentru cadrele didactice. Ele trebuie să încurajeze cooperarea, lucrul în perechi sau formarea de grupuri eterogene, cunoașterea și discutarea diverselor obiceiuri, tradiții, valori.

Incluziunea preșcolară, vizează implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și formarea de comportamente la copii de vârstă preșcolară, în sprijinul toleranței și nediscriminării, al acceptării și oferiri de șanse egale pentru toți. Aceasta presupune pregătirea copiilor în vederea acceptării tuturor copiilor: cu cerințe speciale, indiferent de sex, apartenență etnică și socială, religie, naționalitate, rasă sau limbă, pentru a nu face diferențe în manifestarea comportamentală sau verbală.

Incluziunea este strâns legată de recunoașterea și acceptarea diversității, care este la rândul ei bazată pe ideologia democrației.

Educatoarele trebuie să manifeste optimism, bunăvoință, echilibru, impulsivitate scăzută, capacitate de adaptare, tenacitate, factorii afectivi crescuți (afecțiune, blândețe, entuziasm și voioșie, expresivitate), ambiție și curaj, rezistență la stres și perseverență în atingerea scopului și depășirea piedicilor.

Profilul cadrului didactic care realizează o educație incluzivă, poate fi definit cel mai bine făcând referire la competențele pe care ar trebui să le aibă :

Competențe pedagogice

- 📖 cadrul didactic are cunoștințe de specialitate foarte bune, utilizează conținutul conform cerințelor curriculumului și metodicii, are abilități de a preda disciplina de învățământ pentru care este specializat;
- 📖 are o abordare interdisciplinară ;
- 📖 utilizează corect terminologia de specialitate;
- 📖 aplică în predare noile cunoștințe dobândite în cadrul cursurilor de formare continuă;
- 📖 are cunoștințe solide de pedagogie și psihologie, respectă particularitățile de vârstă ale elevilor ;
- 📖 cunoaște documentele și materialele curriculare;
- 📖 are cunoștințe solide de metodică predării;
- 📖 planifică, implementează și evaluează eficient;
- 📖 are competențe de comunicare;
- 📖 are o relație constructivă cu copiii de vârstă antepreșcolară și preșcolară;
- 📖 organizează activități de predare-învățare astfel, încât toți copiii să-și poată dezvolta abilități și deprinderi;
- 📖 utilizează cunoștințele și deprinderile dobândite anterior de către copii;
- 📖 utilizează diferite strategii în funcție de nevoile copiilor;
- 📖 îmbogățește experiența de învățare a copilului, oferă oportunități de interacțiune, exprimare personală, luare de decizii individual și în grup;
- 📖 implică toți copiii în procesul de rezolvare de probleme, dezvoltându-le abilitatea de a gândi critic;
- 📖 pune copiii în situația de a coopera în grupuri mici sau perechi;
- 📖 diferențiază complexitatea sarcinilor în funcție de nevoile specifice ale copiilor cu C.E.S.;
- 📖 realizează conexiuni transdisciplinare încurajând aplicarea practică a cunoștințelor;
- 📖 pune accent pe înțelegerea realității;
- 📖 are un punct de vedere optimist asupra educabilității copiilor;
- 📖 utilizează resursele de care dispune, pregătește materialele necesare învățării, utilizează eficient materialele de învățare;
- 📖 colaborează cu familia copilului, cadrul didactic de sprijin, cu logopedul, cu consilierul școlar, cu colegii;

- 📖 în evaluare, utilizează strategii care motivează copilul în învățare, care îl ajută în auto - cunoaștere și auto-evaluare;
- 📖 evaluează constant;
- 📖 cunoaște diferite strategii și instrumente de evaluare;
- 📖 utilizează rezultatele evaluării oferind feed-back copiilor, evaluarea devenind o experiență de viață.

Competențe cognitive

- 📖 cunoaște bine particularitățile individuale și de vârstă ale copilului, particularitățile grupului și utilizează aceste informații în planificarea și organizarea procesului de predare -învățare-evaluare;
- 📖 apreciază valorile individuale ale copiilor;
- 📖 ia cunoștință despre diferențele dintre copii, fără să emită judecăți;
- 📖 ia cunoștință despre dificultățile funcționale ale copiilor;
- 📖 îi apreciază și respectă pe toți copiii;
- 📖 are o atitudine deschisă față de toți copiii din sala de grupă;
- 📖 crează un mediu școlar în care fiecare copil să se simtă în siguranță,
- 📖 cultivă și încurajează în rândul copiilor, asumarea unor valori civice democratice;
- 📖 urmărește dezvoltarea relațiilor interpersonale între copiii ce aparțin diferitelor comunități etnice;
- 📖 stabilește responsabilități pentru fiecare copil din sala de grupă, astfel încât fiecare să se simtă util ;
- 📖 consolidează la copii, deprinderile de respectare a regulilor de comportament în diferite contexte sociale;
- 📖 valorifică calitățile fiecărui copil, creând situații în care aceștia au posibilitatea să și le afirme;
- 📖 este empatic.

Competențe de dezvoltare personală

- 📖 analizează propria activitate utilizând cunoștințe din literatura de specialitate;
- 📖 participă la discuțiile de grup cu colegii în beneficiul activității la grupă;
- 📖 își analizează atitudinile și reacțiile în diferitele roluri pe care le adoptă;
- 📖 simte nevoia de a-și analiza științific propria muncă și de a-și îmbogăți cunoștințele în disciplina pe care o predă;

Competențe de comunicare și cooperare

- 📖 discută planul individual de învățare (atunci când un astfel de plan este necesar), împreună cu cadrul didactic de sprijin, colegii și părinții;
- 📖 are un comportament cultural, moral și civic corect și ține cont de nevoile individuale ale copiilor, de valorile lor culturale;
- 📖 cunoaște și utilizează resursele și organizațiile care sprijină munca sa profesională, educațională și instructivă;
- 📖 este conștient de posibili parteneri și competențele lor în procesul de educare,
- 📖 cunoaște politica școlii, este conștient de dreptul elevilor de a se organiza și de a-și exprima interese colective, cunoaște structurile de bază de asociere ale elevilor.

Formarea și dezvoltarea competențelor necesare cadrelor didactice care lucrează cu grupe incluzive, sunt cheia procesului de transformare a grădinițelor, în grădinițe incluzive.

A devenit o tradiție a grădiniței noastre ca noi cadrele didactice care ne desfășurăm activitatea aici, să ne dedicăm sufletul și mintea copiilor cu cerințe educaționale special și familiilor care au copii cu cerințe educaționale special. Pe parcursul a multor ani și în prezent suntem preocupate de a respecta deviza grădiniței „EDUCAȚIE PENTRU TOȚI, EDUCAȚIE PENTRU FIECARE!!!”

Exemple de bune practici:

- ☞ **Înființarea Centrului de Resurse pentru Educație și Dezvoltare** care a avut ca scop, oferirea de servicii complementare, prin raportarea la serviciile oferite prin intermediul grădiniței.

Misiunea C.R.E.D. constă în furnizarea serviciilor integrate de educație, îngrijire și protecție, pentru copiii mai mici de 7 ani. Aceste servicii, sunt de:

- ♥ *consiliere – atât pentru părinți sau familii cât și pentru resursele umane din unitățile de educație timpurie sau comunitate;*
- ♥ *educație/formare/perfecționare;*
- ♥ *dezvoltare de materiale educaționale;*
- ♥ *campanii de informare – diseminare;*
- ♥ *alte tipuri de servicii.*

Serviciile de consiliere pe care le poate oferi personalul C.R.E.D. abilitat prin cursurilor de formare pe care le-au făcut în acest sens, sunt:

- ♥ *consiliere informațională – transmiterea de informații pe domenii sau teme specifice;*
- ♥ *consiliere de dezvoltare personală – prin formarea de abilități și atitudini care permit funcționare personală în scopul atingerii stării de bine;*
- ♥ *consiliere de criză;*
- ♥ *consilierea educațională – stabilirea de repere psihoeducaționale pentru sănătatea mintală, emoțională, fizică, socială și spirituală a copiilor.*

- ☞ **Constituirea Comisiei pentru prevenirea discriminării**, care a elaborat un plan de acțiune pentru prevenirea și combaterea discriminării, în scopul asigurării respectării în unitatea de învățământ a principiilor ... școlii incluzive. În acest sens, a fost elaborat și implementat „**Codul de etică profesională**” a personalului din unitatea noastră de învățământ, care are rolul de a reglementa comportamentele nondiscriminatorii la nivelul grădiniței. Această comisie are rolul de a preveni și media conflictele apărute ca urmare a aplicării măsurilor care vizează respectarea principiilor ... școlii incluzive.

Diversitatea din interiorul grupului, poate cauza probleme care prezintă riscul de a conduce la neglijare sau la segregare.

Provocările pentru grup și pentru cei responsabili de grup, sunt de a menține grupul unit și de a lupta împotriva nevoii de excludere sau segregare care ar putea să apară.

Acest lucru trebuie făcut de la vârstele mici, în prima experiență a vieții „de grup” la care participă copiii, prin modificarea modalităților de lucru și prin schimbarea normelor, a regulilor, printr-o nouă strategie, prin lipsă de prejudecăți sau stereotipuri, pentru a facilita participarea deplină la activități a tuturor copiilor.

De aceea, se poate afirma că, munca, cu copiii trebuie să continue până când nu se vor mai face diferențieri și segregări în cadrul grupului, iar părinții îi vor accepta pe toți colegii copilului lor.

- ☞ **Evaluarea inițială**, poate oferi cadrelor didactice, posibilitatea de a analiza nivelul de cunoștințe al copiilor, precum și modul de socializare al lor la grupul respectiv, în vederea elaborării unei strategii optime de intervenție.

La începutul fiecărui an școlar, la nivelul celor 8 grupe de preșcolari din grădiniță, cadrele didactice au făcut un inventar al cunoștințelor copiilor despre colegii lor „diferiți”, despre problemele fiecărei familii împarte, despre apartenența la religii diferite, despre diferența de sex, despre diferența de greutate corporală a fiecărui copil, despre nivelul de pregătire al părinților și despre cum reacționează copiii în situații „diferite”.

Astfel am constata că mulți copii știu din familie că nu au voie să se joace cu copii cu CES, că nu au voie să se joace cu copii de altă etnie sub motiv că aceștia nu știu să vorbească și să se joace frumos, că nu au hăinuțe frumoase sau curate, că le distrug jucăriile etc.

Cadrele didactice au purtat discuții individuale cu părinții, pentru a-i determina să înțeleagă faptul că, pentru grădiniță toți copiii trebuie să fie egali în drepturi.

- ☞ Prin înființarea **Cabinetului de consiliere și logopedie**, grădinița a avut marele avataj de a beneficia și de specialiști, în evaluarea și depistarea unor probleme psihocomportamentale și de exprimare verbală a copiilor. Atât cadrele didactice cât și specialistul, au purtat discuții

individuale cu părinții preșcolarilor, pentru a-i conștientiza de faptul că preșcolarii au nevoie de ajutor, de sprijin pentru o evoluție pozitivă.

- ☞ Prin **activități educative**, folosind diferite strategii, punând accent pe metodele și tehnicile interactive, am reușit să-i învățăm pe copii ce înseamnă toleranța.

Prin tema de discuție „Diferiți, dar împreună!”, care a avut și suport intuitiv și anume: C.D.- uri, reviste, cărți, albume ilustrând viața copiilor din alte țări, am reușit să-i familiarizez pe copii cu diversitatea oamenilor (de culoare, de aspect) în general. Le-am relatat întâmplări din viața de zi cu zi punându-i în situația de a spune și ei alte întâmplări auzite și cum ar fi procedat în astfel de situații. Nu mică ne-a fost mirarea când am sesizat că, anumiți copii, pornesc de la prejudecăți pe care le dobândesc în familie.

Prin intermediul jocurilor didactice ca: „Prietenul pe care îl aleg!”, „Așa vreau să fie prietenul meu” etc., copiii au fost puși în situația de a sorta imagini cu copii „diferiți” (CES, de alte naționalități, gras, slab, ...), pe care ar dori să-l aibă ca prieten.

S-a putut constata că, în urma discuțiilor avute, s-au redus prejudecățile copiilor prin faptul că s-a redus concentrarea atenției acestora asupra diferențelor. Copiii au început să înțeleagă că, indiferent de rasă, aspect fizic ...toți au aceleași drepturi.

- ☞ În cadrul **Consilierii părinților**, au fost abordate teme care au făcut referire la drepturile copilului, obligațiile părinților față de copii etc.

Părinții au reușit să-și schimbe mentalitatea față de ceea ce înseamnă să fii „diferit”.

- ☞ Cursul pentru părinți **„Educați așa!”** în cadrul Proiectului Național Educația părinților, care s-a dovedit a fi un mod de informare educațională și de sprijin acordat părinților aflați în dificultate privind educația copiilor .

- ☞ Influența familiei în formarea și dezvoltarea personalității umane nu reprezintă o noutate, dar se constată că această influență este mai mare decât ne-am imaginat.

Nimic nu este mai important decât copilul!

Ceea ce cred părinții despre viața și împlinirea ei, va determina felul în care își vor crește copiii. Organizarea cursului pentru părinți de către cadrele didactice ale grădiniței - instructori de părinți, s-a dovedit a fi foarte eficient, deosebit de atractiv, iar beneficiarii – cadrele didactice, au dovedit aptitudini, profesionalism și dăruire profesională în derularea programului.

- ☞ **Proiectul „Primăvara Europeană”** a fost o acțiune care a contribuit la promovarea a ideii de cooperare și prietenie, de ajutor și solidaritate între toți copiii, indiferent de culoarea lor sau locul

unde se află. Ei au învățat cu această ocazie că toți copiii au aceleași drepturi.

Materialele și expozițiile realizate de copii, au spus totul despre gândurile și sentimentele lor față de copiii lumii, despre copiii Europei. Preșcolarii au fost familiarizați cu numele și steagurile țărilor Europei, au desenat „scrisori” cu mesaje pentru toți copiii Europei, cu care au alcătuit un album tematic, intitulat „Prichindei prin Europa !”.

- ☞ Pentru copiii cu dizabilități locomotorii, grădinița are amenajate **rampe pentru cărucioare de invalizi**. Astfel, copilul cu probleme poate fi transportat până în sala de grupă sau până în holul grădiniței. Părinții și copiii cu probleme, pot beneficia de puțină atenție din partea grădiniței, făcându-i să înțeleagă că nu sunt singuri, celor din jurul lor le pasă de problemele lor și că sunt acceptați, nu marginalizați.

- ☞ **În urmă cu câțiva ani, Parteneriatul cu Fundația „SOS – COPIII GORJULUI”,** a contribuit la un real schimb de experiență între părinții copiilor cu CES și părinții copiilor din grădinița noastră.

- ☞ **Activitățile de voluntariat desfășurate împreună cu copiii din grădiniță și părinții acestora,** au reprezentat o modalitate de sensibilizare față de problemele cu care se confruntă categoriile sociale defavorizate.

- ☞ **Implementarea Proiectului „Un start bun în viață”,** a permis integrarea copiilor de 2-3 ani în grupa antepreșcolară.

☞ **Avizierul grădiniței**, a permis informarea părinților despre aspecte de mare importanță pentru aceștia.

În concluzie, pot afirma că, incluziunea este o politică de educație, dar, în același timp, o provocare necesară într-un grup de preșcolari, pentru formarea lor ca „adevărați cetățeni”, într-o grădiniță a democrației aflată la început de drum.

Copiii sunt diferiți, capacitățile intelectuale sunt diferite, dar în cadrul grupelor din grădiniță, fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare.

Toți copiii sunt educabili și au dreptul la o formă de educație pe măsură!

„Fiecare copil pe care îl educăm, este un OM dăruit societății.”

Nicolae Iorga

„Hotărârea de a avea un copil, este cea mai importantă. Este ca și cum ai decide ca inima ta să fie, pentru totdeauna, în afara corpului.”

Elizabeth Stone

BIBLIOGRAFIE:

- Ecaterina Vărășmaș - „Introducere în educația cerințelor speciale”, Editura Credits, București 2004;
- Traian Vărășmaș - „Învățământul integrat și/sau incluziv”, Editura Aramis, București 2001;
- Traian Vărășmaș - „Școala și educația pentru toți”, Editura Miniped, București, 2004;
- Andruskiewicz, Maria, Prenton, Keith – „Educația incluzivă / Ghidul cadrului didactic”, Nr.1, Program Phare 2004 „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate” - EDP S.A.- București, 2007;
- MEC, UNICEF – „Dezvoltarea practicilor incluzive în școli”, București, 1999;
- Alois Gherguț – „Psihopedagogia persoanelor cu nevoi speciale”, Editura Polirom, Iași, 2001;
- Adriana -Stanca Văcărețu – „De la analiza nevoilor, la programul de formare”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;
- „Declarația de la Salamanca”, Editată în limba română de Reprezentanța UNICEF, 1995.

INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPIILOR CU CES

**ANTONACHE NICOLETA
GRĂDINIȚA „MĂRȚIȘOR”, SECTOR 4, BUCUREȘTI**

Integrarea copiilor cu CES în comunitate devine una dintre cele mai stingente probleme psihopedagogice, fiind mereu obiect al cercetării specialiștilor din diferite ramuri ale științei. „Dacă l-ai acceptat pe cel slab chiar și pentru puțină lui putere și ai folosi obscuritatea așa cum are ea puțină lumină, atunci n-ar merge totul bine? Asta se numește A TE PURTA FIRESC ” (Lao – Tsu, Tao The King). Pentru școala modernă, studierea, în scopul cunoașterii, a elevilor nu este un țel în sine, ci o condiție firească, necesară desfășurării cu succes a procesului de învățământ. Sensul tratării individuale este acela al influențării active a elevului în scopul întăririi, promovării și dezvoltării trăsăturilor sale pozitive, atâtea câte sunt. Programele de învățământ pentru acești elevi respectă principiile de descentralizare, de flexibilitate și de descongestionare a procesului educativ. Tendința crescândă de integrare școlară în unitățile obișnuite de învățământ a copiilor cu CES este bine cunoscută atât în lume, cât și în România. Complexitatea manifestărilor determinate de realitatea dintre normalitate și integrare a dus la interpretări, amânări, experimente, tatonări,

reuşite şi eşecuri în acţiunea de integrare a copiilor cu CES în şcoala de masă. Educaţia integrată se referă în esenţă la integrarea copiilor cu CES în structurile învăţământului de masă care poate oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a acestor copii şi o echilibrare a personalităţii acestora.

Integrarea presupune în sens larg plasarea/transferul unei persoane dintr-un mediu mai mult sau mai puţin separat într-unul obişnuit, vizând ansamblul de măsuri care se aplică diverse categorii de populaţie, şi urmăreşte întâlnirea segregării sub toate formele ei (termenul este relativ şi se poate aplica tuturor copiilor şi indivizilor, precum şi tuturor aspectelor vieţii umane). Ursula Şchiopu (1997) defineşte procesul de integrare ca „o cuprindere, asimilare într-un tot a unui element care devine parte componentă a întregului şi dobândeşte specifice rezultate din interacţiunea şi interdependenţa cu celelalte părţi componente”. Astfel spus, integrarea este o acţiune ce se exercită asupra persoanei, implică transformarea şi restructurarea potenţialului, a însuşirilor individuale şi nu un simplu act extern ; presupune familiarizarea cu mediul (şcoala, colectiv de muncă etc.), acomodarea cu cerinţele mediului şi adaptarea , crearea unor concordanţe între ceea ce a văzut, dobândit, admis şi ceea ce se cere individului. Actul integrării nu poate fi realizat în totalitate dacă nu este precedat de o adaptare privită ca un proces pregătitor şi anterior integrării. Adaptarea solicită conformarea, acceptarea, în timp ce integrarea presupune modificarea, însuşirea, asimilarea unor norme şi valori. Adaptarea poate apărea ca un proces mai simplu, spontan, în timp ce integrarea este mai complexă, presupune o anumită pregătire şi se realizează într-un timp mai îndelungat. Fără a exercita un efect de nivelare, integrarea acţionează şi în sensul diferenţierii; individul care se afirmă prin specificul său se constituie ca o individualitate în colectiv, în mediul social.

Ca proces, integrarea este complexă, dinamică şi constă într-un ansamblu de mecanisme şi operaţii care pregătesc, finalizează şi desăvârşesc acţiunea propriu zisă. Etapele, nivelurile proceselor de reglare şi autoreglare în sistem sunt în atenţia psihopedagogilor pentru analiza programele educaţionale raportate la specificitate şi individualitatea copilului. Ca rezultat, integrarea este legată mai ales de munca educativă şi viaţa unor fenomene sub influenţa mediului social-economic. Nu în ultimul rând, integrarea este apreciată şi ca un indicator pozitiv al activităţii educative şi al evoluţiei unor fenomene sociale. În contextul şcolar, integrarea reprezintă procesul de educare a copiilor cu sau fără cerinţe educative speciale, în acest spaţiu şi în aceleaşi condiţii, având drept scop final participarea deplină a tuturor copiilor la activităţile şcolare şi extraşcolare; prima condiţie pentru integrare este acceptarea conştientă de către membrii grupului a fiecărei persoane, aceasta fiind favorizată de o organizare şcolară care pune în act o metodologie de intervenţie didactică, bazată pe un curriculum flexibil.

Forme şi modalităţi de integrare În încercarea de a clasifica formele de integrare şcolară a copiilor cu cerinţe speciale, un criteriu fundamental de diferenţiere se referă la durata prezenţei copilului cu cerinţe speciale în şcoala obişnuită. Astfel putem întâlni (Gherguţ, 2006, p24)

- forme de integrare totală – elevul cu cerinţe speciale îşi petrece timpul în totalitate la şcoala obişnuită, cu excepţia eventualelor programe terapeutice care se pot desfăşura în spaţiul aceleiaşi şcoli sau în afara şcolii;

- forme de integrare parţială – participarea copiilor cu cerinţe speciale doar la anumite activităţi, care sunt selectate în funcţie de: potenţialul elevilor integraţi şi tipul deficienţei, resurselor şi disponibilitatea şcolii, interesele elevilor, solicitările părinţilor.

În funcţie de numărul copiilor integraţi într-o clasă, putem întâlni: -

- integrare individuală – atunci când se realizează integrarea unei singur copil într-o clasă obişnuită;

- integrare în grupuri mici – atunci când se realizează integrarea unui grup de 2-3 copii într-o clasă obişnuită;

- clase integrate – atunci când se realizează integrarea unei clase (8-12 copii cu cerinţe speciale) într-o şcoală obişnuită (şcoală incluzivă).

Studiu de caz

SUBIECTUL: A.G. Andrei **ISTORICUL:** Andrei este un copil de 9 ani, de sex masculin, elev în clasa a II-a . Provine dintr-o familie dezorganizată, formată din părinți, 4 frați și 3 surori; el este mezinul familiei. Mama lucrează sporadic, tatăl este somer și consumă băuturi alcoolice; vine rar acasă; două dintre surori practică prostituția. Situația financiară este dificilă, părinții neglijând copiii în cea mai mare parte a timpului. **EVOLUȚIA PSIHO-FIZICĂ:** Sarcina a evoluat normal. Nașterea a fost la termen și fără complicații. Din punct de vedere somatic și psihic, Andrei este dezvoltat normal. Din punct de vedere al limbajului, prezintă o întârziere în dezvoltarea limbajului oral sub aspectul achiziției și folosirii vocabularului și sub aspectul executării fonarticulatorii. Pronunță greu consoanele r și x. La intrarea în clasa I s-a observat o grea orientare spațio-temporală și o vorbire defectuoasă , cu numeroase dezacorduri. Din punct de vedere relațional, s-a integrat ușor în colectiv, dovedind însă variații în comportament. **IDENTIFICAREA SITUAȚIEI:** Pe parcursul anului școlar, datorită absențelor, vagabondajului și conflictelor din familie, comportamentul a evoluat către agresivitate verbală și fizică și a prezentat numeroase ramăneri în urmă la învățătură: nu a învățat alfabetul în întregime, leagă doar parțial silabe pentru a forma și citi cuvinte, nu efectuează operații cu numere formate din zeci și unități. **DIAGNOZA ȘI PROGNOZA** Colectarea informațiilor s-a realizat prin : -discuții cu psihopedagogul; analiza produselor activității (desene, fișe) ; observarea comportamentului; fișe de observație.

IPOTEZE: 1.Lipsa de susținere afectivă și materială din partea părinților, neglijența acestora față de copii și mediul familial și social neadecvat pot avea consecințe negative asupra dezvoltării intelectuale și morale ale copilului. 2.Lipsa de comunicare cu copiii de vârsta lui și vagabondajul pot duce la modificarea comportamentului. **PLAN DE INTERVENȚIE:** **ANALIZA CAZULUI:** A.G. ANDREI a fost înscris la școală la vârsta de 7 ani; este un băiețel sănătos din punct de vedere fizic și psihic, dar care nu a fost suficient stimulat în planul afectiv, fiind lipsit de căldura familiei; la început a fost un copil timid, cuminte, care răspundea cerințelor formulate de către învățătoare, mai ales dacă era antrenat în concursuri și recompensat și laudat. Pune rar întrebări, dar prezintă o vorbire defectuoasă, cu numeroase dezacorduri. În urma aplicării testelor : Omulețul, Familia, s- a putut observa că tatăl nu este prezent în desen, iar copiii stau mai mult singuri; omulețul denotă instabilitate și agresivitate; lipsa afectivității adulților și-au pus amprenta și asupra vocii copilului, prezentând o voce asemănătoare cu cea a copiilor instituționalizați. Astfel, copilul nu și-a putut dezvolta procesele afective. Prin metoda observației s-au constatat următoarele: în urma absenteismului ridicat, copilul a rămas în urmă la învățătură, manifestă plictiseală pentru conținuturile învățării și preferă să stea mai mult în pauză sau chiar să lipsească frecvent de la școală; faptul că foarte rar mama sau sora mai mare, căsătorită , îl verifică, îl face nepăsător. A existat intenția mamei de a-l da în plasament pe cei doi frați mai mici, intenție de care copilul a aflat și care l-a făcut să devină și mai agresiv, aducând cuvinte jignitoare la adresa mamei; copilul manifestă agresivitate verbală și fizică față de colegii săi, în pauze provocându-i și jignindu-i; atunci când i se vorbește calm și este puternic motivat, răspunde cerințelor; dacă i se cere părerea asupra situației familiale, răspunde pe un ton matur și intenționat indiferent, că nu știe ce să facă. **CONCLUZIA** -își concentrează toată energia în activități ușoare, libere, care nu implică asumarea responsabilităților; are un comportament agresiv datorat neglijenței părinților și exemplelor negative văzute în familie; insuccesul școlar se datorează unui mediu socio-moral neadecvat, neglijent și al petrecerii timpului în compania adulților, cu influență negativă.

RECOMANDĂRI :

-frecventarea programului de recuperare din cadrul școlii (cu profesor itinerant); încurajarea, stimularea copilului în plan afectiv, implicarea, solicitarea lui în sarcini care să îi dea încredere în forțele proprii ;

-încurajarea familiei în pastrarea unei comunicări strânse cu cadrele didactice și psihologul școlii; comunicarea permanentă cu copilul; oferirea de stimulente ori de câte ori o merită; să i se vorbească cu calm, conferindu-i-se astfel siguranță, securitate; inducerea unei puternice motivații pentru frecventarea școlii.

BIBLIOGRAFIE:

MODALITĂȚI ȘI SOLUȚII DE INTEGRARE ȘCOLARĂ A DIFERITELOR CATEGORII DE COPII CU C.E.S.

**PROF. CHEBEȘI MARINELA
GPP "MIHAI EMINESCU", TG-JIU**

Educația specială este concept fundamental utilizat în cadrul procesului instructiv-educativ al copiilor cu deficiențe și care se desprinde tot mai mult de conținutul învățământului special.

Principiile care stau la baza educației speciale:

- Toți copiii trebuie să învețe împreună indiferent de dificultățile pe care le întâmpină aceștia sau diferențele dintre ele;
- Societatea și școala trebuie să le acorde tot sprijinul suplimentar de care au nevoie pentru a-și realiza educația în școala publică;
- Formarea și dezvoltarea școlilor incluzive atât în mediul urban cât și în cel rural prin asigurarea resurselor umane cât și a celor materiale;
- Educația egală se realizează prin acordarea sprijinului necesar pentru fiecare copil cu deficiențe în funcție de cerința individuală.

Activitatea de incluziune și de integrare a copiilor cu deficiențe în școala publică trebuie făcută cu mult simț de răspundere de către specialiștii care acționează la diferite nivele structurale.

Activitatea de integrare, activitatea de desfășurată de profesorul itinerant se dovedește eficientă dacă, pe parcursul școlarizării în școala de masă, să o frecventeze regulat, să participe la acțiunile clasei din care face parte și astfel să devină independent de serviciile educaționale de sprijin.

Integrarea școlară a copiilor cu handicap mintal

Se poate realiza, prin integrare individuală în clasele obișnuite, integrarea unui grup de 2-3 copii cu deficiențe în clase obișnuite.

Practica psihopedagogică a relevat principiul conform căruia este mai bine să greșești prin supraaprecierea copilului orientat inițial spre învățătorul obișnuit, decât să subapreciezi calitățile reale, orientându-l cu ușurință spre învățământul special. Pentru a favoriza integrarea copiilor cu deficiență mintală în structurile învățământului de masă și ulterior în comunitățile din care fac parte, are nevoie de aplicarea unor măsuri cu caracter profilactic, ameliorativ sau de sprijinire.

O problema cu totul specială apare în cazul integrării copiilor cu deficiențe mintala în clasele mai mari sau în finalul procesului de școlarizare, atunci când solicitările depășesc cu mult capacitatea lor de utilizare a gândirii formale, iar dezideratul unei calificări și al integrării sociale, prin participare la activitățile productive, depășește limitele ergoterapiei, prioritară în etapele anterioare. Actuala formă de pregătire profesională pentru această categorie de deficiențe este total inferioară. O posibilă soluție ar fi integrarea acestor copii în școlile obișnuite de ucenici, unde pot învăța o meserie cu cerere pe piața muncii, urmată de angajarea și integrarea în unități productive. În aceste situații, absolvenții respectivi, fără experiență și fără abilitate în planul relațiilor sociale, pot beneficia de supraveghere și îndrumare din partea părinților, tutorilor sau altor persoane calificate.

Integrarea copiilor cu deficiențe de vedere

Un elev cu deficiențe de vedere trebuie privit la fel ca oricare dintre elevii clasei, fără a exagera cu gesturi de atenție și fără a fi favorizat mai mult decât ar cere gradul și specificul

deficienței sale. Elevii cu handicap de vedere trebuie încurajați să se deplaseze prin clasa, școala, pentru a învăța să evite obstacolele și să identifice cu mai multă ușurință locurile unde trebuie să acorde o atenție deosebită, să fie apreciați mai ales cu ajutorul expresiilor verbale sau cu atingeri tactile, să realizeze în principiu aceleași sarcini ca și colegii lor de casă, iar acolo unde este posibil, să se adapteze mijloacele de învățământ și conținutul sarcinilor de lucru la posibilitățile reale ale acestor elevi.

În cadrul activităților de predare-învățare la clasele unde sunt integrați elevii cu vedere slabă trebuie să se acorde o atenție deosebită unor elemente care să asigure egalizarea șanselor în educația școlară.

În cazul elevilor nevăzători, intervin o serie de particularități care afectează procesul didactic, deoarece aceștia folosesc citirea și scrierea în alfabetul Braille, au nevoie de un suport intuitiv mai bogat și mai nuanțat pentru înțelegerea celor predate, au nevoie de metode și adaptări speciale pentru prezentarea și asimilarea conținuturilor învățării, este necesară intervenția unui interpret și alocarea unui timp suplimentar de lucru.

Integrarea copiilor cu deficiențe de auz

Reprezintă o problemă controversată în mai multe țări din lume, deoarece pierderea auzului la vârste mici determină imposibilitatea dezvoltării normale a limbajului și, implicit a gândirii copilului, cu consecințe serioase în planul dezvoltării sale psihice. Din acest motiv, diagnosticul precoce al pierderii de auz, urmat de protejarea auditivă timpurie, este cea mai eficientă cale de compensare a auzului și garanția reușitei integrării școlare a copilului cu tulburări de auz. Odată cu integrarea școlară a copilului deficient de auz se impun anumite cerințe privind modul de organizare clasei, metodele de prezentare a conținuturilor, strategiile de comunicare în clasă.

Integrarea copiilor cu handicap fizic

Manifestările din sfera motricității trebuie privite în relație strânsă cu dezvoltarea intelectuală, expresia verbală și grafică, maturizarea afectiv-motivațională și calitatea relațiilor interindividuale ca expresie a interindividuale ca expresie a maturizării sociale.

Bibliografie:

Casantra Abrudan, Psihopedagogie specială, Ed Imprimeriei de Vest, Oradea, 2003

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINTE EDUCATIVE SPECIALE

**PROF. INV. PRESC. CIURARU GENOVEVA
GRADINITA „MARTISOR” , BUCURESTI**

„Școlile trebuie să primească toți copii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice...” – Declarația de la Salamanca, 1994

Din categoria copiilor cu C.E.S fac parte atât copiii cu deficiențe propriu zise, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii. Din această categorie fac parte: copii cu deficiențe senzoriale și fizice; copii cu deficiențe mintale, comportamentale; copii cu tulburări afective, emoționale; copii cu handicap asociat; copii cu dificultăți de cunoaștere și învățare; copii cu deficiențe de comunicare și interacțiune. Indiferent de vârsta pe care o au, copiii au sentimentul demnității personale; copiii cu CES sunt interiorizați, refuzând comunicarea cu oricine; uneori reacționând violent la frustrare. În timp, personalitatea copilului se dezorganizează și apar stări psihice negative: nesiguranța, ezitarea, pierderea respectului și încrederii.

Orice copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat propriilor nevoi. Integrarea acestor copii trebuie să urmărească valorificarea potențialului subiectului deficient și să se creeze oportunități care să permită însușirea de abilități propice integrării eficiente în comunitatea normală.

În cadrul școlarizării copiilor cu CES, există o serie de etape ce trebuie parcurse: trebuie acceptată ideea că există astfel de copii, să li se recunoască dreptul la educație, să se asigure integrarea lor în cadrul învățământului de masă. Copiii educați în cadrul școlii incluzive se vor integra mai repede în diverse situații din lumea înconjurătoare, interacționând și relaționând mai ușor cu diverși indivizi.

Pentru copiii cu CES trebuie întocmit un program educațional personalizat (PEI), care constă în stabilirea obiectivelor, conținuturilor învățării, strategiilor didactice și a modalităților de evaluare, care trebuie să se pleze pe necesitățile și dificultățile fiecărui caz. Acestea sunt diferite de cele folosite pentru restul clasei. Obiectivele propuse și conținuturile învățării care urmează să fie parcurse sunt stabilite, de comun acord, de către profesorul de sprijin și profesorul specialist. De fapt, este o muncă de echipă: profesor de sprijin, profesor specialist, logoped, profesor consilier, părinti.

Colaborarea cu părinții reprezintă un factor „cheie”, deoarece aceștia se pot implica activ, sprijinind foarte mult activitatea cadrului didactic, neavând doar calitatea de observatori. În fazele ameliorate și acute ale tulburărilor de învățare apare o divergență între performanțele școlare și nivelul intelectual al copilului.

Un model comportamental tipic îl reprezintă tulburări ale atenției, hiperactivitate și neurotizare secundară. În contextul colectivului, copilul nu acordă atenție nici profesorului, nici colegilor, dispune de o necesitate motrică crescută, nu poate sta locului, eșecul sistematic datorat deficienței intelectuale, respectiv faptului că elevul nu este capabil de performanțele colectivului, implică dezvoltarea unor simptome comportamentale neurotice secundare: ticuri, comportament inhibat, sau chiar opusul acestuia, comportament extravagant menit să compenseze deficiențele intelectuale. Abordarea diferențiată necesită o colaborare strânsă între pedagog și psihologul școlar.

Strategii pedagogice privind recuperarea, corecția și dezvoltarea funcțiilor cognitive și ale aptitudinilor parțiale deficitare

Intervenția recuperatorie trebuie întotdeauna să respecte personalitatea și nivelul de deficiență al copilului. Criteriul de alegere a programului de dezvoltare, a etapelor programului intră în resortul unei persoane competente: psiholog, psihopedagog, profesor consilier. Ceea ce revine cadrului didactic va fi aplicarea programului stabilit împreună cu psihologul, sub forma unor activități suplimentare (aditive la programa școlară) în sălile de clasă.

Fiecare copil are dreptul la educație și merită să i se acorde o șansă. Învățând împreună, copiii învață să trăiască împreună, să se accepte și să se ajute la nevoie.

Integrarea copiilor cu CES conferă instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluției din societatea contemporană și să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/ valorizare socială a fiecărui individ și la capacitatea acestuia de a se adapta și integra într-o societate aflată în continuă transformare.

Pornind de la principiul dreptului egal la educație pentru toți copiii, metodele activ-participative permit elevului satisfacerea interesului pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, sporind gradul de socializare a elevilor, stimulează și dezvoltă învățarea prin cooperare.

INCLUZIUNEA – UN SUBIECT FOARTE ACTUAL ÎN EDUCAȚIE

CROITORU CRISTINA
GRĂDINIȚA “MĂRȚIȘOR”, BUCUREȘTI, SECTOR 4

„Incluziunea socială reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurarea participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății” (conform Legii nr.292/2011 – Legea asistenței sociale).

Comisia Europeană a adoptat o „Comunicare” privind prevenirea radicalizării care duce la extremismul violent. Comunicarea a prezentat acțiuni a șapte domenii specifice în care cooperarea la nivelul Uniunii Europene poate aduce o valoare adăugată, în special în domeniile educației, formării și tineretului.

Declarația a lansat un apel la mobilizarea sectorului educației pentru promovarea incluziunii și a valorilor fundamentale. Au fost adoptate concluziile Consiliului privind incluziunea în diversitate pentru a se atinge o educație de înaltă calitate pentru toți. Pentru a sprijini punerea în aplicare a Declarației de la Paris, programul Erasmus+ oferă finanțare pentru proiecte de cooperare transnațională.

Incluziunea este tot mai mult și în atenția noastră, a cadrelor didactice din învățământul preșcolar. Ea înseamnă a personaliza activitățile în funcție de nevoile fiecărui individ în parte, astfel încât oricine, indiferent de deficiență, timiditate, emotivitate, copii cu tulburări de comportare, să fie inclus într-un grup, să lucreze împreună, să fie acceptat de ceilalți. Faptul că se pune accent tot mai mult pe incluziune socială și cetățenie prin învățare formală și nonformală înseamnă, în egală măsură, că se acordă o atenție specială și persoanelor din grupuri vulnerabile, celor proveniți din familii dintr-un mediu socio- economic defavorizat cât și persoanelor cu nevoi speciale.

Învățarea reciprocă și schimbul de bune practici sunt activități cheie și la nivelul educației preșcolare în ceea ce privește incluziunea.

De-a lungul experienței noastre la clasă, putem spune că în ultimii ani am avut în colectivele de copii, alături de cei timizi, retrași, emotivi, foarte sensibili, cu probleme grave de limbaj și preșcolari cu cerințe educative speciale (copii agresivi, cu tulburări de opoziție, cu tulburări grave de comportare). Copiii cu tulburări grave de comportare primesc din partea psihologilor și psihiatrilor recomandarea de a fi incluși în colectivele unităților de învățământ de stat. Puse în fața acestui fapt, a trebuit să ne documentăm mai mult, să mergem la cursuri pe tema incluziunii, să solicităm sprijin și de la consilierul grădiniței, dar și să informăm și să responsabilizăm părinții, pentru ca acești copii să participe la procesul instructiv-educativ astfel încât aceștia să nu deranjeze actul didactic cât și pe colegi. Nu a fost și nu este ușor să lucrăm cu astfel de preșcolari cu CES.

În cadrul proiectelor tematice din procesul instructiv-educativ la grădiniță, a activităților integrate planificate, conform nivelului de vârstă al grupelor, avem grijă să nu uităm de incluziune. Astfel alegem poezii cu morală, povești clasice, cum ar fi „Povestea ursului cafeniu” de Vladimir Colin, dar și „Poveștile terapeutice vin să ne învețe”.

Deși avem un număr mare de copii la grupă, îi avem în vedere pe cei cu CES în permanență și în activități de dezvoltare personală, unde le acordăm mai multă atenție, înțelegere, răbdare și încercăm să îi sensibilizăm chiar și pe colegii lor acolo unde ei empatizează cu aceștia.

De asemenea, pentru a-i învăța pe copiii noștri că în societate există și copii mai puțin norocoși (cu deficiențe motorii, deficiențe de auz, etc), care „nu sunt ca ei”, dar pe care trebuie să îi respecte, să îi accepte și să îi iubească, am demarat un Proiect educațional de suflet „Sunt mic, dar mă implic!”, proiect de voluntariat și caritate, (cu toate grupele pe care le-am avut de atunci până în prezent). Acest proiect este în parteneriat cu Școala specială nr 4 și cu Mia’s children.

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun, de Paște, 1 Iunie, preșcolarii noștri au pregătit împreună cu părinții lor, colecte cu jucării, cărți de povești și de colorat, creioane colorate, hăinuțe, încălțăminte, dulciuri. Acestea le-au donat prietenilor lor în apropierea sărbătorilor cu ajutorul părinților și al cadrelor didactice.

Au fost întâlniri la care copiii au desfășurat împreună activități plastice, practice și copiii cu CES au desfășurat și programe artistice. Nu putem descrie în cuvinte emoțiile de care am fost cuprinși cu toții.

Bucuria dăruirii de către preșcolarii grădiniței noastre și a primirii darurilor de către copiii de la Școala specială nr 4 și de la Mia's children a fost de fiecare dată, „nemăsurată”.

Prezentăm în continuare jocuri prin care venim în sprijinul copiilor cu CES, pentru a putea fi integrați, acceptați de colectivul de copii cu mai multă ușurință, pentru a le da mai multă încredere în forțele proprii, pentru a nu mai fi catalogați de ceilalți ca și copii „frustrați”.

JOC „TĂRÂMUL PRIETENIEI”

SCOP :

- Educarea abilității de a intra în relații cu ceilalți copii participanți;
- Formarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți.

OBIECTIVE :

- Să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive;
- Să manifeste prietenie, toleranță, armonie, concomitent cu exersarea autocontrolului;
- Să-și însușească deprinderi sociale: comunicare, cooperare, apartenența la un grup, spirit de echipă.

DESCRIEREA JOCULUI:

Jocul se desfășoară cu preșcolari de 4/5-6 ani.

Grupa de copii va fi împărțită în 3/4 subgrupe, în funcție de numărul de preșcolari prezenți.

Fiecare subgrupă de copii este rugată să picteze pe o pânză albă ce dorește: flori, copaci, inimioare, frunze, etc prin amprentare cu propriile mâini sau ștampilare. Echipele formate din câte 5 prieteni, vor sta comod și vor da din mână-n mână o minge. Acesta va fi tărâmul prieteniei.

Se constată de către educatoare dacă au intrat toți „pe tărâm” și dacă da, atunci trebuie ca ei să se apropie și mai mult deoarece cearșaful, „tărâmul prieteniei” se va îngusta, prin împăturire. Din nou se face constatarea dacă încap, iar dacă da, din nou se împăturște. Tot așa se procedează până ce suprafața „tărâmului” devine din ce în ce mai mică, iar prietenii trebuie să se apropie între ei din ce în ce mai mult, să se înghesuie, să se îmbrățișeze, până când vor ajunge să stea într-un picior, ca să încapă toți și să nu scape mingea din mână.

Se fac aprecieri privind cooperarea, comunicarea între ei și spiritul de echipă. Copiii vor fi recompensați cu diplome „Cei mai buni prieteni”.

JOC „GHEMUL PRIETENIEI”

SCOP :

- Educarea abilității de a intra în relații cu ceilalți copii participanți;
- Formarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți.

OBIECTIVE :

- Să trăiască în relațiile cu cei din jur stări afective pozitive;
- Să manifeste prietenie, toleranță, acceptare, armonie;
- Să-și însușească deprinderi sociale: comunicare, cooperare, apartenența la un grup, spirit de echipă.

DESCRIEREA JOCULUI:

Jocul se desfășoară cu preșcolari de 4/5-6 ani.

Copiii vor forma un cerc mare. În mijlocul cercului va sta un copil legat la ochi. Acesta va alege un copil, va da mâna cu el spunând „Salut, salut prietene!”, după care se ieși din cerc. Copilul ales va rămâne în interiorul cercului, va fi și el legat la ochii și va alege un alt copil. Va da mâna cu el spunând „Salut, salut prietene”, apoi va ieși din joc și se va alătura primului copil ieșit din cerc cu care va forma o pereche stând față în față. Jocul se continuă astfel până la ultimii doi copii care vor forma o pereche. După ce echipele au fost formate, un copil care rămâne fără pereche sau ales de educatoare este desemnat căpitanul jocului. Acesta trece pe la fiecare copil și îi dă să țină în mână o sfoară care va trece pe la toți copiii. Când ajunge la ultimul copil cu sfoara, căpitanul jocului, pentru „a-i dezlega”, cu ajutorul unei palete pe care este lipită o față veselă îi spune de ce-l place, sau ce-i place la el. Exemplu: „Ești prietenul meu pentru că te joci cu mine”, „Îmi place de tine pentru că ești vesel, desenezi frumos, ești frumos”, etc

Copilul „dezlegat”, ține paleta în mână în timp ce-și „dezleagă” prietenul spunând ce-i place la el. Căpitanul jocului trebuie să strângă ghemul și să fie atent dacă copiii spun doar calități, cuvinte de apreciere ale prietenilor. Jocul continuă până ce toți copiii au fost „dezlegați”.

Se fac aprecieri privind cooperarea, comunicarea între ei și spiritul de echipă. Copiii vor fi recompensați cu buline vesele și vor cânta cântecelul „Dacă vesel se trăiește!”

După cum reiese din cele de mai sus, educația incluzivă este în atenția noastră a cadrelor didactice, atât în activitățile instructiv-educative, cât și în activitățile educative extrașcolare.

Bibliografie :

- Legea nr.292/2011 – Legea asistenței sociale
- Declarației de la Paris privind promovarea prin educație a cetățeniei și a valorilor comune a libertății, toleranței și nediscriminării, adoptată în 2015

DREPTURILE COPIILOR CU CES

**PROFESOR IONELA VĂDUVA
GRĂDINIȚA CU P.P. ”MIHAI EMINESCU” TG JIU**

Copiii diagnosticați cu diverse tipuri de handicap, încadrați într-un grad de handicap și cu cerințe educaționale speciale (CES) au o serie de drepturi educaționale și financiare. Le cunoaște toată lumea?

Drepturi educaționale:

La cererea părinților, copilul cu CES are dreptul legal de a fi însoțit la cursurile din învățământul de masă. Persoana care însoțește copilul se numește “facilitator” care poate fi “unul dintre părinți, asistentul personal, pentru copiii cu grad de handicap grav, o persoană numită de părinți față de care copilul dezvoltă o relație de atașament sau un specialist recomandat de

părinți/reprezentantul legal” (conf. Art. 64, alin.1 din Ordinul nr.1985/1305/5905 din 23.11.2016). Instituția de învățământ este obligată, la cererea părinților, să asigure acest drept elevului cu CES.

Elevul cu CES are dreptul de a beneficia de serviciile profesorului itinerant și de sprijin din instituția de învățământ de masă (conf. Art.58, alin.1 din Ordinul nr.1985/1305/5905 din 23.11.2016)

Având în vedere necesitatea asigurării condițiilor egale pentru elevii cu CES care susțin examenele naționale, Ministerul Educației Naționale a adoptat la finalul lunii mai 2018 o procedură în acest sens.

Elevii cu CES trebuie să fie susținuți în procesul educațional printr-o serie de măsuri, cum ar fi: adaptarea curriculară, evaluarea adaptată, instrumente adaptate (computer, tabletă, software (conf. Ordinului Ministerului Educației Naționale 3124/2017 privind aplicarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar).

Fiecare cadru didactic pus în ipostaza de a avea în colectivitatea sa un copil cu CES acționează în urma unei reflecții îndelungate. Un lucru important pentru cadrele care lucrează cu acești copii îl reprezintă colaborarea cu părinții și consilierea acestora, implicarea lor directă în lucrul efectiv cu copii, nu în calitate de observator ci și de participanți activi. Părinții copiilor cu CES trebuie să înțeleagă că au multe idei cu care să se relateze la copii lor în mod pozitiv și că pot să-i aprecieze mai mult. Ei sunt modele pentru copii lor și prin ei învăț să trăiască în armonie cu lumea. Sarcina părinților și a cadrelor didactice este să-i ajute pe copii să învețe despre sentimentele lor și să le arate relația dintre sentimentele și comportamentul lor.

Relația dintre părinți, cadre didactice și copii cu CES trebuie privită pozitiv, iar pentru acest lucru este nevoie de respectarea următoarelor reguli:

Părinții și copiii trebuie să fie realisti în așteptări. Copilul trebuie implicat în luarea deciziilor și trebuie alese situațiile la care poate să participe. Trebuie oferite copilului o alegere de 2 opțiuni, pe care cei mai mari le acceptă. Problemele trebuie discutate până când se ajunge la o concluzie acceptabilă, chiar dacă nu se ia o hotărâre;

Trebuie să existe un parteneriat cât mai strâns între părinții copiilor cu CES și cadrele didactice bine pregătite și informate în legătură cu felul în care pot interveni pentru consilierea acestora. Trebuie redusă izolarea părinților punându-i în legătură cu alți părinți aflați în situații similare, promovând o abordare pozitivă a creșterii și disciplinării copiilor;

Trebuie susținut ca nu există un singur model de părinte și numai prin unirea forțelor părinților, cadrelor didactice și a școlii se poate face o mai bună integrare a copiilor cu CES.

Copiii sunt o categorie socială care, în ciuda aparențelor nu au timp să aștepte.

Educația specială este o formă de educație adoptată și destinată tuturor copiilor cu CES care nu reușesc singuri să atingă, în cadrul învățământului obișnuit-temporar sau pe toată durata școlarității, un nivel de educație corespunzător vârstei și cerințelor societății pentru un om activ, autonom și independent.

Asigurarea de servicii specializate centrate pe nevoile copiilor cu CES:

Corelarea tipurilor de educație și a formelor de școlarizare în funcție de scopul educației, obiectivele generale și specifice precum și de finalitățile educației

Asigurarea conexiunilor educaționale activității complexe

Finalitățile educației speciale sunt acelea de a crea condiții unei bune integrări sociale și profesionale a persoanei cu nevoi speciale.

Un obiectiv important al școlii inclusive îl reprezintă sprijinul acordat pentru menținerea în familie a copiilor cu CES. De aceea, se pune problema respectării principiului normalizării ce se referă la condițiile de mediu și viață, la eliminarea separării copiilor cu CES și la acceptarea lor alături de ceilalți copii.

Principiul normalizării presupune luarea în seamă nu doar a modului în care persoana cu deficiențe se adaptează la cerințele vieții sociale, dar în același timp, la felul în care comunitatea înțelege să se conformeze nevoilor și posibilităților persoanei în dificultate. Normalizarea implică includerea într-un mediu școlar și de viață cotidiană nediscriminatoriu și asigurarea unei

multitudini de servicii care sa reduca pe cat posibil starea de handicap, chiar daca deficientele sau afectiunile propriu-zise nu pot fi inca depasite.

Bibliografie

- VERZA, E. , PAUN, E. „Educatia integrata a copiilor cu handicap”, Unicef, 1998
POPESCU, E. , PLESA, O.(coord) „Handicap, retardare, integrare”, Bucuresti, Pro Humanita, 1998
VRASMAS, T. „, Invatamant si/sau inclusiv”, Ed. Aramis, 2001

MODALITĂȚI DE INTEGRARE ȘCOLARĂ A COPIILOR CU C.E.S.

Prof. JUREBIE MARIA- AUGUSTINA
GRĂDINIȚA P.P. MIHAI EMINESCU TG- JIU

Activitatea de incluziune și de integrare a copiilor cu deficiențe în școala de masă trebuie făcută cu mult simț de răspundere de către specialiștii care acționează la diferite nivele structurale.

Activitatea de integrare, activitatea de desfășurată de profesorul itinerant se dovedește eficientă dacă, pe parcursul școlarizării în școala de masă, să o frecventeze regulat, să participe la acțiunile clasei din care face parte și astfel să devină independent de serviciile educaționale de sprijin.

Integrarea școlară a copiilor cu handicap mintal

Se poate realiza, prin integrare individuală în clasele obișnuite, integrarea unui grup de 2-3 copii cu deficiențe în clase obișnuite.

Practica psihopedagogică a relevat principilul conform căruia este mai bine să greșești prin supraaprecierea copilului orientat inițial spre învățătorul obișnuit, decât să subapreciezi calitățile reale, orientându-l cu ușurință spre învățământul special. Pentru a favoriza integrarea copiilor cu deficiență mintală în structurile învățământului de masă și ulterior în comunitățile din care fac parte, are nevoie de aplicarea unor măsuri cu caracter profilactic, ameliorativ sau de sprijinire.

O problema cu totul specială apare în cazul integrării copiilor cu deficiențe mintala în clasele mai mari sau în finalul procesului de școlarizare, atunci când solicitările depășesc cu mult capacitatea lor de utilizare a gândirii formale, iar dezideratul unei calificări și al integrării sociale, prin participare la activitățile productive , depășește ălimitele ergoterapiei, prioritara în etapele anterioare. Actuala formă de pregătire profesională pentru această categorie de deficiențe este total inferioară. O posibilă soluție ar fi integrarea acestor copii în școlile obișnuite de ucenici, unde pot învăța o meserie cu cerere pe piața muncii, urmată de angajarea și integrarea în unități productive. În aceste situații, absolvenții respectivi, fără experiență și fără abilitate în planul relațiilor sociale, pot beneficia de supraveghere și îndrumare din partea părinților, tutorilor sau altor persoane calificate.

Integrarea copiilor cu deficiențe de vedere

Un elev cu deficiențe de vedere trebuie privit la fel ca oricare dintre elevii clasei, fără a exagera cu gesturi de atenție și fără a fi favotizat mai mult decât ar cere gradul și specificul deficienței sale. Elevii cu handicap de vedere trebuie încurajați să se deplaseze prin clasa, școala, pentru a învăța să evite obstacolele și să identifice cu mai multa ușurință locurile unde trebuie să acorde o atenție deosebită, să fie apreciați mai ales cu ajutorul expresiilor verbale sau cu atingeri tactile, să realizeze în principiu aceleași sarcini ca și colegii lor de casă, iar acolo unde este posibil, să se adapteze mijloacele de învățământ și conținutul sarcinilor de lucru la posibilitățile reale ale acestor elevi.

În cadrul activităților de predare-învățare la clasele unde sunt integrați elevii cu vedere slabă trebuie să se acorde o atenție deosebită unor elemente care să asigure egalizarea șanselor în educația școlară.

În cazul elevilor nevăzători, intervin o serie de particularități care afectează procesul didactic, deoarece aceștia folosesc citirea și scrierea în alfabetul Braille, au nevoie de un suport intuitiv mai bogat și mai nuanțat pentru înțelegerea celor predate, au nevoie de metode și adaptări speciale pentru prezentarea și asimilarea conținuturilor învățării, este necesară intervenția unui interpret și alocarea unui timp suplimentar de lucru.

Integrarea copiilor cu deficiențe de auz

Reprezintă o problemă controversată în mai multe țări din lume, deoarece pierderea auzului la vârste mici determină imposibilitatea dezvoltării normale a limbajului și, implicit a gândirii copilului, cu consecințe serioase în planul dezvoltării sale psihice. Din acest motiv, diagnosticul precoce al pierderii de auz, urmat de protejarea auditivă timpurie, este cea mai eficientă cale de compensare a auzului și garanția reușitei integrării școlare a copilului cu tulburări de auz. Odată cu integrarea școlară a copilului deficient de auz se impun anumite cerințe privind modul de organizare clasei, metodele de prezentare a conținuturilor, strategiile de comunicare în clasă.

Integrarea copiilor cu handicap fizic

Manifestările din sfera motricității trebuie privite în relație strânsă cu dezvoltarea intelectuală, expresia verbală și grafică, maturizarea afectiv-motivațională și calitatea relațiilor interindividuale ca expresie a interindividuale ca expresie a maturizării sociale.

Bibliografie:

Casantra Abrudan, Psihopedagogie specială, Ed Imprimeriei de Vest, Oradea, 2003

INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE SPECIALE

PÎRTAC DANIELA

GRĂDINIȚA „MĂRȚIȘOR”, SECTOR 4, BUCUREȘTI

„Eu sunt copilul! Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume”. (Din „Child's Appeal”, Mamie Gene Cole).

Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți împreună cu toți, care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune.

Educația de tip incluziv este o educație de calitate, accesibilă și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

Grupul Român pentru Educație Incluzivă (GREI) are ca obiectiv general conectarea României la eforturile internaționale în realizarea educației incluzive, susținerea și dezvoltarea modelului românesc și promovarea acestuia la nivel național și european.

Principiile pe care GREI le promovează sunt simple, clare și de maximă generalitate:

- fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație;

- fiecare copil poate învăța;

- politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală; încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală, pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii;
- susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional; educație incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

În acest sens, integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor „diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Argumentul acestui referat este tocmai ideea că incluziunea poate și este mai mult decât un discurs demagogic, declarativ; ea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru acceptarea diversității de orice tip. Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală.

De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii. Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Primirea în grupă a copilului cu cerințe educative speciale, atitudinea față de el trebuie să păstreze o aparență de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalți copii din grupă. Conduita și atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalți copii că i se acordă preșcolarului cu dizabilități. De aceea trebuie să exprime aceleași așteptări și să stabilească limite similare în învățare ca și pentru ceilalți copii din grupă. Ea trebuie să își asume rolul de moderator, să promoveze contactul direct între copiii din grupă și să direcționeze întrebările și comentariile acestora către copilul cu cerințe educative speciale.

Copiii cu cerințe educative speciale integrați în programul grădiniței trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinți, psihologi și profesorul logoped

Această relație a grădiniței cu părinții copiilor cu cerințe educative speciale este necesară și benefică, ea furnizând, informațional, specificul dizabilității preșcolarului, precum și date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinții informează grădinița și despre factorii de influență negativă care ar trebui evitați (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea și responsabilizarea familiei în educația copiilor este fundamentală pentru reușita participării la programul instructiv - educativ al grădiniței. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilități, gradul de interes și de colaborare a părinților cu grădinița este, cel mai adesea, proporțional cu rezultatele obținute de aceștia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator și are cel mai mare potențial de modelare. Grădinița are rolul de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă față greutăților cu care acestea se confruntă.

Educația părinților și consilierea acestora au un rol important în integrarea copiilor cu afecțiuni de natură psihică, emoțională ori de altă natură în grădiniță. Rezultatele muncii pentru promovarea incluziunii, atât directe cât și indirecte, față de partenerii educaționali, părinți, apar după intervale mari de timp și sunt efectul unui exercițiu asiduă, susținut. Centrarea atenției educaționale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizație atins de o anumită societate și aceasta impune căutarea unei noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificație aparte în societatea noastră.

O planificare nu poate porni așa, tradițional, ca altă dată, de la conținuturi, ci de la personalitățile copiilor, de la caracteristicile și particularitățile individuale. Pe de altă parte, grădinița, ca instituție, nu poate face față singură cerințelor multiple ale unui program eficient de educație. Este nevoie de un parteneriat între grădiniță-familie-comunitate, de o construcție comună în folosul copilului, fără prejudecăți, bazată pe respect reciproc, acceptare, toleranță, indiferent de situația economică, socială sau educațională a părinților. Educatoarea, la rândul ei, trebuie să răspundă diversității și unicității fiecărui copil, să-și orienteze pozitiv atitudinea, limbajul și metodele pedagogice.

Este foarte importantă atitudinea educatoarei la acțiunile copilului, apelativele, aprecierea pozitivă sau negativă, pentru a-i da copilului încredere în forțele proprii.

Pentru a evalua copilul, educatoarea trebuie să aibă în vedere competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil și să identifice: cum este fiecare; ce știe fiecare; ce face fiecare. În concluzie, pentru abordarea unei educații incluzive în grădiniță, educatoarea trebuie să respecte următorii pași: să elaboreze un plan de dezvoltare a grădiniței în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia și comunitatea; să fie pregătit întregul personal al grădiniței pentru a primi toți copiii, fără discriminări; să asigure un climat primitor și deschis prin organizarea mediului educațional cât mai eficient și stimulator; să aibă discuții, în prealabil, cu copiii pentru a se accepta unii pe alții, pentru a negocia, a colabora și a lucra împreună; să asigure un curriculum flexibil și deschis la care să aibă acces și părinții; să evalueze fiecare copil prin observație directă și indirectă pentru a asigura participarea lui adecvată la activitățile curriculare; să asigure accesul tuturor copiilor la programul grădiniței, dar și la modificările și adaptările acestuia; să asigure participarea tuturor familiilor la decizii și acțiuni în favoarea tuturor copiilor; să evalueze permanent și periodic progresele pe care le fac toți copiii, nu numai din punctul de vedere al achizițiilor intelectuale, dar și al relațiilor sociale, al cooperării și colaborării, al dezvoltării imaginii de sine și încrederii în forțele proprii; să elaboreze planuri individualizate, personalizate pentru copiii care au nevoie de sprijin în anumite componente ale dezvoltării și la anumite momente; să ajusteze permanent curriculumul pentru a-l adapta la nevoile educative ale copiilor; să realizeze un permanent schimb de idei, experiențe și soluții cu celelalte colege, din grădiniță sau din alte instituții, precum și cu familiile copiilor.

Bibliografie:

Ecaterina Vărăjmaș -, „Educația copilului preșcolar”, Editura ProHumanitas, București, 1999;
Ecaterina Vărăjmaș - „Introducere în educația cerințelor speciale”, Editura Credis, București, 2004.

PROIECT EDUCAȚIONAL „COPIII AU DREPTURI!”

**PROF. APETREI TATIANA-LIVIA
G.P.P. „AȘCHIUȚĂ” SUCEAVA**

„Copilul râde: iubirea și înțelepciunea mea este jocul.” – spunea Lucian Blaga

Despre copilărie și specificul acesteia se pot spune multe, se pot prezenta numeroase teorii ale dezvoltării, parametri sau legi...niciuna însă nu poate surprinde frumusețea și unicitatea acesteia.

Copiii sunt cea mai de preț comoară, reprezintă viitorul și oglinda oprimită în care privim.Trăim într-o eră informațională (Nicholas Negroponte), o eră în care explozia informației ridică o problemă stringentă în ceea ce privește găsirea unor metode prin care omul să facă față cu succes solicitărilor din mediu. Copii noștri au o copilărie mai scurtă, ei ajungând de la vârste fragede față în față cu probleme la care trebuie să știe să răspundă...

Micii “pui de om” au nevoie de protecție, înțelegere, iubire și sprijin. Copii au drepturi pe care societatea le protejează și le respectă. Nu puține sunt însă cazurile în care constatăm că aceste drepturi nu sunt cunoscute, nu sunt protejate sau mai grav, sunt încălcate.

Legea privind drepturile copilului are ca principiu de baza ideea că toți copiii au aceleași drepturi. Autoritățile locale și statul, în general, au datoria de a-i asista și proteja pe copii astfel încât aceștia să își poată realiza și exercita drepturile în deplinătatea lor. În anul 1959 a fost elaborată Declarația Drepturilor Copilului, iar în anul 1989 Convenția cu privire la Drepturile Copilului, pe care România a semnat-o în anul 1990.

PUNCTE TARI:

- Diversitatea programului de activități educative la nivelul unității;
- Experiențe pozitive,rezultate foarte bune;
- Potențial corect valorificat al fiecărui membru din echipă;
- Vizibilitatea actului educațional în comunitate și societate;
- Cultivarea premiselor învățării prin acțiune ;
- Cadru propice de dezvoltare personală ;
- Existența parteneriatului educațional;
- Preșcolarul devine: resursă, producător, lider de opinie;
- O mai strânsă colaborare între grădiniță –familie și școală;
- Nevoia valorificării experienței pozitive în domeniu, legată de tema proiectului.

OPORTUNITĂȚI:

- Deschiderea activității educative spre implicare și responsabilizare în viața comunității;
- Diversificarea ofertei educaționale, creșterea calității actului educațional din perspectiva descentralizării și a concurenței pe piața educației;
- Recunoașterea statutului educației non-formale de componentă esențială a învățării permanente;
- Interesul preșcolarilor de a se implica în activități;
- Proiectul oferă șansa mediatizării activităților care se desfășoară în grădinițele de copii;
- Proiectul oferă șansa unei bune cooperări cu comunitatea locală, cu mass-media etc.
- Posibilitatea finanțării din surse diverse: donații, sponsorizări, acorduri parteneriale.

E.DESCRIEREA PROIECTULUI:

În cadrul proiectului educational *„Copiii au drepturi”!* ne propunem desfășurarea unor activități diverse care au ca scop principal promovarea, cunoașterea și respectarea drepturilor copilului. În cadrul proiectului vom desfășura activitati prin care să evidențiem și să învățăm copiii, părinții, familiile extinse, comunitatea locală, despre importanța drepturilor de protecție, de dezvoltare și de participare.

Pentru a dezvolta relații emoționale stabile, copii au nevoie de rădăcini. Asemeni copacilor carora rădăcinile le conferă stabilitate și hrană, rădăcinile copiilor nu pot crește decât în solul hrănit de o legătură stabilă și sigură cu cei care îi au în grijă. Relațiile sociale stabile oferă siguranță copilului și permit o dezvoltare afectiva, cognitiva și fizică normala.

O altă condiție esențială pentru ca un copil să aiba rădăcini puternice este experiența și conștientizarea faptului că aparține unui grup de persoane care au o istorie comună (familia). Familia asigură un fundament și un model de interacțiune umană conferind în acest fel identitatea. Familia este sursa care hrănește respectul de sine și forța personală.

Pornind de la aceste premise, ne-am propus implicarea parintilor pe tot parcursul desfășurării proiectului prin organizarea de workshopuri, concursuri sau programe artistice în cadrul cărora părinții își pot susține copii și pot participa în mod activ.

În afară de stabilitate și siguranță copii au nevoie de încredere și capacitatea de a-și explora universul, pentru a câștiga experiența, cunoștințe și pentru a-și dezvolta abilități care să le permită dezvoltarea independenței. Copii trebuie permanent ajutați și încurajați de către adulți. Adultul din viața copilului trebuie să îi confere acestuia atenție, îndrumare și să aibă încredere în capacitatea lui de a învăța.

Dezvoltarea timpurie este mai intensă și mai importantă decât cea de mai târziu.

Ideea centrală este aceea ca fiecare copil este unic iar unicitatea lui reprezintă punctul de plecare în toate deciziile luate în privința lui, cu scopul primordial de a-l ajuta să se dezvolte deplin. Considerăm deosebit de importantă pentru copii cunoașterea și înțelegerea drepturilor de către aceștia și de către toți ceilalți adulți cu responsabilități de creștere și îngrijire.

- **SCOP:**

Dezvoltarea armonioasă a copilului și a personalității acestuia, prin derularea unui program structurat conținând activități pentru promovarea, cunoașterea și respectarea drepturilor copilului.

- **OBIECTIVE:**

- cunoașterea regulilor de comportare în grădiniță, familie și societate exprimate prin manifestări afective față de semenii;
- stabilirea unor relații de prietenie și colaborare între copii și adulți;
- cunoașterea drepturilor fundamentale ale copilului (dreptul la viață, dreptul la dobândirea cetățeniei, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia, dreptul la educație și joc, dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate și de a beneficia de servicii medicale, etc.);
- să cunoască drepturile fundamentale ale copiilor și a instituțiilor care se ocupă de protecția lor.
- să-și folosească drepturile în sala de grupă și în afara grădiniței.
- să manifeste solidaritate față de copiii ale căror drepturi au fost încălcate.
- să-și dezvolte abilități de relaționare cu ceilalți copii și cu adulții.
- să-și dezvolte unele atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor proprii în diferite situații.
- să cunoască și să respecte reguli de securitate și sănătate personală și colectivă.

GRUP ȚINTĂ:

Directi preșcolarii din grădiniță;

Indirecti

- Copiii din clasa a I-a B de la Școala Gimnazială nr.10 Suceava
- Copiii din clasa a III-a de la Școala Gimnazială nr.1 Suceava
- Copiii din clasa a IV-a de la C.S.E.I.- Suceava
- Educatoarele de la G.P.P. „Prichindel”- Suceava
- Învățători: Huțanu Livia, Domunco Ștefania.
- Părinții ,bunicii copiilor implicați în proiect
- Specialiști (polițiști, jandarmi, consilier psihopedagog).

DURATA:un an școlar

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

Educația pentru drepturile copilului poate fi cel mai mult formată în perioada copilăriei, dat fiind curiozitatea și receptivitatea specifice primelor etape din educația copiilor.

Prin proiectul de care îl vom desfășura ne propunem să ajutăm copiii să își cunoască drepturile și să facă dovada ca le-au înțeles. Cum? Cum știu ei mai bine: prin vers și cânt, prin artă !

Activitățile sunt diverse, pentru copii dar și pentru adulți : activități ludice, povestiri create de copii, convorbiri, studii de caz, discuții spontane, concursuri, întâlniri și vizite. Copiii vor fi

familiarizați cu drepturile și îndatoririle lor având posibilitatea să împărtășească și altora, învățând să se exprime, să comunice, să accepte și să iubească.

Copilăria este o floare rară din foarte multe motive, dar poate cel mai important este următorul: „Copilul este unic, are drepturi egale și necesită atenție, îngrijire în sensul promovării propriei identități, devenind actorul de bază al propriei sale vieți”.

Activități propuse: - activități didactice din cadrul domeniilor experiențiale: Om și societate; Limbă și comunicare, Estetic și creativ,

- activități educative curriculare și extracurriculare: - vizionare de filme, jocuri de rol, dramatizări, spectacole de teatru, vizite, excursii, întâlniri cu specialiști. **Metode**

/ mijloace de realizare: - metode clasice și moderne, metode interactive de grup, întâlniri de grup, jocuri de rol, concursuri, serbări, expoziții, vizite, excursii, spectacole de teatru.

Modalități de evaluare: - evaluări periodice după parcurgerea de activități cu conținuturi similare, serbări, expoziții, dramatizări, concursuri, portofolii, C.D-uri, DVD-uri, albume foto, jurnal – “ „Drepturile copilului” , pliante, etc.

TEMATICA ACTIVITĂȚILOR:

- Dreptul la identitate, cetățenie
- „O poveste despre drepturile copiilor”, „Acesta-s eu”
- Dreptul la educație pentru toți copii
 - grădiniță pentru toți... o șansă pentru fiecare
- Dreptul la egalitate al tuturor copiilor
- „Împreună în așteptarea lui Moș Crăciun”
- Jurnalul emoțiilor noastre
- Dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare și violență
- „Fetița cu chibrituri”
- Cum să comunicăm eficient cu copiii.
- „Dreptul la exprimare artistică și creativitate”
- „Mama este ca o poezie.”
- Dreptul la egalitate al tuturor copiilor
- „Din inimă pentru inimă,”
- Dreptul la o familie
- „Familia mea”
- „O zi fără televizor, fără calculator.”
- Dreptul la pace și joacă
- „În grădina copilăriei”

METODE/TEHNICI DE LUCRU:

- conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, expunerea, povestirea, jocul didactic, brainstorming-ul, negocierea, studiul de caz, autoevaluarea, comentarea de imagini, problematizarea, punerea în situație, activități ludice de relaxare, reflecția, vizualizarea creativă, tehnici cu suport metaforic, tehnici cu suport grafic;
- vizite, dezbateri, jocul de rol, expuneri, expoziții, vizionări;

FORME DE ORGANIZARE

Frontal, pe grupuri și individual

REZULTATE PRECONIZATE:

- ✚ chestionare pentru părinți;
- ✚ pliant cu sugestii pentru părinți și copii;
- ✚ fotografii;
- ✚ editarea unor: pliante, broșuri, cărți cu aspect din activitățile desfășurate în cadrul proiectului;
- ✚ Postere, concursuri, Album, Revista proiectului; expoziții cu lucrări, fișe, concurs de creație;
- ✚ filme, pliante, poze, broșuri, CD-uri,

- **RESURSE UMANE:** - preșcolari, cadre didactice, specialiști, părinți, școlari , voluntari-bunici,etc.
- **PARTENERI INTERNI:**
 - Unități preșcolare care implementează un proiect din același tip de educație din județ și alte județe
 - Palatul Copiilor Suceava;
- **PARTENERI EXTERNI:**
 - Primăria orașului Suceava
 - Teatrul de marionete „Așchiuță” Iași
 - Teatrul de păpuși „Arabela”Suceava

F. EVALUARE:

Va consta în:

- Prezentarea periodică a activităților desfășurate, a paginilor din Realizarea unui film didactic (înregistrând principalele acțiuni desfășurate);
- Evaluare sumativă (prin fișe de muncă independentă, jocuri didactice,
- Evaluare finală (expoziții cu lucrări, convorbiri, fișe, concurs de creație).
- Discuții cu părinții;
- Dicționar de imagini;
- Revista proiectului;
- Jurnalul proiectului;
- Album.

G. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI:

- Dialogul permanent care se naște în acțiunile educative propuse, între cadrele didactice, preșcolari/școlari și membri ai comunității locale este un act de cunoaștere și căutare de soluții la problemele ridicate. Pentru a realiza acest dialog toți cei implicați în acest proiect vom coopera în permanență.
- Prin modul cum organizăm și desfășurăm întreaga paletă de activități, vom reuși să dezvoltăm copiilor frumusețea lumii mirifice adunată între copertile unei cărți, o lume fantastică și importanța mesajului transmis cu ajutorul lor, a operelor literare destinate copilăriei;
- Vom realiza pe deplin obiectivele propuse folosind mijloacele educative și de învățare moderne, care să fie acceptate de către copii;
- Lăsând loc spontaneității și actului liber, valorificând fiecare moment, suntem convinși că prin derularea acestui proiect vom facilita în mod evident condițiile de adaptare și integrare a învățământului preuniversitar la noile cerințe impuse de noul curriculum, la realitatea contemporană;
- Proiectul este viabil și vrem să fie încă un pas făcut în sensul desfășurării și altor activități comune, împărtășind astfel fiecare din experiența sa, învățând unii de la alții.

H. BUGETUL PROIECTULUI:

- Autofinanțare
- Sponsorizari

BIBLIOGRAFIE

- Bunescu, Vasile, E.Șincai, *Ghid practic pentru aplicarea programei de educație moral-civică în învățământul primar*, Editura Coresi, București, 1994
- Nechita, Alice și colaboratorii (2008) – *Educație pentru sănătate – îndrumător*, Editura Aramis, București
- Cioflica, Smaranda Maria; Dosa Daniela (2018) – *Mănânc sănătos, să cresc mare și frumos*, Editura Tehno-Art, Petroșani
- Ezechil, Liliana; Lăzărescu-Păiși, Mihaela (2001) – *Laborator preșcolar – ghid metodologic*, Editura V&I Integral, București

PROIECT EDUCATIV „ȘI COPIII AU DREPTURI!”

PROF. DAMIAN CORINA
PROF. FUGACIU MIHAELA
GRĂDINIȚA CU P.P. „MIHAI EMINESCU”

ORGANIZATOR: GRĂDINIȚA „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU -CRED

DATA: 26.02.2021

LOCAȚIA: GRĂDINIȚA „MIHAI EMINESCU”, TG-JIU

COORDONATORI:

- PROF.
- PROF.

COMISIA DE ORGANIZARE:

- PROF.
- PROF.
- PROF.
- PROF.

COMISIA DE EVALUARE:

- PROF.
- PROF.
- PROF.
- PROF.

PARTENERI:

- ➡ Inspectoratul Școlar Județean
- ➡ Părinții preșcolarilor/elevilor
- ➡ Asociația Părinților
- ➡ Comitetul Reprezentativ al Părinților
- ➡

DENUMIREA ACTIVITĂȚII : „Și copiii au drepturi!”

DOMENIUL ÎN CARE SE ÎNCADREAZĂ : *Domeniul Educație Civică, Voluntariat, Proiecte Caritabile*

TIPUL DE PROIECT: local

ARGUMENT:

„Respectați copilul care face o greșeală și care poate atunci sau mai târziu să se corecteze el însuși, dar opriți ferm și imediat orice utilizare nepotrivită a ambianței, prin grijă, liniște, prin cuvinte blânde ori printr-o prezență iubitoare.”

(Maria Montessori – Decalog)

Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului a fost adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989. Până la acea dată, drepturile copilului erau incluse în cadrul mai larg al drepturilor omului, înscrise în Declarația Universală a Drepturilor Omului. Conform prevederilor Convenției, copilul trebuie tratat cu respect, iar statul este obligat să îi asigure cele mai bune condiții de dezvoltare și respectarea drepturilor. Drepturile conținute în Convenție trebuie să fie aplicate tuturor copiilor, fără discriminare. Inițierea copiilor în spiritul valorilor democratice și al drepturilor omului constituie unul din fundamentele educației, începând cu cea mai fragedă vârstă. Plecând de la principiile de bază ale drepturilor omului, ale vieții, dreptății, libertății, echității, copiii preșcolari vor învăța despre drepturile lor, vor fi stimulați să reflecteze și

să analizeze cum sunt ele aplicate. Inițierea copiilor în spiritul valorilor democratice și al drepturilor omului constituie unul din fundamentele educației, începând cu cea mai fragedă vârstă. Educația incluzivă se adresează tuturor copiilor și promovează ideea că școala și grădinița trebuie să se schimbe și să se adapteze nevoilor copilului, și nu invers. Ea garantează, prin flexibilitatea sa, pregătirea pentru viața socială și profesională a tuturor copiilor cu/fără deficiență.

Beneficiul acestui tip de învățământ rezultă din: eliminarea barierelor de învățare; asigurarea șanselor egale tuturor copiilor, indiferent de sex, clasă socială, rasă, condiție socială, etnie, etc.

SCOP:

 Punerea în aplicare a unei pedagogii incluzive, o pedagogie a diversității, care conține în esența ei atributele de a fi: pedocentristă, progresistă, personalizată, optimistă, socială, o pedagogie a iubirii; îmbunătățirea gradului de integrare a copiilor cu cerințe educative speciale în colectivele de preșcolari; cunoașterea de către preșcolari a drepturilor copilului; cultivarea și valorificarea potențialului creator al copiilor.

OBIECTIVE:

- ✓ Cultivarea și dezvoltarea spiritului de solidaritate cu copiii și persoanele aflate în dificultate;
- ✓ Organizarea și trăirea unor experiențe de învățare, ținând seama de necesitatea unor schimbări de mentalitate a adulților față de semenii aflați în dificultate;
- ✓ Contribuția la reducerea marginalizării copiilor cu CES, cu dificultăți de învățare, precum și la schimbarea mentalităților și atitudinii copiilor, cadrelor didactice, părinților;
- ✓ Punerea în valoare a performanțelor metodologice de abordare și implementare a strategiilor privind educația incluzivă, ca tip de educație responsabil de asigurarea dreptului la educație al tuturor copiilor, fără nicio discriminare și de asigurare a unei educații de calitate;
- ✓ Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale în colectivele de preșcolari/elevi din grădinițele/școlile de masă prin activități de socializare realizate în echipă;
- ✓ Manifestarea creativității și imaginației prin lucrări artistico-plastice;

GRUPUL ȚINTĂ:

- Preșcolari;
- Cadrele didactice;
- Comunitate locală.

BENEFICIARI:

- * Preșcolari;
- * Părinți și bunici;
- * Cadre didactice;
- * Comunitate locală.

RESURSE UMANE :

- ♥ Echipa de implementare a proiectului;
- ♥ Preșcolari;
- ♥ Cadrele didactice;

RESURSE MATERIALE:

- Aparat foto/video;
- Material ilustrativ specific activității;
- Calculator;
- Coli albe A3, culori, acuarele, lipici etc. .

RESURSE DE INFORMARE:

- Cărți,
- Curriculum pentru educația timpurie.

REZULTATE PRECONIZATE/IMPACTUL PROIECTULUI:

Prin acest proiect educativ preconizăm că ne vom aduce contribuția la reducerea marginalizării copiilor cu CES, precum și la schimbarea mentalităților și atitudinii copiilor și părinților față de aceștia.

Considerăm că vor avea de câștigat atât copiii cât și părinții, colectivul unități și comunitatea locală contribuind la : crearea unor relații de colaborare între cadrele didactice în vederea realizării transferului de experiențe pozitive; formarea de competențe de comunicare, negociere și cooperare necesare în contextul unui învățământ divers din punct de vedere etnic și cultural; realizarea de materiale educaționale; postere/mesaje; expoziții tematice; număr mare de participanți etc.

MONITORIZARE/EVALUARE

EVALUAREA INTERNĂ:

- Δ realizarea portofoliului proiectului;
- Δ numărul de participanți la acțiunile planificate.

EVALUARE EXTERNĂ:

Δ impactul acțiunilor organizate de CRED în comunitate.

METODE DE EVALUARE A REZULTATELOR:

Forme de evaluare folosite:

- evaluarea pe parcurs (formativă);
- evaluarea finală (sumativă).

Metode (instrumente) de evaluare:

- măsurarea nivelului de participare (cuantificări ale participării la activități, a resurselor folosite – calculatoare, cărți, rapoarte-scrise, rapoarte verbale privitoare la proiect, numărul de accesări la internet etc.;
- analiza documentelor;
- discuții de grup.

Rezultatele proiectului vor fi evaluate luând în considerare următorii indicatori:

1. Indicatori privind accesul la educație:
 - rata de participare a copiilor de vârstă preșcolară, a părinților acestora și a cadrelor didactice din unitatea de învățământ.
2. Indicatori privind colaborarea între unitatea de învățământ preșcolar și comunitatea locală:
 - imaginea grădiniței în cadrul comunității locale;
 - gradul de participare a comunității în cadrul proiectului;
 - categorii de beneficiari direcți sau indirecți ai rezultatelor proiectului;
 - numărul de beneficiari (pe categorii) ai rezultatelor proiectului;
 - numărul altor instituții implicate în activitățile din cadrul proiectului.

PROMOVARE/MEDIATIZARE ȘI DISEMINARE:

Rezultatele proiectului și experiența pozitivă vor fi cunoscute la nivelul tuturor participanților la proiect, comunității locale, prin diferite mijloace de comunicare: Comisia metodică, cercuri pedagogice, site-ul grădiniței www.gradinitamihaieminescu.ro, pagina de facebook a grădiniței, expoziții tematice cu produse realizate în cadrul activității, cu imagini și exemple de bună practică.

DESCRIEREA ACȚIUNII:

Fiecare grupă implicată va confecționa postere care ilustrează drepturile copiilor (cu accent pe incluziune) – combaterea discriminării sociale. Se va încerca identificarea împreună cu copiii a drepturilor lor. Se vor crea situații în care copiii trebuie să-și susțină drepturile. Pe ateliere, copiii vor realiza și prezenta, în cadrul unui concurs organizat la nivelul fiecărei grupe, *drepturile în imagini* sub forma unui poster (format A3). Fiecare poster va fi realizat de o echipă formată din 2 copii (dacă este posibil unul cu C.E.S/altă etnie etc, altul fără C.E.S.). Posterele clasate pe locul I la fiecare grupă vor participa la un concurs local la nivelul grădiniței. Se acordă premiul I, II, III și MENȚIUNE. Posterele vor fi expuse în cadrul unei expoziții realizate la nivelul unității.

PROIECT DE ACTIVITATE

(Proiect educație multiculturală)

PROF. DINCĂ ANA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR.1 MOTRU

GRUPA: mare

DATA:

EDUCATOARE: Dincă Ana

GRĂDINIȚA: cu P.P. Nr.1 Motru

ACTIVITATE: Educație pentru societate

TEMA ACTIVITĂȚII: „**Copil ca tine sunt și eu**” – **lectură după imagini**

TIPUL ACTIVITĂȚII: predare de noi cunoștințe

SCOP:

- educarea și formarea copiilor în spiritul multiculturalității
- promovarea unei atitudini pozitive, tolerante, de acceptare a altor etnii
- dezvoltarea capacității de a comunica cu copii aparținând altor etnii prin diferite activități comune

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- promovarea unei relații de prietenie și înțelegere între diferite etnii
- cunoașterea și respectarea valorilor culturii românești și a altor etnii
- formarea atitudinii de respect față de semenii noștri aparținând altor etnii, altor popoare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să recunoască harta țării noastre și a continentului Africa
- să selecteze jetoane ilustrând români și africani
- să asocieze jetoanele cu persoane țării sau continentului în care trăiesc
- să enumere asemănări ale celor două rase umane

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE: conversația, explicația, observația, jocul de rol, învățarea prin descoperire, discuția colectivă, problematizarea

MIJLOACE DIDACTICE: fotografii, imagini cu copii din Africa, harta României, harta Africii, jetoane, calculator, CD cu film documentar, aparat foto, recompense.

FORME DE ORGANIZARE: frontal, micro grupuri

DURATA: 35 minute

BIBLIOGRAFIE:

1. Preda, V., Dumitrana, M. (2005) Programă activităților instructiv-educative în grădinița de copii. Editura V&I Integral, București
2. Cozma, T., (coord), (2001) O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea.

Evenimentul didactic	Conținutul științific	Strategii didactice	Evaluare (feed-back)
1. MOMENT ORGANIZATORIC - pregătirea materialelor necesare	- aerisirea sălii de grupă - pregătirea materialelor pentru începerea activității - aranjarea scăunelilor în semicerc - verificarea calculatorului și programarea filmului documentar		Observarea comportamentului non-verbal
2. INTRODUCEREA ÎN ACTIVITATE/ CAPTAREA ATENȚIEI - prezentarea păpușii „Cacao”	- li se prezintă copiilor o păpușă diferită de cele cu care se joacă ei la grădiniță. Singura diferență dintre păpuși este culoarea. Păpușa Cacao are culoarea neagră și este prezentată copiilor ca un oaspete de seamă sosit tocmai din Africa.	Observația Conversația	Observarea reacțiilor copiilor față de păpușa Cacao
3. ANUNȚAREA TEMEI „Copil ca tine sunt și eu”	- li se prezintă copiilor tema activității: „Copil ca tine sunt și eu” și li se propune vizionarea unui film pentru a înțelege și aprecia și alte popoare înafara românilor.	Observația	Observarea comportamentului non-verbal
4. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII - prezentarea filmului documentar	- educatoarea prezintă un film documentar despre copiii de pe continentul african. În timpul derulării filmului se explică imaginile și se face comparație cu poporul român. Se vor evidenția asemănările și deosebirile dintre copiii din România și cei din Africa.	Învățarea prin decoperire Observația Explicația	Interesul copiilor față de poporul african
5. FIXAREA CUNOȘTINȚELOR - reconstituirea unui mini-puzzle	- pentru o mai bună înțelegere a informațiilor prezentate li se propune copiilor un joc exercițiu. Copiii se mută cu scăunelul la măsuțe unde vor primi câte un mini-puzzle. Acestea ilustrează aspecte din viața copiilor români și africani. Fiecare în parte va trebui să reconstituie imaginea corectă a puzzle-ului iar mai apoi să descrie într-o propoziție imaginea pentru a demonstra că a receptat corect informațiile despre români și africani.	Învățarea prin descoperire Problematizarea Discuția colectivă	Observarea executării sarcinilor date Observarea comportamentului verbal
6. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	- aprecieri verbale stimulative individuale și colective - acordarea recompenselor (medalion cu chip vesel de culoare maro)		Acordarea recompenselor Aprecieri stimulative

PROIECT DIDACTIC PENTRU ACTIVITATEA INTEGRATĂ „MĂNUȘILE PRIETENIEI ”

ED. FLOREA ANIȘOARA
G.P.P., „AȘCHIUȚĂ” SUCEAVA

La vârsta preșcolară, copilul manifestă interes pentru simbolurile naționale. Astfel, copiilor li se formează unele noțiuni legate de simbolurile țării : steagul tricolor și stema. O modalitate de însușire a acestor noțiuni este activitatea de observare “ Steagul tricolor” unde se face cunoscută copiilor semnificația fiecărei culori:

- roșu, care reprezintă sângele vărsat de eroii care au luptat pentru apărarea țării,
- galben reprezintă frumusețile și bogățiile patriei ,
- iar albastru reprezintă cerul senin, libertatea, precum și simboluri ale stemei României.
- Ca o aprofundare a noilor noțiuni însușite, se pot face diferite experimente pentru colorarea materialului sau a firelor textile cu diferiți coloranți naturali sau artificiali (obținuți în fața copiilor).

Elemente componente ale activității integrate:

D.L.C.: „ Mănușa pierdută”- povestirea educatoarei

D.O.S. : „Mănuși prietenoase”- șnuruire

Scopul activității: Familiarizarea copiilor cu unele aspecte ale limbajului artistic din literatura pentru copii și cu unele tehnici de lucru accesibile, în contextul integrării conținuturilor într-o activitate integrată.

Obiective operaționale:

- Să asculte cu atenție povestea expusă;
- Să identifice personajele, denumindu-le;
- Să precizeze titlul poveștii;
- Să denumească personajele în ordinea corectă apariției în poveste utilizând un limbaj corespunzător;
- Să înțeleagă sensul cuvintelor noi întâlnite;
- Să denumească materialele de lucru puse la dispoziție;
- Să șnuruiească mănușa (din carton), respectând algoritmul stabilit;
- Să-și formeze unele noțiuni despre simbolurile țării : culorile steagului;

Strategii didactice:

a) Metode și procedee: povestirea, conversația, observația, explicația, demonstrația, exercițiul, munca independentă;

b) Resurse materiale: „Covor povestitor”, personaje din poveste, siluete mănuși din carton, șnur, imagini poveste;

c) Forme de organizare: frontal, individual;

Durata: 40 minute

Scenariul activității integrate

Copiii pășesc în sala de grupă intonând cântecul „În pădurea cu alune” (T) și se așază pe scăunelele pregătite. Sala de grupă îi așteaptă într-un cadru frumos amenajat și îi invită să continue șirul activităților pregătite. Copiii sunt invitați să privească atenți în jur și să observe dacă văd ceva nou. Atenția le este atrasă de iepurașul „Țup” ce stă așazat pe „Cufărul fermecat”. Educatoarea îi anunță că astăzi vor asculta o poveste (A.D.E.: **DLC-„Mănușa pierdută”** – povestirea educatoarei), reamintindu-le normele de comportament în timpul ascultării unei povești („Mănuțele se odihnesc pe genunchi, picioarele stau ascunse sub scăunele, ochii privesc spre doamna”). Copiii vor afla că iepurașul „Țup” este supărat deoarece el nu știe din ce poveste face

parte. Prezența în cufăr a covorului l-a făcut să sperie că a căzut din el și va afla cărei povești aparține el.

Educatorea va expune conținutul poveștii clar, rar, expresiv, cu accent pe cuvintele care transmit mesaje receptive astfel încât atenția copiilor să rămână captată.

Povestea începe cu „*Și când covorul s-a desfăcut, / Povestea a și început!*”, iar magia poveștii va fi dată de acțiunea personajelor, precum și de modul de prezentare a apoveștii cu ajutorul imaginilor sugestive, ce vor fi așezate pe covor. Întâmplările din povestea prezentată vor fi captivante, haioase, iar copiii vor afla cât de importantă este prietenia într-un grup.

Pe parcursul expunerii poveștii, educatoarea va explica sensul cuvintelor necunoscute întâlnite (omăt, dulău).

Din poveste copiii vor afla că un bunic a pierdut o mânășă în pădure și s-a întors să o caute însoțit de dulăul său. Între timp mânășa a căpătat puteri supranaturale, în ea și-au găsit adăpost mai multe animăluțe din pădure. Dacă au fost prietene și s-au acceptat au reușit să încapă pentru scurt timp toate într-o singură mânășă. În continuare se vor purta discuții referitoare la acțiunea personajelor din poveste, se vor fixa momentele principale ale poveștii, iar atmosfera din grupă va fi una relaxantă și plăcută.

Deodată Iepurașul „Țup” își amintește de prietenii săi din „Lumea magică a poveștilor” și le spune copiilor că i s-a făcut dor de aceștia și tare si-ar dori să-și surpindă cu câte un cadou la întorcere, motiv pentru care le cere din nou ajutorul.

Educatorea îi spune că este foarte bine că se gândește mereu la cei dragi lui și copiii vor accepta să-l ajute să facă darurile, câte o pereche de mânăși prietenoase și călduroase, pentru personajele în care Iepurașul „Țup” apare alături de ele în povești (**A.D.E.-D.O.S.** - „Mânăși prietenoase”).

Prin intermediul tranziției „*Spre măsuțe ne-ndreptăm/Mânășa realizăm/Suntem veseli spiriduși/Harnici mici și jucăuși*”, copiii se vor îndrepta spre măsuțe, unde vor descoperi materialele necesare realizării mânășilor.

Activitate se va realiza prin parcurgerea momentelor specifice unei activități practice de șnuruire (se vor intui materialele cu care vor lucra, se va explica și demonstra modul de lucru). Se vor preciza regulile cu privire la utilizarea corectă a materialelor, e vor face exerciții de încălzire a mușchilor mâinilor folosindu-se un recitativ ritmic adecvat „*Salut, amice!*” (**(T)**). La semnalul educatoarei se va începe lucrul într-o atmosferă plăcută și antrenantă pe un fond muzical adecvat.

Pe parcursul realizării sarcinii se va oferi sprijin copiilor care întâmpină dificultăți în realizarea acestora sau se vor oferi sarcini suplimentare celor care finalizează mai repede lucrările. Copiii sunt atenționați că urmează finalizarea lucrărilor, iar la „Clinchetul clopoțelului” (**(T)**) copiii fac ordine la măsuțe „Masa mea este curată și ordonată” (**(R)**).

Mânășile confecționate își vor găsi perechea în locul special amenajat de către educatoare care îi va încuraja să se îmbrățișeze pentru a se încărca cu magia prieteniei. Fericit iepurașul „Țup” le mulțumește pentru frumoasele mânăși realizate și le recomandă copiilor să iubească în continuare poveștile. Activitatea se încheie într-o atmosferă de bună dispoziție și bucurie, determinată de rezultatele obținute și mai ales de fericirea personajelor din povești în momentul când vor primi darurile trimise de ei prin iepurașul „Țup”.

Nr. crt.	Etapale activității	Conținutul științific	Strategii didactice		Evaluare/ metode și indicatori
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Captarea și orientarea atenției	Se va orienta atenția copiilor asupra surpriză „Covorul povestitor” și iepurașul este cel care va menține de a activa motivația și să a copiilor prin intensitatea stimulilor și atenției.	Observația	„Covorul povestitor” Iepurașul Țup	

2.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Se comunică tema și obiectivele sub forma unor formulări accesibile, care să trezească interesul copiilor pentru activitate.	Explicația		
3.	Prezentarea conținutului și dirijarea învățării	Expunerea poveștii cu ajutorul tehnicii „Covorul Povestitor” (A.D.E.: DLC „Mănușa pierdută”) va solicita copiii pentru a înțelege mesajul transmis precum și familiarizarea și însușirea unor cuvinte noi. În prezentarea poveștii se va folosi un limbaj atractiv, o mimică și o gestică corespunzătoare, concomitent cu apariția personajelor pe covor. Pe parcursul expunerii poveștii, educatoarea va explica cuvintele necunoscute întâlnite (omăt, dulău). După expunerea poveștii se va solicita copiilor să denumească fiecare personaj din poveste, prin formularea unor propoziții scurte și corecte din punct de vedere gramatical, să identifice succesiunea momentelor poveștii, titlul acesteia. În continuare Iepurașul „Țup” le spune copiilor că i s-a făcut dor de prietenii lui din povești și ar dori să-și surpindă prietenii cu câte un cadou, motiv pentru care le cere din nou ajutorul. Educatoarea îi validează dorința, zicând că este foarte bine că se gândește mereu la cei dragi lui și îl va ajuta să facă darurile pentru prietenii lui din povești (A.D.E.-D.O.S.-„Mănuși prietenoase”). Darurile pentru personajele cu care Iepurașul „Țup” se întâlnește în diferite povești este câte o pereche de mănuși prietenoase și călduroase. Activitate se va realiza prin parcurgerea momentelor specifice unei activități practice de șnuruire. Copiii se vor deplasa spre măsuțe unde vor întui materialele cu care vor lucra. Se va explica și demonstra modul de lucru. Se vor preciza regulile cu privire la utilizarea adecvată a materialelor. Se vor face exerciții de încălzire a mușchilor mâinilor folosindu-se un recitativ ritmic adecvat „Salut, amice!”. Se va da semnalul de începere a lucrului, iar pentru obținerea unei atmosfere plăcute, activitatea se va desfășura pe un fond muzical adecvat. Pe parcursul îndeplinirii sarcinilor date se va oferi sprijin copiilor care întâmpină dificultăți în realizarea acestora sau se vor oferi sarcini suplimentare celor care finalizează mai repede lucrările. Mănușile confecționate își vor găsi perechea în locul special amenajat de către educatoare care îi va încuraja să se îmbrățișeze pentru a se încălzi cu magia prieteniei. Fericit iepurașul „Țup” le mulțumește pentru frumoasele mănuși	Expunerea Explicația Conversația Explicația Demonstrarea Exercițiul Conversația	„Covor povestitor”, siluete personaje imagini din poveste Siluete mănuși, Șnur Lucrările copiilor	Pr Probă orală Intelegerea mesajului transmis Probă orală Formularea de propoziții corecte gramatical Probă orală Denumirea corectă a personajelor din poveste Probă orală Succesiunea evenimentelor din poveste Proba orală: Recunoașterea și denumirea materialelor de lucru; Probă practică: Realizarea lucrărilor prin mijlocul de realizare de șnuruire

		realizate și le recomandă copiilor să iubească în continuare poveștile.			
5.	Evaluarea	Se solicită copiilor să se autoevalueze și să evalueze activitatea, după criterii comunicate de educatoare. Se fac aprecieri verbale și individuale cu privire la activitatea desfășurată cu referire la respectarea tehnicilor de lucru, modul de participare și comportament. Se oferă recompense pentru implicarea copiilor în activitate	Conversația	Recompense	Analizarea produselor activității

Bibliografie:

- „Curriculum pentru educație timpurie”, M.E.N, 2019;
- Coord. Dr. Mihaela Ionescu, „Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani”, Ed. Vanemonde, București, 2010;
- Daniela Răileanu, Dorina Vieriu, Iuliana Alecsa, „Proiectarea pas cu pas”-Îndrumător pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, Ed. Diamant, Argeș, 2009;
- Laurenția Culea, Angela Sesovici, Filofteia Grama, Mioara Pletea, Daniela Ionescu, Nicoleta Anghel, „Activitatea integrată din grădiniță”-(ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar), Ed. Didactica Publishing House, București, 2008.

PROIECT DIDACTIC pentru ACTIVITATE INTEGRATĂ

**PROF. GHERASIM ANDREEA-MIHAELA
: G. P. P. „AȘCHIUȚĂ ” SUCEAVA**

Data: 23.05.2022

Educatoare:

Unitatea de învățământ:

Nivelul de vârstă/grupa: Nivelul I, grupa mică „Steluțele”

Tema anuală de studiu: „ Cum este, a fost și va fi pe Pământ?”

Tema săptămânală/Tema proiectului tematic : „ Pisica și prietenii ei din curte”/ „Lumea necuvântătoarelor”

Tema activității integrate: „Miau pe tărâmul prieteniei”

Elemente componente ale activității integrate:

ADE: - D.Ș.: „ Cine a spus miau?” - povestirea educatoarei (cu ajutorul metodei „Covorul povestitor”)

- D.O.S.: „Personajele din poveste”- lipire

Scopul activității: Dezvoltarea capacității de a recepta mesajul unui text epic, exprimând idei și stări afective pozitive prin exersarea calităților expresive ale limbajului oral, utilizând achizițiile tehnico - aplicative în vederea realizării unui proiect comun.

Obiective operaționale:

- o să asculte cu atenție expunerea textului poveștii, reținând ideile acestuia;
- o să exprime oral corect, momente din poveste/idei în succesiunea lor logică;
- o să recunoască personajele poveștii și acțiunile lor, descriindu-le;

- o să identifice stări și trăiri afective legate de personaje, denumindu-le;
- o să asambleze prin lipire, materialele date realizând o măscuță de animal;
- o să utilizeze corect materialele, tehnicile și instrumentele de lucru adecvate contextului stabilit;
- o Să asocieze momente ale poveștii cu imagini/personaje prezentate cu siluete;

Strategii didactice:

- a. **Metode și procedee:** conversația, povestirea educatoarei, explicația, demonstrația, exercițiul, munca independentă, metoda „covorașul povestitor”
- b. **Resurse materiale:** covorul povestitor, siluete personaje poveștii, macheta cu animalele de la fermă, măști animale, lipici, bucățele de hârtie, ață, clopotel;
- c. **Forme de organizare:** frontal, individual

Durata: 50 de minute

Bibliografie:

- o ***MEN, *Curriculum pentru educație timpurie*, 2019,
- o Daniela Jeder, Daniela Răileanu, Iuliana Alecsa, Otilia Flocea, Marinela Handruc, Dorina Vieriu- „*Elemente de didactică aplicată în învățământul preșcolar*”, Editura D.P.H., București, 2017
- o Laurenția Culea, Angela Sesovici, Filofteia Grama, Mioara Pletea, Daniela Ionescu, Nicoleta Anghel, 2008, *Activitatea integrată din grădiniță”(ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar)* , Editura Didactica Publishing House, București;
- o Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiiu, Mihaela Fulga ,2007, *Metode interactive de grup-Ghid metodic* - Editura Arves;

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Copiii pășesc în sala de grupă intonând cântecul „Azi grivei e mânios” (**tranziție**) și se așază pe scăunelele pregătite. Sala de grupă îi așteaptă într-un cadru frumos amenajat și îi invită să continue șirul activităților interesante. Copiii sunt invitați să privească primul cadru, să intuiască și să comunice elementele sale componente. Atenția le este atrasă de câțelul Azorel și de pachetul adus de acesta. Educatoarea îi anunță că astăzi vor asculta o poveste frumoasă (**A.D.E.: D.Ș.- „Cine a spus miau?”**), reamintindu-le normele de comportare în timpul povestirii („mânuțele se odihnesc pe genunchi, picioarele stau ascunse sub scăunele, ochii privesc spre doamna”). Povestea va fi expusă de educatoare cu ajutorul „Covorului povestitor” adus de Azorel.

Povestea începe cu „*Și când covorul s-a desfăcut, / Povestea a și început!*”, iar farmecul povestirii este dat de acțiunea personajelor, precum și de modul de prezentare (tonalitate, modularea vocii) care vor capta atenția copiilor. Pe parcursul expunerii poveștii, educatoarea va explica cuvintele necunoscute întâlnite, precum și unele expresii.

Întâmplările din povestea prezentată sunt hazlii, iar copiii află cum Azorel a crezut că albina, cocoșul, broasca, peștele, dulăul sau șoarecele a spus „MIAU”. Fixarea poveștii se va face cu ajutorul machetei cu animalele de la fermă. Educatoarea va adresa unele întrebări: Cu cine s-a întâlnit prima dată Azorel?, Ce alte personaje mai apar în poveste?, Cum face.....?, Cum se numește căsuța câțelului?. Azorel se întristează pentru că i s-a făcut dor de prietenii lui de la fermă, motiv pentru care este supărat. Educatoarea îl mângâie, îi validează emoția, zicând că e normal să se simtă trist atunci când îi este dor de cei dragi și le propune copiilor să realizeze (**A.D.E.-D.O.S. - „Personajele din poveste”**) măști de animale explicând că astfel copiii se vor transforma în prietenii lui Azorel.

Motivati de dorința de a ajuta, copiii se îndreaptă spre măsuțe „**Mergând ca pisicuțele**” (T) unde vor descoperi materialele puse la dispoziție. Înainte de începerea lucrului, copiii vor executa câteva exerciții de încălzire a mușchilor mâinii.

Ghidați de educatoare, copiii vor realiza tema dată lipind bucățele de hârtie colorată și ață pe mască conform indicațiilor primite.

În timpul lucrului copiii vor discuta despre acțiunea personajelor din poveste, vor fixa momentele principale ale poveștii, vor formula propoziții cu cuvintele noi întâlnite, iar atmosfera din grupă va fi una relaxantă și plăcută. Educatoare va urmări modul în care fiecare copil realizează sarcinile utilizând corect instrumentele de lucru și materialele puse la dispoziție.

Copiii sunt atenționați că urmează finalizarea lucrărilor, iar la clinchetul clopoțelului (T) copiii fac ordine la măsuțe (R).

Activitatea se încheie într-o atmosferă de bună dispoziție și bucurie, determinată de rezultatele obținute și mai ales de fericirea personajelor din poveste.

Nr. crt.	Etapale activității	Conținutul științific	Strategii didactice		Evaluare/ metode și indicatori
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Captarea și orientarea atenției	Orientarea și concentrarea atenției asupra elementului surpriză - „Azorel”- sunt operații ce vor avea ca scop trezirea interesului tuturor copiilor pentru participarea la rezolvarea subiectelor cerute de noile contexte pregătite pentru programul zilei.	Conversația Observația	Azorel	
2.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Se vor comunica tema și obiectivele sub forma unor formulări accesibile, care să trezească interesul copiilor pentru activitate. Contextul creat va permite accesibilizarea obiectivelor propuse și va oferi copiilor situații care să le trezească dorința de a realiza lucruri noi prin oferta de lucru prezentată.	Conversația		
3.	Prezentarea conținutului și dirijarea învățării	Expunerea textului literar cu ajutorul tehnicii „Covorul Povestitor” va solicita capacitatea de înțelegere a mesajului transmis precum și familiarizarea și însușirea unor cuvinte și expresii noi.	Conversația Explicația Povestirea educatoarei Conversația	Covor Personaje din poveste Măști Lipici	Probă orală Formularea de propoziții corecte gramatical Denumirea personajelor

		Integrarea conținuturilor se va realiza printr-un transfer de cunoștințe, priceperi și deprinderi în vederea rezolvării tuturor sarcinilor atât din cadrul domeniului știință, cât și din domeniul om și societate urmărindu-se: -capacitatea de exprimare orală, respectând succesiunea logică a momentelor, în a prezenta și descrie personajele; - antrenarea capacității de a audia un text, precum și antrenarea atenției și stimularea memoriei vizuale și auditive. - exersarea capacității de înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale. Întâmplările din povestea prezentată (A.D.E.: D.Ș.- „Cine a spus miau?”) sunt hazlii, iar copiii află cum Azorel a crezut că albina, cocoșul, broasca, peștele, dulăul sau șoarecele a spus „MIAU”. Fixarea poveștii se va face cu ajutorul machetei cu animalele de la fermă. Azorel se întristează pentru că i s-a făcut dor de prietenii lui de la fermă, motiv pentru care este supărat. Educatoarea îl mângâie, îi validează emoția, zicând că e normal să se simtă trist atunci când îi este dor de cei dragi și le propune copiilor să realizeze (A.D.E.-D.O.S. - „Personajele din poveste”) măști de animale explicând că	Explicația Demonstrația Exercițiul Munca independentă	Bucățele de hârtie Ață	Stabilirea evenimentelor importante din povestire Probă practică Realizarea mășcuțelor
--	--	--	---	-----------------------------------	---

		astfel copiii se vor transforma în prietenii lui Azorel. Tehnicile de lucru utilizate vor fi reamintite, explicațiile date venind în sprijinul copiilor. Se va urmări modul în care aceștia realizează individual lucrările, utilizând corect materialele și instrumentele de lucru.			
5.	Evaluarea	Evaluarea activității desfășurate se realizează printr-o conversație referitoare la starea de spirit a copiilor la final de activitate, apelându-se din nou la latura educativă a conținuturilor parcurse. Se fac aprecieri verbale cu privire la activitatea desfășurată.	Conversația evaluativă		Analizarea produselor activității Autoevaluare/

ISSN 2821 – 7624
ISSN-L 2821 – 7624